

KAYSERİ LİSESİ

Fiyatı 150.000 TL

Yıl: 5

Sayı: 15

Ocak-Şubat 1998

DerGISi

“Liseyi ziyaret ettim. İntizam ve temizlik pek iyidir. Daima mütezait terakki görüleceğine şüphe etmiyorum. Terbiye-i bedeniye ve ruhiyeye ve terbiye-i iktisadiyeye de büyük ehemmiyet her mektebimizde verilmelidir...”

Kâzım Karabekir
(1882-1948)

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

1961-1962 öğretim yılı 2-B sınıfı... Şimdiki Kayseri Lisesi öğretmeni İsmail Aslantaş o zaman orta kısım 2. sınıf öğrencisi...

**YUSUF ÖZMERDİVENLİ'nin
ÖZEL ÜLKÜ KİTAPLIĞI**

Kayıt No.

Tasnif No.

*1965-1966 Öğretim Yılı
Bayram Hatırası notu
düşülmüş bir resim...*

O zamanlarda Kayseri Lisesi öğrencileri bayram resmi geçitlerinde Türk Büyükleri resimlerini taşırdı. Bu resim de İsmail Aslantaş'ın albümünden alınmıştır. Kendilerine teşekkür ederiz.

*23 Nisan 1960 6Fen,
B Sınıfı izci hatıram
notu düşülmüş.*

Bu resmi o zamanın öğrencisi Sayın Mehmet Eroğlu Muğla'dan göndermiş.

Bütün Kayseri Liselilere sesleniyoruz.
Kayseri Lisesi ile ilgili resimlerinizi
gönderin yayımlayalım.

Kayseri Lisesi

Kayseri Lisesi Dergisi
Kayseri Lisesi Kültür Edebiyat
Kolu
Yayın Organıdır

Yıl: 5 Genel Sayı: 15
1997-1998 Öğretim Yılı
Sayı: 3
Ocak-Şubat 1998
Fiyatı: 150.000 TL

SAHİBİ
GENÇOSMAN MART
Okul Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ
Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Fizik Öğr. ve Müd. Yard.

YAYIN KURULU
Süleyman AYDIN
Edebiyat Öğretmeni
HARUN EMEKLİOĞLU 3-A
Yıldız AKDOĞAN 6-A
Ülkü KARAKOÇ 3-B
Kamile AYĞÜN 3-A
Buket KIP 2-A

SEÇİCİ KURUL
Sedat KARAKOÇ
Edebiyat Öğretmeni
Şerife ÖZTÜRK
Edebiyat Öğretmeni
SEVİM ÇOBAN 4-B
Hale CİVELEK 1-C
HAYVA ÇOBAN 5-G
O. Veli ÇETİNDAG 3-B
Sibel ADUŞ 3-B

TASHİH BÖLÜMÜ
Nursun ALKAN
Edebiyat Öğretmeni
MERAL CÜNEŞ
Edebiyat Öğretmeni
Mesude DURSUN 3-B
Deniz ALTINKILIÇ 3-B
Ayşe KARA 3-A

REKLAM BÖLÜMÜ
H. AHMET ÇALKAP 3-B
Şaban ZORLU 6-K
Beytullah ASLANKAYA 6-K

Haberleşme Adresi
Kayseri Lisesi Dergisi
PK. 246 Tel: 232 89 04
KAYSERİ

Dizgi-Baskı

NETFORM

Matbaacılık Ltd. Şti

Tel: 320 92 64 - 65 - 222 22 63
Orta Sanayi Anatamir karşısı Tofaş Ozarlar önü KAYSERİ

İçindekiler ...

TAKDİM	
s. aydın	2
ÖNCE ÖĞRETMEN	
Gençosman MART	3
KAZIM KARABEKİR	
Yusuf ÖZMERDİVENLİ	4
YAĞMUR	
Mehmet ALTINDAĞ	9
BAKIŞ	
Gülçin KARTAL	9
BEKLEYİŞ	
Sibel USLU	9
ÖĞRENCİLERİMİZ ve ÖSS-ÖYS	
Osman GÖRGÜZ	10
ÖSS-ÖYS SORU DAĞILIMI	13
GÖNLÜMDEKİ SEVGİ	
Funda ÜNLÜ	15
ŞEHİDİM	
Birsen KIZILKAYA	15
BAŞ BELASI SEVGİ	
Hale CİVELEK	15
MASUMUN ÖLÜMÜ	
Hafize DOĞAN	16
GÜZELİM	
RİDVAN AKŞAN	16
YABANCI KELİMELERE KARŞILIKLAR	
TÜRK DİL KURUMU	17
PSIKOLOJİ VE TOPLUM	
Ahsen ÖZYER	18
GÖNLÜMDEN KOPARDIĞIM	
Cemile HASILIK	19
GÜLÜŞLER	
Hale CİVELEK	19
SENİ SENSİZ YAŞIYORUM	
Hafize DOĞAN	20
SOKAK ÇOCUĞU	
Şerife SARIHAN	20
YALNIZIM	
Yıldız ÇELEBİ	20
BİR KİTAP: ACIMAK	
Cennet TÜRK	21
GECEYE DAİR	
Gülsüm ÇAĞŞAK	21
RUBAİ	
Fuat BAYRAMOĞLU	21
UMUT PENCERESİ	
Ö. AVCI/H. AŞKIN	22
DEMEDİM Mİ?	
YAVUZ BÜLENT BAKİLER	22
YILLAR SONRA	
Fatma DELİCEOĞLU	23
MANKIRT	
Cihan OKUYUCU	24
HER ŞEY ÖYLE MEVSİMSİZ Kİ	
Ülkü OĞUZ	26
BİR SABAH	
Neslihan GÖKÇE	26
GÜZ ÇOCUĞU	
Kamile AYĞÜN	26
aslında...	
s.aydın	27
BITSİN ARTIK BU SEVDA	
Ülkü KARAKOÇ	29
BİR UMUT KAPISI AÇ	
Seyit TEKİN	29
GÖLGELERİ İSTEYELİM	
Şule CİVELEK	30
İMKANSIZ DEĞİL	
Seza ŞEKERCİ	30
TOPLUMUN AYNASI: TRAFİK	
Sinem DEMİRCAN	31
GÜZELİ ARAMAK	
Buket KIP	31
ŞARKILAR VE KLİPLER	
NİLAY AKGÜN	32
W. AMEDEUS MOTZART	
DENİZ UTKU	32
KAĞITLA GELENLER	
Tuğba ERKAN	32
GÖRÜNMEYEN GERÇEKLER	
A. Serdar ŞAHİN	33
GÜNDELİK BİLMECELER	
Bora ÇELİKER	34
DOĞMAK YA DA ÖLMEK ZAMANI	
Buket KIP	35
SÖZ OLA!	36
ÇEVRE KİRLİLİĞİ	
Nurten TUNA	37
AYDINLIĞA DOĞRU	
Tuba URAT	37
RUBAİ	
Fuat BAYRAMOĞLU	37
EN ÇOK SATAN KİTAPLAR	
K. ÖZDOĞAN-O. AYHAN	38
ENGLISH PROVERBS	39
NOCTURE	
Countee CULLEN	39
CIGARETTE	
Ebru GÖKOĞUZ	40
COCA-COLA	
Halime AYDOĞAN	40
THE CRY	40
PRAYER BEFORE BIRTH	
Louis Mac NEICE	41
NASREDDİN HOCA	
M. Eda KÖKÇÜ	41
THE GIRL WITH EYES	
Şule CİVELEK	42
FIKRALAR (İNG)	43
CROSSWORD	44
DUVAR YAZILARI	45
ZİPİR BİLMECELER	
D. GELGİ-A. DUMAN	46
MİZAH	46
FIKRALAR	46
SON SÖZLERİ	47
SESSİZ TALEBE	
Derya GELGİ	48
KİM NEYİ SEVER?	
Erkan SENKİR	48
İLGİNÇ HABERLER	48
HABERLER	49
BULMACA	
Meral CÜNEŞ	50

takdim

Okulumuz, bir asrı geride bırakan geçmişinde bugüne derin izler ve hatıralar bırakmıştır. Biz de gelecekte mutlak geçmiş olacağız. Ve Kayseri Lisesi'nin tarihinde bir dönem, bir hatıra, bir iz olarak yerimizi alacağız. Esas olan bu bırakılan izin; hayırla yâd edilecek, geride "bir hoş sedâ" bırakacak nitelikte olmasıdır.

Uzun zamandan beri yayınladığımız Kayseri Lisesi Dergisi'nin 15. sayısına gelmiş bulunuyoruz. Umuyoruz ki; gelecek zamanda diğer çalışmalarımız, yetiştirdiğimiz öğrencilerimiz, acı-tatlı bir çok hatıralarımız gibi bu yazılı/basılı çalışmalarımız da yer alacaktır. Almaktadır da. Esas olan bu çalışmalarını nitelik kazandırarak ve arttırarak devam ettirebilmektir.

Bugüne kadar bizden desteğini esirgemeyen okulumuz idaresi ve öğrencilerimiz elbetteki bu eserlerin sahibidir. Ve başarı, mutluluk hepimize aittir.

Bırakın bir okulun dar imkânları ile dergi yayınlamayı, bir sermayeye ve kâr amacına dayanan dergi yayıncılığının bile çok zor olduğu, uzun soluklu olamadığı zamanımızda, mevcut imkanlarımızı zorlayarak, fedakârlık ederek bu sayılara gelmek elbette ki sevinilecek, okulumuz adına gurur duyulacak bir hadisedir.

Bu gurur tablosunda, hangi aşamada, hangi durumda olursa olsun inancını kaybetmeyenlere, destek olanlara şükranlarımızı sunuyoruz.

Elbette ki bu başarı; KAYSERİ LİSESİ'nin ve KAYSERİ LİSELİLER'indir.

Bu sayımızda yine ilgiyle takip edeceğinizi, okuyacağınızı umduğumuz çalışmalarımız var. Bunlar içinde okulumuz Rehber öğretmeni Osman GÖRGÜZ'ün hazırlamış olduğu çalışmanın, son sınıf öğrencilerimiz için ayrı bir önemi var. Gençlerimize bu yazı ve istatistik sonuçlarını iyi değerlendirmelerini tavsiye ederken, artık sayılı günlerin kaldığı ÖSS sınavında da başarılar diliyoruz.

Sizleri dergimizle başbaşa bırakırken, katkıda bulunan öğrencilerimize, mezunlarımıza, öğretmenlerimize ayrıca teşekkür ediyoruz. Ve tabii tüm öğrencilerimiz, mezunlarımız ve öğretmenlerimizden yeni sayılarımız için değerli çalışmalarını beklediğimiz belirtiyoruz.

Yeni eğitim-öğretim döneminin; bütün öğretmen, öğrenci ve toplumumuza hayırlı uğurlu olmasını, gelecek günlerin sağlık, başarı ve mutluluklar getirmesini diliyoruz.

Bir sonraki sayımızda buluşabilmek dileği ve ümidiyle...

yayın kurulu adına
s. aydın

Önce Öğretmen

Gençosman MART
Kayseri Lisesi Müdürü

Eğitim ve öğretimin birçok unsuru vardır. Bunlar en genel hali ile öğretmen, öğrenci ve ailedir.

Öğretmenliğin önemini kavramayan insan yoktur. Ancak, acaba önemini kavradığımız bu mesleğe gereken önemi verebiliyor muyuz? Öğretmenlik mesleğini seçecek kişiyi, daha öğrencilik yıllarından bu ideal ve ruhla yetiştirip, onu hedefleri doğrultusunda, mesleğini icra ettiği temel merkez olan okullara, gerektiği gibi gönderebiliyor muyuz? Görev verdiğimiz öğretmeni her yönüyle koruyup, ona güven ve itibar kazandırıyor muyuz?

Üzülerek belirtmek gerekirse; yukarıda sıraladığımız ve daha benzer şekilde uzatabileceğimiz sorulara, olumlu cevaplar vermek pek de mümkün görünmüyor. Hâl böyle olunca niçin bu sorulara olumlu cevap veremediğimizi düşünmek ve tez elden çareler bulmak durumundayız.

Bunca yıllık meslek hayatımızın, bize öğrettiği sonuçları ifade etmek zannediyoruz, üzerimizde bir vebâl borcudur.

Öncelikle, öğretmenlik ve öğretmen; toplumda hak ettiği yeri bulmalıdır. İctimaî hayatta öğretmenin değerlendirilmesine mihenk olacak yön; onun geliri-gideri, ev-arabası, şahsî tercihleri vb. gibi bizi ilgilendirmeyen yönleri değil, meslekî ehliyeti ve mesleğini icra kabiliyeti olmalıdır.

Öğretmenlik mesleğinin tercihi, son sıralarda; "hiç bir şey olmazsa" zihniyeti ile değil, "olabilirse, kabiliyeti varsa öğretmen olsun" düşüncesiyle yapılmalıdır. Bu tercih yapılırken; şahsiyet-meslek uyumu, mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. Zira öğretmenlik, öyle herkesin yapabileceği bir iş değildir!

Öğretmenin yetiştirilmesi, memleketimizin yıllardır tartıştığı bir konudur. Devlet bu konuda acilen tedbirler almak durumundadır. Üzülerek görmekteyiz ki, özellikle son yıllarda, eğitimle, eğitimcilerle ilgisi olmayan binlerce gencimiz, işsizliğini gidermek için öğretmenlik mesleğine müracaat etmektedir. Ve bu müracaatlar da kabul görmektedir. Her ne kadar bir takım hizmet içi kurslarla eksiklikler gidirilmeye çalışılsa da tespit ve kanaatimizce bu yeterli

olmamaktadır. Yüksek öğretmen okulları çıkışlı öğretmenlerimiz ile, farklı alanlarda yüksek öğrenim görüp de öğretmenlik mesleğine geçmiş olanların, meslekte mevcut durum ve performansları, alan ve formasyona ait verimlilikleri değerlendirildiğinde ortaya çıkan hâl dikkat ve ibretle değerlendirilmelidir. Hele hele bu gençlerimizin, eğitimin temeli olan ilk öğretimde kullanılmaları olabilecek en büyük faciadır.

Öğretmenlik mesleğinin tercihi, son sıralarda; "hiç bir şey olmazsa" zihniyeti ile değil, "olabilirse, kabiliyeti varsa öğretmen olsun" düşüncesiyle yapılmalıdır. Bu tercih yapılırken; şahsiyet-meslek uyumu, mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır. Zira öğretmenlik, öyle herkesin yapabileceği bir iş değildir!

Öğretmenlik mesleğini tercih edecek insanlar, olabildiğince erken vakitte, öğrenim safhasında, bu mesleğe yönelmelidirler. Bu yönelmenin sonucunda, yüksek öğretimden mezun olan bir öğretmen adayı, bilgisiyle, sahip olduğu öğretim metodlarıyla, mevzuat bilgisiyle mükemmel olmalıdır.

Görev alan öğretmen, mevcut stajyerlik uygulaması ile mesleğe geçiş dönemini yaşamalı, öğrencisi ile baş başa kaldığında, kendinden emin ve güven dolu olmalıdır. Öğretmen her şart altında bağlı olduğu teşkilatın samimiyet, iyi niyet ve uygulamadaki hız ve güven duygusundan emin olmalıdır, bunu hissetmelidir.

Gerek devlet gerekse toplum, okula gönderdiği öğrencisini tam anlamı ile öğretmenine, okuluna teslim etmeli, olur olmaz her meselede okulu, öğretmeni suçlamaktan vaz geçmelidir. Veli mutlak surette okul ve öğretmeni ile diyalog içerisinde olmalıdır.

Gelişmiş ülkelerde, sosyal refahın en üst seviyelerinde yer alanların eğitimciler olduğu, işimize geldiği içi gördüğümüz, diğer gerçekler gibi görülmek durumundadır.

Umuyoruz ki gelecek yakın zamanda öğretmen hak ettiği yeri ve önemi bulur. Bu arzularla, yeni başlayan dönemde bütün öğretmen ve öğrencilerime sağlık, mutluluk ve başarılar diliyorum.

Mart ayı sonunda ÖSS imtihanına girecek öğrencilerimize de ayrıca başarılar diliyorum.

Yusuf ÖZMERDİVENLİ
Kayseri Lisesi Müd. Yrd.

Ölümünün 50. Yıl Dönümünde :

KÂZIM KARABEKİR PAŞA (1882 - 1948)

13 Eylül 1893 tarihinde "Derece-i Ulâ Mektebi-î Mülkiye İdadisi" adıyla şimdiki Kurşumlu Cami civarında Seyfullah Efendi konağında öğretime başlayan her tarafı buram buram tarih kokan KAYSERİ LİSESİ o tarihten bu güne kadar yetiştirdiği şehitleri, gazileri, kahramanları, büyük devlet adamları, ünlüleri ve memleketin her kademesindeki mezunlarıyla öğrenmesi yanında; konuk ettiği ünlüleriyle de onur duymaktadır. İşte bu yazımızda ölümünün 50. Yıl dönümü nedeniyle Kurtuluş Savaşı'nın büyük komutanlarından Ulu Önder Mustafa Kemal ATATÜRK'ün Şark Cephesi Kumandanı Kazım Karabekir Paşayı genç nesle tanıtmaya çalışacağız : Bu konuya Sayın Emin Cölaşan'ın 28 Ocak 1988 tarihli Hürriyet gazetesinde yayınlanan KAZIM KARABEKİR PAŞA isimli yazısından bazı bölümler okuyarak girelim : İSTİKLAL Harbi kahramanlarından **Kâzım Karabekir**, ölümünün 50. yılında Erzurum ve Kars'ta düzenlenen törenlerle anıldı. Türk medyası için bu bir haber değildi... Çünkü reyting vaziyetini yükseltmezdi! **Karabekir**'i anmak için düzenlenen törenlerde baldır bacak, feryat figân, aşk, kan, cina-yet vesaire yoktu.

Bu haberi sadece TRT'nin haber bültenlerinde kısaca izledik.

Diğer televizyonlarda ve yazılı basında hiç görmedim. Yer veren olduysa, onlardan özür dilerim.

Kâzım Karabekir, İstiklal Harbi'nde Doğu Cephesi Komutanı olarak görev yapmıştı. Emrinde, o günlerin koşullarında düzgün ve düzenli bir ordu vardı.

Türk orduları Batı cephesinde başarıya ulaşırken, **Karabekir** Sarıkamış ve Kars'a kadar yürüyüp oraları aldı ve vatan toprağına kattı. Yoksa oraları da bugün Ermenistan olacaktı.

Savaş bitti, Türkiye bağımsızlığını kazandı. Cumhuriyet ilân edildi. Devrimler tek tek yürürlüğe girmeye başladı.

Kâzım Karabekir Paşa 26 Ocak 1948' de hayata gözlerini yumdu.

Ölümünün 50. yılında **Kâzım Karabekir**'i ve bu vatanın kurtulmasında hizmeti geçen bütün kahramanları saygıyla, rahmetle anıyorum.

Birazdan hayatını detaylarıyla sunmaya çalışacağımız

Kâzım Karabekir Paşa 17 Eylül 1339 (1923) tarihinde Kayseri Lisesi'ni ziyaret ederek onurlandırmışlar. Kayseri Sultanisi (Kayseri Lisesi) Şeref Defteri'nin birinci sayfasına 'duygularını yazmak şerefi kendilerine nasib olmuştur.

Bu "Şeref Defteri"nin birinci sayfasındaki ilk yazı 17 Eylül 1339 (1923) tarihini taşımakta ve imza **Kâzım Karabekir** (Paşa). Metin ise şöyledir:

"Liseyi ziyaret ettim. İmtizam ve temizlik pek iyidir. Daima mütezait terakki görüleceğine şüphe etmiyorum. Terbiye-i bedeniye ve ruhiyeye ve terbiye-i iktisadiyeye de büyük ehemmiyet her mektebimizde verilmelidir.

Sağlım ve çevik bir vücuda, neşeli bir ruha sahip olmayanların hayatta muaffak olması mümkünsüzdür. İktisat meselesi bilhassa Türkler için pek hayatidir. Tasarruf nedir iyi bilmelidir. Yerli malı millet kuvvetlidir, düsturunun en ufak çocuğumuz ve en cahil köylümüz de öğrenmelidir. Heyet-i talimiyeye ve talebe evlatlarına samimi selam ve muvaffakiyet temennisi," 17 Eylül 1339 (İMZA)

Türk Çocuklarına beş (S) arması

Selabet (Kuvvet)

Sihhat

Samimiyet

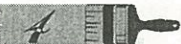
Sadakat

Sabır

Eski harflerle kalın (S) sesi verilen sat harfi ile başlayan bu beş sözün ortaya çıkardığı "Beş sat arması"nı yıldız biçiminde yazının altına çizmiştir.

Kurtuluş savaşı yıllarının Kayseri Sultanisi müdürü Nafi Atuf (KANSU)'dan sonra 1923-1926 yılları arasında Kayseri Lisesi Müdürlüğü yapan Sadık Bey zamanında "KAYSERİ SULTANISI"nin (Lisenin) muhterem ziyaretçilerine mahsus hatıra defteri" adını taşıyan Şeref Defteri açılmıştır. Bu tarihi defterin ilk on yedi sayfasında izlenimleri eski yazıyla, daha sonrakiler yeni yazıyla yazılmıştır. Birinci guruptan sunduğumuz örnek Bu "Şeref Defterinin" birinci sayfasındaki ilk yazı Milli Mücadele kahramanlarından Şark Fatih'i General Kazım Karabekir (PAŞA) imzasını ve 17 Eylül 1339 (1923) tarihini taşımaktadır.

"Kayseri Lisesi Şeref Defteri" 1986 yılı Eylül ayına ka-

dar çok kıymetli bir emanet olarak muhafaza edilmiştir. Ancak muhtelif yazışmalarla 1986 yılında "Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Müzesi"ne istenmiştir. Müdürlüğümüzce "çiçek dalında güzeldir" denilerek verilmek istenmemiş, fotokopisi gönderilmişse de Bakanlık onayı ile özel kurye gönderilmiş ve bu kuryeye istemiyerek de olsa aslı teslim edilmiş ve Eğitim Müzesi'ne gönderilmiştir. Müdürlüğümüzde, yazılı sayfaların fotoğrafları ile "Şeref Defteri"nin fotokopisi muhafaza edilmektedir.

Türk milleti coğrafyada yaygın olduğu kadar, kökleri bakımından beşeriyetin arkada kalan asırlarına muvazi olarak uzanıp gitmektedir. Türk milleti her bakımdan dünyanın en köklü milletidir. Fakat esefle itirafa mecburuz ki, her yaprağı bir millete yetecek kadar yüklü ve şerefli olan büyük tarihimizin yazılıp, çizilip muhafazasında affolunmaz kayıtsızlıklar göstermişizdir. Her kavim ve her millet bir yapar on gösterir ve yüz öğrenirken biz binleri arkaya atıp geçmişiz ve arkamıza bakmamışız.

Tarih kavimlerin, milletlerin ve beşeriyetin köküdür. Yeryüzünün toplumlarını tanıyabilmek için onların hallerine bakmak kâfi olmayıp, mutlaka kökü teşkil eden tarihleri ile birlikte görmeğe ve bu suretle onları bir kül halinde mütalâa etmeğe ihtiyaç vardır. Bu hakikat böylece kavrandığı takdirde de bir millet için yapılacak birinci iş, varlığının en az yarısı değerinde olan tarihini ihtimamla ele almaktır. Burada kullandığım yarı miktarı söz gelişi değil, tabiattan alınmış bir ölçüdür. Bilindiği gibi, ister küçük ve körpe fidanlar olsun, ister asırlar görmüş çınarlar olsun, hepsinde gövde ve dallar köklerle mütenasip ve ona denktir.

Kâzım Karabekir Paşa'nın Hayatı

Kâzım Karabekir, 1882 de İstanbul'da Küçükmustafapaşa'da doğmuştur. Babası ve ceddî Karaman'ın Kasaba (şimdi ki Kâzım Karabekir Nahiyesi) köyündendir. Karabekirler, Selçuk Türklerinden eski bir ailedir. Babası, Kırım Harbine 16 yaşında gönüllü olarak yazılmış, Silistre ve Sivastopol Muharebelerinde bulunmuş ve yaralanmış, sonraları nizamiyeden jandarmaya geçmiş olan Mehmed Emin Paşadır.

Karabekir, ilk tahsiline İstanbul'da Zeyrek'te başlamış, fakat babası ile beraber seyahatleri dolayısıyla, Van, Harput, Mekke'de devam etmiştir. Orta tahsilini İstanbul'da Fatih Askerî Rüşdiyesinde, lise tahsilini Kuleli Askerî İdadisinde yapmıştır.

23 Teşrinisani 1318 (1902) de Harbiyeden ve 23 Teşrinievvel 1321 (1905) de Erkânî Harbiye mektebinden birincilikle mezun olmuştur.

Erkânî harb yüzbaşılığı ile iki sene stajını (süvari, top-

çu, piyade bölük kumandanlığı hizmeti) Manastır'da yapmıştır. Bu sırada manastır mıntika Erkânî Harbiyesinde de vazife almış, Rum ve Bulgar komiteleri ile 7 defa muvaffakiyetli müsademeler yapmıştır. Bulgarlarla yapılan büyük bir müsademeden sonra Kolağalığına terfi olunmuştur. Az sonra da 4 Teşrinisani 1323 (1907) de İstanbul Harbiye Mektebine Tabiye muavinliğine tayin olunmuştur.

Manastır ve İstanbul'da İttihat ve Terakki cemiyetinin ilk merkezlerinin teşkilinde bulunmuştur.

Meşrutiyetin ilânından sonra Edirne'de 3. Piyade Fırkası erkânî harblığına tayin olunmuştur.

31 Mart 1325 (1909) irtica hâdisesi üzerine Hareket Ordusu mürettep ikinci fırka erkânî harbi olarak İstanbul hareketine iştirâk etmiş ve Beyoğlu kışlalarının müsademe ile istirdadında ve Yıldızın da işgalinde bulunmuştur. 1326 (1910) da Arnavutluk isyanının tenkilinde mürettep koldunun harekât şubesi şefi ve kısmen de erkânî harb reis vekili olarak bulunmuştur. İki büyük müsademede müfreze kumandanlığını der'uhde etmiştir. Arnavutluktan yine Edirne'de fırka erkânî harbiliğine ve 14 Nisan 1328 (1912) de binbaşılığa terfi etmiştir. Edirne'de 10. Piyade Fırkası erkânî harbi iken Trakya hudud komiser vekili olarak da vazife görmüştür.

Balkan Harbinde fırkası ile beraber Edirne mevki müstahkeminde muharebelere iştirâk etmiştir. Harbden sonra Alman heyeti ıslahiyesi arasında Erkânî Harbiye Umumiye İstihbarat Şubesi şefliğinde vazife görmüştür. Bu esnada bir buçuk aylık bir Avrupa seyahati yapmıştır. 1330 (1914) Cihan Harbi seferberliğinde Kaymakamlığa terfi olunarak Birinci Kuvvei Seferiye kumandanı tayin olunmuş ve İran hareketine memur edilmiştir. Kitaları ile Haleb'de iken Sarıkamış hezmeti üzerine kuvvei seferiyesi şark cephesi emrinde verilmiş ve Karabekir de o sırada ağır surette yaralanmış olan Askeri Beyden Irak havalisi kumandanlığını almak üzere Bağdad'a gitmiştir. Fakat Bağdad gittikten sonra, kumandada değişiklik yapılmasına lüzum görülmediğinden İstanbul'da Kartal'da bulunan 14. Fırka kumandanlığına çağırılmıştır. Bir müddet Marmara ve Şile civarlarında Karadeniz sahillerini tahkim etmekle uğraştıktan sonra fırkası ile beraber Çanakkale'ye sevk olunmuştur. Kerevizdere'de 3,5 ay muharebelerde bulunmuş ve bundan sonra kolordu kumandanlığına tayin olunmuş ise de, kendisinden çok kıdemli Almanlar dururken Başkumandanlığın Karabekir'i tercih etmesini Liman Fon Sanders, Almanlara karşı bir hakaret mânâsı çıkararak itiraz ettiğinden, İstanbul'daki Erkânî Harbiye reisliğine alınmıştır. Az sonra Galiçya'ya gidecek ordunun erkânî harbiye reisliğine tayin olunmuş fakat iki gün sonra bundan vaz geçilerek Irak'da 6. Ordu kumandanlığına gitmekte olan Müşir Fon Der Golç'un erkânî harbiye reisliğine tayin olu-

arak birlikte Bağdada gitmiştir. Çanakkale'deki hizmetleri neticesi miralaylığa terfi etmiş ve Golç'un vefatıyla Kütülamare'yi muhasara etmekte olan 18. Kolordunun kumandanlığına tayin olunmuştur. Kütülamare'nin muhasara ve sukutunda ve sonraki pek faik İngiliz kuvvetleriyle Irak muharebelerinde bulunmuştur. 1333 (1917) de Diyarıbekir mintakasındaki 2. Kolordu kumandanı miralay Cafer Tayyar Beyle becayış olunmuş, bu arada Van-Bitlis-Muş-Elâziz cephesindeki 2. ordu kumandanlığı vekâletinde de bulunmuştur. 1334 (1918) yılı başında Erzincan karşısındaki 1. Kafkas kolordusu kumandanlığına nakl olunmuştur. Bu kolordu ile Şubat ve Mart aylarında ve şiddetli kış içinde Erzincan ve Erzurum'u, Rus zabitleri ile takviye edilmiş Ermeni ordusundan istirdad etmiş ve buraların katliam ve yangınlarla büsbütün mahvedilmesine mâni olmuştur. Buradan, eski hududu aşarak Sarıkamış havalisindeki ordumuzun diğer kolordusu ile beraber harekâta devamla Kars ve Gümrü kalelerinin işgalindeki hizmetlerine karşılık 28 Temmuz 1334 (1918) de livalığa terfi olunmuştur. Ermeni ordusunu dağıttıktan sonra Ermenilerle sulh yapıldığından, kolordusu ile bir kısım Ermenistanı ve İran Azerbaycanını işgal vazifesini almış ve buraya kadar sokulan İngiliz kuvvetlerini de tard ederek İran Azerbaycanını kâmilen işgal etmiştir. Mütareke ilânına kadar bu vaziyette kalınmıştır.

Mütareke yapılıncâ Sadrazam ve Harbiye Nazırı müşir İzzet paşa Karabekir'i Erkânı Harbiye Umumiye Riyasetine tâyin etmek üzere İstanbul'a getirmiştir. İstanbul'da vazife almanın, vatanın maruz kaldığı felâkete seyirci kalmak demek olduğunu ve genç kumandanların Anadolu'da ordularının başına gönderilmelerini ve kendisinin de şarka tâyinini icab edenlere teklif etmiştir. Bu temas ve teklifleri arasında, **Mustafa Kemâl Paşa ile Şişli'deki evinde yaptığı müzakereler bilhassa şayanı işarettir.** Vatan kurtuluşunda faal ve müsbet bir hizmet ifasının ancak hep birlikte Anadolu'ya geçmekle mümkün olacağını böylece arkadaşlarına da telkin eden Karabekir ilk kademe olarak Tekirdağ'ındaki 14. Kolordu kumandanlığına tâyinini yaptırmış, Şarktaki ordunun mütarekeye zaferle girmiş olması, maddî ve manevî kuvvetinin bozulmamış bulunması dolayısıyla millî hareket esasının ancak Erzurumdan kurulabileceği kararıyla bu orduya gönderilme fırsatlarını aramış ve nihayet 1335 senesi (1819) Nisan ortalarında bütün şarktaki ordunun başına geçmek imkânını bulmuştur.

Karabekir Erzurum'da işe başladıktan sonra, İzmir'in işgali hâdisesi ile millî hareket hızlanmış ve önceleri 15. Kolordu kumandanı ve sonra Şark Cephesi kumandanı olarak Ermeni ordusunu Sarıkamış dağlarında, Kars kalesinde mağlûb ve Gümrü civarında da büsbütün perişan

ederek Elviyei selâsenin (Kars-Ardahan-Artvin'in) vatana ilhakını temin etmiştir.

Gümrü ve Kars muahedeleri Karabekir Paşa'nın riyaseti altında akd olunmuştur. Kars zaferinden dolayı Ferikliğe terfi olunmuştur. Karabekir'in "Şark Fatihi" ünvanını tahkim eden bu başarıları, millî mücadeleye katılanların iman ve ümidini artıran birer zafer olarak karşılanmıştır. Bu suretle hem şark cephesi tahtı temine alınmış, aziz vatanın bu kıymetli kısmı düşman çizmelerinden kurtarılmış oluyor, hem de Garp cephesi ordularına muhtaç olduğu esliha ve mühimmatın nakli mümkün kılınarak, zaferin o cephede de sağlanması temin ediliyordu.

Kâzım Karabekir Paşa'nın millî mücadelenin başından nihayetine kadar olan tutumu, tam bir "feragat ve işbirliği zihniyetinin", müstesna birer nümunesi halinde gelmiştir.

Bunun en belîğ misali, her türlü askerî sıfat ve selâhiyetlerinden tecerrüt etmiş bir vaziyette bulunan Mustafa Kemal Paşa'yı tevkif edip İstanbul'a göndertmek emrine Kâzım Karabekir Paşanın uymayışı ve o tarihlerde şarkın yegâne hâkimi durumunda bulunduğu halde, sivil Mustafa Kemal Paşa'nın karşısına geçip "Bütün kolordumla yine emrinizdeyim. Bütün emirleriniz yine eskisi gibi harfiyen ve derhal yerine getirecektir" deyişinde görülür.

Bu tarihî sahnenin şahidi sayın Rauf Orbay'dır.

Sayın Rauf Orbay'ın kendi ifadeleriyle "Karabekir hiçbir şey için olmasa bile, sadece bunun için dahi millî mücadele'nin temelidir, direğidir." demişlerdir.

İstiklâl Harbi, işte bu gibi feragatlerin ve samimi işbirliğinin ölmez eseridir.

Kâzım Karabekir, tek cepheli bir kahraman değildir. İstiklâl Harbi sırasında aynı zamanda Edirne meb'usu bulunan Karabekir, millî zaferden sonra merkezi Ankara'da bulunan 1. Ordu müfettişliğine tâyin olunmuştur. 2 nci inthap devresinde de İstanbul meb'usu olarak teşriî hayata geçmiştir. Karabekir, gerçek demokrasinin hayranıdır.

Kasım 1938 de, *Yeni Cumhurbaşkanı* ve çok yakın arkadaşı *İsmet İNÖNÜ*, *Halil Edhem ELDEM*'in ölümüyle boşalan "*İstanbul Milletvekilliği*"ne, o zamanki rakipsiz *Cumhuriyet Halk Partisi*'nden *K. Karabekir Paşa*'yı aday gösterdi. 31 Aralık 1938 de, "*İkinci Seçmenleri'nin oybirliği*"yle ikinci defa seçilen *K. Karabekir Paşa*, *Ankarda* gelip, evini de buraya getirerek, yeniden siyasete karıştı; ve, rahmetli oluncaya kadar, hep *İstanbul Milletvekili* kaldı.

1945 ilkbaharında, *İkinci-Dünya Savaşı* galipleri arasında giren komşumuz *Sovyet Rusya*, eski dostluğu bozarak, Haziran'da *Türkiye'den "Boğazlar'ı Kontrol hakkı"*nı almak ve "*Kars-Ardahan/Artvin*"i koparmak girişiminde bulun-

du. *Gürcistanlı Sovyet Diktatörü Stalin*, 250 binden çok *Ahıska-Ahılkelek Türkleri*'ni 1944 Kasımında, "*Mesketli-Müslümanlar*" diye bir gecede kamyonlar ve trenlerle *Ortaasya*'ya sürgüne göndermiş; yerlerine *Ortodoks* ve *Katolik Gürcüler*i yerleştirmiş; ertesi yıl 19 Aralık 1945 te de, *Tiflis Akademisi Üyesi* "*İki Gürcü Profesörü'nün* bir dergide çıkan, "*Türkiye'den Haklı Taleplerimiz*" adlı makalesini, ertesi gün TAS Ajansı ve "*Pravda*" ile "*Izvestia*" gibi resmî Rus gazeteleri, 14 dilde dünyaya duyurulmuştu. Bunda, "*Gürcüler'den Türkler'in* zaptetmiş olduğu *Arda-han, Artvin ile Oltu, Totum, İspir, Bayburt, Gümüşhane ve Giresun'a* kadar bütün *Lazistan*"ın *Sovyet Gürcistanı*'na verilmesi, isteniyordu!

Bunun üzerine, *Türkiye*'de ve başta anılan bölgelerimizde, protesto mitingleri yapıldı; gazetelerde, ilmî cevaplar yayınlandı. Şubat 1946'daki *Bütçe Görüşmeleri* sırasında, eski "*Şark Cephesi Kumandanımız*" ve "*Kars Muahedesi Konferansında Başmurahtasımız*" olan *Kâzım Karabekir Paşa*, *Meclis Kürsümüzden* gur sesiyle: "*KARS-ARDAHAN YAYLASI, belkemiğimiz, BOĞAZLAR, boğazımızdır!*" diye kükreyip, Milletimizin duygularını, dünyaya ilân etti.

23 Temmuz 1946 da, *Büyük Millet Meclisi Başkanı* seçildi; ve ölümüne kadar bu vazifesini, büyük bir olgunluk ve saygı içinde yürüttü.

26 Ocak 1948 *Pazartesi* (14 *Rebûlevvel* 1367) saat 10 sıralarında, *Ankara*'daki evinde, küçük kızı *Timsal*'in doğumunun 7. Yılı'nı kutlama sevincini duyarken, "*kalp krizi*" ile, 65 yıl, 6 ay 4 gün yaşamışken, rahmete kavuştu. Acı haberi, bütün Milletimizi mâtemlere boğdu. Cenaze Törenine, *Doğu'dan Hususî Heyetler* gönderildi.

28 Ocak 1948 *Çarşamba* günü, 25 *Nisan 1918* ve 30 *Ekim 1920*'deki her iki *Kurtuluş Günü*'nde *Kars Kale-si*'ne çektiği atlasan *Şanlı Türk Bayrağı*, vasiyeti üzerine evindeki *Müzes*'nden alınıp aziz tabutu üstüne konarak, TBMM önünde yapılan "*Devlet Töreni*" sonunda, *Ankara Hava Şehidleri Kabristanı*'na götürülen cenazesi, toprağa verildi. O'nun, ebedî sevgisi ve eşsiz saygısı ise, vefalı milletimizin gönlünde yuvalandığından, kuşaktan kuşağa yaşayacaktır. Nur içinde yatsın...

Ömrü boyunca: doğruluğun, çalışkanlık ve yetenekliğin, vazifeseverliğin, haksızlıklara karşı koymanın, çok temiz ahlâk ile âile geleneklerimize bağlılığın, kimsesiz ve yetim çocukları koruma ve yetiştirmede bir *Velî* (Evliya) gibi davranmanın, eşsiz timsâli idi. *XX. Yüzyılda, Büyük Türk çocuk-terbiyecisi* ve *üç yabancı dil bilip, en çok eser veren Kumandanımız* olarak, varlığını gösterdiği gibi; *karakalem, suluboya, yağlıboya, Resim yapmak, Şiirler ve Marşlar yazıp bestelemek, Keman çalmak* gibi "*Güzelsa-*

natlar" daki mehâreti ile de, örnek bir derin kültürlü "*Millî Kahraman Paşamız*" idi.

Rahmetli eşi *İclâl Kâzım Karabekir Hanım*, onun *Hava Şehidleri Kabristanı*'ndaki kabri üzerine, 8 mermer direkli ve üstü açık kemerli, kubbesiz, olarak *Ankara-kırmızı taş* ile bir türbe yaptırıp, çenberle de çevirtmişti; bir *Lâle biçiminde yontulup kesilen akmermerde*, 12 satır halinde, kabartma olarak şunları yazdırmıştı:

12 Eylül 1980 ihtilâli üzerine kurulan "*Millî Konsey*"'in, 6 Kasım 1981'de çıkardığı 2549 sayılı kanuna göre, *Anka-*

ŞARK FATİHİ

GENERAL

KÂZIM KARABEKİR

1882-1948

MEŞRUTİYET HAREKETLERİ,
BALKAN VE CİHAN HARBİNİN
UNUTULMAZ KAHRAMANI,
MİLLÎ MÜCADELENİN ÖNCÜSÜ
VE MUZAFFER KUMANDANI,
YETİMLER BABASI,
B.M. MECLİSİ BAŞKANI
RUHUNA FATİHA

ra-Atatürk Orman Çiftliği'nde hazırlanan "*DEVLET MEZARLIĞI*"nda ayrılan yeni kabre konulmak üzere, 30 Ağustos 1988 Salı günü saat 14'de açılan ilk kabrinden kemikleri, "*dînî tören*"le alındı. Aynı gün: *Cemal GÜRSEL, Cevden SUNAY, Kâzım ÖZALP, Sâlih OMURTAK, Ahmet Nâci TINAZ* ve *Kâzım DIRİK Paşaların* kalıntıları da, ilk kabirlerinden alınıp, törenle bu "*Devlet Mezarlığı*"nda ayrılan yeni yerlerine kondu. Yapılan "*Devlet Töreni*"nde, Cumhurbaşkanı *Kenan EVREN Paşa* da bulundu.

Devlet Mezarlığı'ndaki 13 Numaralı kabir, *Rahmetli Kâzım Karabekir Paşa*'nın son yattığı yerdir; nûr içinde yatsın.

KAYNAKLAR:

Eserleri. - *İtalya-Habeş Harbi* (1933); *İngiltere, İtalya ve Habeş Harbi* (1935); *Cihan Harbine Neden Girdik, Nasıl Girdik, Nasıl İdare Ettik?* (1937); *erzincan ve Erzurum'un Kurtuluşu* (1939); *Ülkümü Kuvvetli Bir Türkiye'dir.* (1947); *İstiklâl Harbimiz* (1960); *İstiklâl Harbimizde enver Paşa ve İttihat-Terakki Erkânı* (1967); *Çocuk Davamız* (1965)
Hakkındaki Eserler. - *Kâzım Karabekir* (derl. F. Kandemir, 1948); *Siyasi dargınlıklar*, 5. cilt; *Karabekir'in Kitabı Nicin ve Nasıl Yakıldı* (F. Kandemir, 1955); *Karabekir Ermenistan'ı Nasıl Yok Etti?* (C. Kutay, 1956); *Kâzım Karabekir paşa'nın Hayatı* (İstiklâl Harbimiz I. 'nin önsözü, 1960); *Şark Fatihisi General kâzım Karabekir* (Ziya Tütüncü, 1967'de iki basımı var. Kazım Karabekir (Prof. Dr. Mehmet Fahrettin Kırcıoğlu - 1991); *Hayat Ansiklopedisi*, 100 Türk Büyüğü.

YAĞMUR

Yağmur yağıyor,
dünyanın üstüne kara bulut çökmüşçesine
Benim gönlümde bir fırtına,
kasırğa niyetine...
Havada yağmur,
gözlerimdeki yaş avuçlarımda bitercesine
yağmur niyetine yürüyüp,
seni yaşarcasına gözlerimdeki yaşı dindirmeyi
Şakaklarımdan akan suların,
son damlalarını seni yokluğunla özdeşirmeyi
Dudağımdan bir türlü düşmeyen,
mırsaları mırıldanırcasına kavrulmayı
Karşımda durursun ben hâlâ hazan mevsimindeki,
son yaprak dökümü gibi perişan...
umutlarımın, düşüncelerimin ve onca hayallerimin,
odak kaynağı gibi sana mahkûm
Dünyada birçok yalandan birisin,
ama tatlı bir yalan beni görmeden de
Gözlerimin önünden gitmeyen o masum yüzün,
ve hor gören bir ifade gibi sen de yalansın
Bakışlarımı kaçırdım senin gözlerinden,
beni yıkacağını bildiğimden
Her yanım dört duvar olsa bile,
yine sana mahkum olmak isterim
Gözlerimden akan yaş,
yağmurlar yer yüzüne vurduğunda diner,
yağmur susunca yağmur niyetine gözlerimden akar.
Ve bu yüzden mahkum olduğum yağmurlu günlerimin,
son bulmasını isterim artık.
Nisan yağmurlarında benim yerimde yeller eser,
düşüncelerim yoğunlaşır seni üstüne
Rihtımlarda beklerim fırtınalı günlerde,
fırtınanın alıp beni sana götürmesini isterim,
Düşünürüm, benim kadar sen de benim için,
bazı duygular hissediyor musun? diye
Her yağmur yağışında ömrümün son baharından,
bir parça alırcasına sana getirir.
Ve bu yüzden nisan yağmurlarının ömrümde son bulmasını,
ve seni bana getirmesi için yazı düşlerim.

MEHMET ALTINDAĞ
Yab.D. 2-D 210

BAKIŞ

Son bir bakış bu sana
Kalbine dokunur belki
zamanla...
Hasret dolu göz yaşlarım
Anlatır sana her şeyi...
Bir bir şarkılarda
Sözler, sazlar boşa gelme yanıma...
Hani benden başka taç yoktu başında?
Bunlar lafmış, hepsi hepsi palavra,
Gidiyorum ben;
Derinlere, uzaklara, yarınlara...
Son bir bakış sana
Acı ve tatlı hatıralarla...

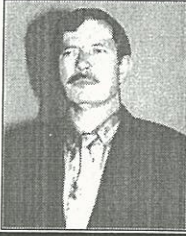
GÜLÇİN KARTAL - 6-I 8730

BEKLEYİŞ

Bir bekleyiş var içimde
Nedenini bilmediğim bir bekleyiş
Belki mutluluğu,
Belki bir umudu bekliyorum
Belki de ölümü! Kim bilir...
Elbette bir gün son bulacak bu bekleyiş
İçimdeki nedensiz sevinç
Son bulacak çektiğim ızdıraplar
Beni içten içe yıkan acılar.
Evet, işte geldi beklediğim
Beni çağırıyor yanına
Uyandıracak beni bu kötü rüyadan
İçinde bulunduğum o kabustan.

SİBEL USLU

6-I 8210

Osman GÖRGÜLZ
Kayseri Lisesi Rehber Öğretmeni

ÖĞRENCİLERİMİZ ÜNİVERSİTEYİ KAZANMADA NERELERE TAKILIYORLAR ?

Üniversiteye hazırlananlara nasıl hazırlanacakları söylendiğinde bir başkaları da başka, hatta yanlış şeyler söyleyebiliyorlar. Veya öğrenci sizin söylediklerinizi kendine göre yorumlayıp çalışmayı daha sonralara, ileriki senelere atabiliyor. Eğer karşısına yaptığı yanlış nedenleri ile söyleyen çıkmaz ise yaptığı yanlışlar senelerine maloluyor. Hatta başarısızlıkla yüzyüze geldiğinde, nerede hata yaptığını bile anlayamıyor. Bu sebeple "üniversiteyi nasıl kazanacaksınız?" anlatırken öğrencinin takıldığı, kendini aldattığı noktaları da vurgulamayı istedim. Şayet öğrenci bu yazıyı okursa, ne yaparsa, nasıl nasıl bir durumla karşılaşacağını bilsin. Sonucuna önceden hazır olsun.

Önce öğrenci ana-babasıyla ve hatta öğretmeni ile birlikte lise veya dengi okula gidip gitmeyeceğine karar verecek. Çıraklık okuluna mı, yoksa tezgaharığa mı başlayacak? Hangi yolu tutacaksa, ne olacağı, nasıl yapacaksa bunları bilecek. Bu alanda pratik yol olarak:

- 1- Bir kişi bir işi severek yapıyorsa o iş o kişinin ilgi alanıdır.
- 2- Bir kişi bir işi kolay yapıyorsa o iş o kişinin ilgi alanıdır.
- 3- Bir kişi bir işi iyi yapıyorsa o iş o kişinin ilgi alanıdır.

Uygulaması temel alınabilir.

Yeteneğine uygun bir alana gitmeyen öğrenciler daha sonra alan değiştirmeye kalkıyorlar. Pişmanlık duyma para etmiyor. Ana-babalar bilmeliler ki kendi çocukları anasının veya babasının aynı değildir. Verilecek kararda öğrencinin yetenekleri temel alınmalıdır.

Lisenin akademik bir öğrenim sağladığı yani bir üst kuruma hazırladığı gözönünde tutulmalıdır. Alınan kararlarda öğrencinin notları da ilgi alanı

seçimine yön verir.

Ayrıca gidilecek okul veya meslek belirlenirken Lise 1 ve ortaokul son sınıfta uygulanan Akademik Benlik Kavramı Testi ile Kuder meslek tercihi testi de iyi birer kaynaktır. Liselerdeki Okul Rehber Öğretmenlerinden faydalanılabilir.

Yaptığım testlerde lise 1 öğrencilerinin yeteneklerinin bir veya birkaçını bildiğini tamamının farkına varamadıklarını gördüm.

Bazı öğrencilerin hem sözel alana hem sayısal alana yeteneği var. bunlar lise 2 de alan seçimine sıra geldiğinde hangisini seçeceğine karar veremiyorlar. Burada öğrencinin yetenekleri yanında seçilecek meslekler ve tahsil yapılacak iller de önem kazanmaktadır.

Liseye gelen öğrenciler arasında %5-15 oranında vakit geçirmeye gelmiş öğrencilere rastlanması seçimin tam yapılmadığını, geleceği kurtarmanın yerine günü geçirmeyi hedefleyenlerin varlığını ispatlıyor.

LİSEYİ SEÇMİŞSEK SIRA GELDİ BAŞARILI OLMAK İÇİN ÇALIŞMAYA

Burada öğrencilere 3 kuralı hatırlatmakta fayda var.

a) Geriye dönmeyi bilme: Lise ilköğretim üzerine kurulur. Onun için öğrenci orta kısım 7 ve 8. sınıfları zayıflarla geçmeye hazırlanmamalı. Bu sınıflarda çalışmadan geçen öğrencilerin lisede zorlanacağını, iki sene yatan öğrencinin "haydi", deyince dersine çalışamayacağını, pasların bir anda çözülemeyeceğini, tutukluğun bir anda atlatılmayacağını bilmelidir. Orta kısımda her sene 5 zayıfla

geçen öğrenciyi lisede hangi derslerden yetiştireceksiniz?

Liseye gelen böyle zayıflı öğrenciler yeteneği sayısal alanda olsa bile sözel alana gitmek zorunda kalıyor. Çünkü sözel alanda temeli doldurmak daha kolay oluyor. Üniversiteyi kazanmada sayılar ve dört işlem problemlerinden ÖSS de 20, ÖYS de 12 kadar soru çıkıyor. bu sorulara lise 3'e geçtiği yaz hazırlanmazsa yıl içinde hazırlanamıyacağından unuttuğu konuları tekrar etmeden başarılı olamaz.

Öğrenci, ilk kısımda açının ne olduğunu, orta kısımda açının çeşitlerini, lisede açılarının bilgisine dayalı olarak; üçgen, çokgen vs. görecektir. İlk kısımda duyu organlarını, orta kısımda bölümlerini, lisede işleyişini görecektir. Açıları unutan üçgenleri anlayamaz, tekrarları unuttuklarını hatırlamalıdır.

b) İnsan belli zamanda belli şeyler öğrenebilir: Bu kural adeta lisenin temelidir. Öğrenci en çok kendini burada kandırıyor. Kazanmak için yapılacak çalışmaları hep ileriki senelere, liseden sonra dersaneye ertelıyor. Öğrenmenin nasıl gerçekleştiğine daha sonra geleceğiz. Ancak lisenin herbir yılı ister sözelde ister sayısal alanda olsun tam çalışmadan geçilirse lise son sınıfta veya dersanede, hem konuları öğrenmek hem de testleri hızlı yapmaya alışmak mümkün olamamaktadır. Bir öğrencinin konuları tam öğrenmeden, öğrendiklerini hazmetmeden testlerde başarıya ulaşması hayaldir. Sırf test çözümleri ile konuları kavramak ve kazanmak öğrenciyi kandırmaktır. Konuyu hemen öğrendikten sonra test çözümlerine geçen öğrenciler o anda testleri çözseler bile daha sonra aynı testleri çözemediklerini görürler. Çünkü konuyu tam olarak öğrenmemişlerdir.

c) Sinama yapmak: Öğretmen dersi bitirdikten sonra "Öğretmenim bu derste şu konuyu anlattı. Tarifi şu idi. Şu kısımlara ayrılıyordu. Birincisinin önemli noktası şu idi. İkincisinininki şu idi..." şeklinde özetleme yapmaya veya konuyu gözden geçirmeye sinama denir. Evde derse çalışıyorsa en verimli ders çalışma süresi 20-40 dakikadır. Bu sürenin sonunda yine sinama yapar. "Bu sürede şunları öğrendim. Şurada önemli nokta şu idi, şurada şu idi. Bildiklerim şu idi, şunları ekledim."

Sinama bir tekrar kadar faydalıdır. Sinama yapacak kişi konuyu öğrenmeye hazırlanır. Öğrenmek için çalışır.

Lisede 20-40 dakika çalışma, beş dakika sı-

nama, 10-15 dakika dinlenme şeklinde öğrenci yorulana kadar ders çalışmalıdır. Lise ilköğretim ile yüksek öğretimi bağlayan noktadır. Liseyi çalışarak bitirmenin ve üniversiteyi kazanmanın ileriki 40 seneyi daha rahat yaşamaya aday olduğunu düşünürse çalışa çalışa yorulmanın bir anlamı olduğunu görür. Başlangıçta yorulana kadar çalışma zor gelir ancak başarmaya başladığını gördükçe öğrenci çalışmasından zevk almaya da başlar.

İnsan ne zaman yorulur? Çalıştığı dersi anlamadığı zaman yorulmuştur. Gözleri pul pul olmaya başladığındayorulmuştur. Dinlenmeye geçmelidir.

Lise öğrencisinin çalışması düzenli olmalıdır. Biyolojik denge önemlidir. Son araştırmalara göre bir kişinin en az 5 saat uyuması zorunludur. bundan sonraki 1, 2, 3 saat kişinin ihtiyacına göre değişir. Hergün aynı saatta yatıp aynı saatta kalkmak biyolojik denge için önemlidir. Çalışmak için günü boşa geçirip saat 23 de çaydanlık desteğiyle derse çalışmak ertesi gün sersem geçirileceği için verimsiz bir çalışmadır. Çalışmak için günün içinde tv. seyretmeyi azaltın, dedikodunun yersizliğinin, gereksizliğinin ne olduğunu görün. O zaman kendiliğinden çalışmak için zaman çıkacaktır.

Bazen öğrenci aşırı yorulur, çalıştığını anlayamaz hale gelebilir. İşte bu gibi durumlarda çalışma saatleri azaltılır. Burada dikkat edilecek husus artık az çalışmaya başlamak olmamalıdır. Dinlenip dinlenmediğini yoklamalı, dinlenince çalışma saatlerini artırmalıdır.

NASIL ÖĞRENİYORUZ?

Atalarımız "bilgiyi unutmamak için beyne kazanmalı," diyorlardı. Adeta yeni araştırmalar da bunu doğrular nitelikte. Son araştırmalara göre bir bilginin beyinde yer etmesi için leptit, peptit isimli proteinlerin beyinde yeni bağlantılar oluşturması gerekiyor. Bu bağlantı da 5 tekrarla oluşuyor.

1- Dersin görüldüğü akşam. Esaslı bir tekrar olacak. Gerekliyse konu tekrar edilecek. Problemler çözülecek, araştırmalar yapılacak.

2- Ertesi akşam. Bu tekrar kısa veya uzun olabilir. Mutlaka kitabı açıp ana başlıklara, küçük başlıklara, tariflere ve altını çizdiğimiz yerlere bakacağız. Problemse birkaç tipik problem çözülecek veya en azından bildiğimiz, zorlandığımız, yeni öğrendiğimiz yerler gözden geçirilecek.

3- Bir hafta sonra. O günün derslerine geç-

meden önce "geçen hafta ne görmüştüm?" diye kesinlikle o konuyu dersin ağırlığına göre kısa veya uzun tekrar şeklinde gözden geçiriyoruz. Bunun özelliği bağlantı tekrarı olmasında.

4- Bir ay sonra. Okuldaki adı yazılı tekrarıdır. Her öğrenci yazılı olduğu zaman bütün konulara iyice çalışmalıdır. Yazılı akşamı iki saat, cumartesi, pazar gününden de birinde çalışırsa yazılıda başarılı olur. Bu konuda sorulan soru şu: "Yazılı olduğu gün biz hep yazılıya çalışıyoruz. Dersleri tekrar vaktimiz kalmıyor." Bir öğrenci önceki üç tekrarı yaparak yazılı tekrarına başlamışsa tecrübelerime göre yazılı günü 2 saat kadar çalışınca sınavda başarılı oluyor.

5- Altı ay sonraki tekrar. Öğrencilerde yaz tekrarıdır. Lise süresince iki yaz tekrarı yapılacak. Bu tekrar üniversiteyi kazanmanın garantisidir.

Çalışkan öğrencilerimden takip ettiklerimin lise öğrenimi boyunca öğrenip unutmaktan yorgun düştüğünü, lise 3'te de lise 1 ve 2. sınıflardan hazırlanamadığından ilk ÖSS ve ÖYS sınavlarında başarısız olduğunu, daha sonra dersaneye gittiğini, dersaneyi de dersleri unutmaması sebebiyle başından itibaren sıkı tutmadığını, aradan iki, üç ay geçince yaptığı hatayı anladığını, fakat geri dönüp geçen konuları tekrar edecek zaman olmadığını, geçen konuları tekrara yönelse yeni konuları yetiştiremediğini, yeni konuları yapsa geçen konuların eksikliğini çektiğini gördüm.

Mezun olduktan sonra dersaneye gidemeyen bir öğrencimin görüşlerini aynen aktarıyorum. "Senenin başında görüştüğüm arkadaşlarım, dersanede şahane anlatıyorlar, süper anlatıyorlar diyorlardı. Şimdi (2.5 ay sonra) ise galiba bu sene de başaramıyacağım." demeye başladılar.

Biz başarmanın nasıl olacağı üzerinde duracak olursak, lise 1'in yaz aylarında öğrenci günde en az üç 30 dakika en fazla dört 40 dakika ders çalışarak önce görmediği konuları anlamaya çalışarak okursa, rahat bir ortam içinde normal bir öğrenci bile fizik dersinin dışında matematik, kimya ve biyolojiyi bile yapmaktadır. Çünkü ÖSYM konuların bütününden soruyor. Görmediği konular bitince sıra gelir gördüğü konuların tekrarına...

Gördüğü konuları tekrar ederken, önce konu tekrarı sonra konu ile ilgili testleri yaparsa, hem test korkusu kalmamış, hem test çözümünü hızlandırmış, hem de arkadaşları 4 ay boyunca konuları

unuturken kendisi pekiştirmiş olarak gelir. İki yaz bu takrarı yapınca 3. sınıfta geçmiş konuları iyi bildiğinden, test çözümünü de hızlı yapabildiğinden lise 3'ten üniversiteye hemen geçme imkanını bulur.

Bu şekilde çalışanlar ne mi yapıyorlar? Lise 1 yazında bu şekilde çalışanlar yaz sonunda en az 120-130 ÖSS puana ulaşıyorlar. Lise 2 nin yazında da çalışanlar deneme sınavlarında ilk 50 lerin içinde oluyor. 160 sayısal puanı bile garantiliyorlar. Sözün özü bu.

Takılma: Dersaneler kısa yoldan matematik çözümleri öğretiyorlar. Ne güzel olur okullar da öğretseler.

Okullar uzun yoldan çözüme ve konun anlaşılmasına ağırlık verirler. Vermelidirler. Konu öğrenilmeden, diğer konularla bağlantıları kavranılmadan hiçbir çeşit derste başarılı olunamaz. Kısa yoldan çözümde ÖSYM sınavlarında başarıya ulaşılabilir ancak üniversite kazanıldıktan sonra kısa yoldan problem çözmenin cezası başlıyor. Çünkü üniversitede matematik formülleri fizik, kimya, mühendislik alanlarına uygulanacaktır. İşte burada uzun yoldan problem çözmeyi yeniden öğrenmek gerekiyor. 1997 ÖSS sınavları başında tv. de bir profesör aynen şöyle dedi: "Biz öğrencilerimizin iki sene yanlışlarını düzeltmeye uğraşıyoruz." Kısa yoldan çözüm ÖSS ve ÖYS de başarı getirir ancak uzun yoldan çözüm de öğrenmek zorundasınız.

Takılma: Lisede sınıf arkadaşlarını kıskanmak yerine 3-5 kişilik gruplarla anlamadığınız konular ile çözemediğiniz soruları birlikte çözünüz. Bilen tekrar etmiş olur, bilemeyen öğrenir. Asıl yarar sınavdadır.

Takılma: Çalışırken değil kendinizi denerken geçmiş yılların ÖSS ve ÖYS testlerini kullanınız. Yanlış soru miktarı az olur. Kendinizi daha gerçekçi denemiş olursunuz.

Takılma: Çalışanlar başarıyor. Kimse sana ne kadar çalıştığını açıklamak zorunda değil. Dalgacı takımdan etkilenmeyin.

Takılma: Öğrenci uzun süre 110-120 puan dolayında gezinir. Test tekniğini ve konuları kavradıktan sonra sıçrama yapar. Lise 1. sınıfta soru kökünü kavrayan öğrenci lise 2 ve 3. sınıflarda konulardan nasıl ÖSS ve ÖYS sorusu geleceğini tahmin edebilir.

DERSLER VE KONULARA GÖRE, ÖSS ve ÖYS'DE ÇIKMIŞ SORULARIN DAĞILIMI

MATEMATİK

	KONU ADI	ÖSS					ÖYS				
		93	94	95	96	97	93	94	95	96	97
MAT. 1	Sayılar	18	13	17	12	16	7	12	7	8	5
	Problemler	5	8	8	9	6	2	4	5	6	6
	Kümeler	1	-	-	1	1	1	2	-	1	1
	Bağıntı-Fonk. İşlem	-	1	1	2	3	2	2	2	2	2
	Mod. Arit. ve Mat. Sis.	-	-	-	-	-	1	1	1	-	-
MAT. 2	Çarpımlara Ayırma	-	1	3	2	1	2	2	-	1	2
	Polinomlar	-	-	1	-	1	1	1	-	1	1
	2. Der. Fonk. Denk. Eş.	-	-	-	1	1	3	1	5	4	4
MAT. 3	Trigonometri	-	-	-	-	-	3	-	3	3	3
	Logaritma	-	-	-	-	-	1	1	2	1	1
	Per. Kom. Bin. Olos.	-	-	-	1	-	-	-	2	1	2
MAT. 4	Karmaşık Sayılar	-	-	-	-	-	2	1	2	1	1
	Tümevarım ve Dizi.	-	-	-	-	-	2	2	1	1	1
	Fonk. Limit-Sıra.	-	-	-	-	-	4	3	2	3	2
MAT. 5	Türev	-	-	-	-	-	5	3	4	2	4
	İntegral	-	-	-	-	-	4	2	3	3	3
GEO. 1	Lineer Cebir	-	-	-	-	-	1	2	1	2	2
	Geo. Kavram Üçgen	3	3	5	6	5	4	3	3	3	3
GEO. 2	Cem. İncelenmesi	2	1	1	2	2	3	3	1	2	4
	Dörtgen ve Çokgenler	2	2	1	3	4	2	2	4	1	3
GEO. 3	Geometrik Yer.	-	-	-	-	-	1	-	1	1	-
	Uz. Geo. K.C.A. ve Hc.	-	-	4	2	1	-	2	-	2	-
ANALİTİK	Doğruyunun Analit. İnc.	1	2	3	3	3	-	1	1	-	1
GEO. 1	Çemberin Analit. İnc.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ANALİTİK	Vektörler	-	-	-	-	-	1	2	1	2	1
GEO. 2	Konikler	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-
	TOPLAM	32	31	44	44	44	52	51	52	53	53

FİZİK

	KONU ADI	ÖSS					ÖYS				
		93	94	95	96	97	93	94	95	96	97
	Kütle - Ötendir	-	1	1	2	-	-	-	-	-	1
	Vektörler - Kuvvet - Moment										
	Ağılık Merkezi - Denge - B. Mat.	3	3	4	3	5	1	1	1	2	1
	Bas. Kuv. - Pasal ve arçimets. İll.	4	3	2	3	2	-	-	-	-	-
	Isı - Sıcaklık - Genleşmeler	2	3	2	3	3	-	-	-	1	-
	Gezegen Basıncı	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-
	Isk. Bılg. (Aydrnl. Aynalar, Kır. Merc.)	3	3	3	3	3	2	1	3	3	3
	Doğru Elektrik	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-
	Elektrik Alan - Potansiyel Sığa	-	-	-	-	-	2	1	-	-	1
	Elektrik Akımı - Devreler	2	2	3	2	2	1	2	3	1	2
	Akımın Mag. Etk. - İnd. Akım - Alt. Akım	-	-	-	-	-	3	5	3	4	3
	Hareket - Başlı Hareket	1	-	1	-	-	3	1	1	1	1
	Dinamik	-	-	-	-	-	1	3	1	1	-
	Yeryüzünde Hareket	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
	Dal. ve Bas. Hamm. Har. Genel Çekim	-	-	-	-	-	2	-	1	2	1
	İtme ve Momentum	-	-	-	-	-	1	2	1	1	2
	Is - Güç Enerji	1	2	2	2	2	1	-	1	1	2
	Dalgalar Hareketi	-	-	-	-	-	1	3	1	2	2
	Iskân Görün	-	-	-	-	-	-	1	1	1	1
	Fotofiziklik Ökay	-	-	-	-	-	2	1	1	2	2
	Atom Teo. - En. Sev. - Yık. Parç. Har.	-	-	-	-	-	4	4	4	2	3
	TOPLAM	20	19	19	19	19	27	25	25	25	25

KİMYA

	KONU ADI	ÖSS					ÖYS					
		93	94	95	96	97	93	94	95	96	97	
KİMYA I FEN BİL.	Madde Bâğı	1	1	-	2	1	-	1	-	1	-	
	Ayır Edici Öz. Hal Değ.	4	2	2	1	2	1	-	3	-	-	
	Bileşik Form. Mol Kav.	3	-	2	2	-	-	-	-	-	-	
	Çözür	2	3	2	3	3	1	-	-	1	1	
	Çözelti	-	3	1	-	4	1	-	-	1	1	
	Kim. Hes. Formül Bulma	2	1	-	1	1	-	-	-	-	2	
	Atomun Yapısı	2	2	3	2	1	-	-	-	-	-	
	Periyodik Sistem	-	1	1	1	-	1	3	3	1	-	
	Çekirdek Tepkimeleri	-	1	1	1	1	-	1	2	1	1	
	KİMYA II	Kimyasal Tep. Enerji	-	-	1	-	-	1	1	1	2	3
Kimyasal Tep. Hız.		-	-	-	-	-	1	1	1	1	2	
Kimyasal Denge		-	-	-	-	-	3	4	-	1	2	
Çözünürlik Deng. Kkç		-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	
Asit ve Baz		1	1	-	-	-	4	1	2	1	1	
Yükselt. ve İndirgenme		-	-	-	-	-	1	1	-	1	-	
Kimyasal Piller		-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
Elektroliz		-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
KİMYA III		Kimyasal Bağlar	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1
		Hidr. (Alkan, Alkan, Alkin)	-	-	-	-	-	3	2	3	3	2
	Alkoller - Eterler	-	-	-	-	-	1	-	1	2	-	
	Aldehit ve Keton	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	
	Organik Asitler	-	-	-	-	-	1	-	2	1	1	
	Ara. BİL. (Amin, Amid)	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	
	TOPLAM	15	15	13	13	13	20	19	19	19	19	

BİYOLOJİ

	KONU ADI	ÖSS					ÖYS				
		93	94	95	96	97	93	94	95	96	97
	Canlılarda Beslenme / Eko.	2	-	4	2	3	-	-	-	2	1
	Evrim ve oluşum	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	Besin ve Enzimler	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-
	Hücre Yapısı ve Bir Hücreli										
	Canlılar / Sınıflandırma	1	1	3	3	3	1	2	1	1	1
	Dokular	1	-	-	1	1	1	-	-	-	-
	Solunum Fotosentez	2	3	4	-	1	1	3	3	3	2
	Hücre Bölünmesi	-	1	-	-	-	-	-	1	-	2
	Yönetici Moleküller	-	-	1	1	-	-	-	1	1	1
	Üreme ve Gelişme	-	-	-	1	1	-	-	2	3	1
	Kalıtım	2	1	-	1	2	4	3	3	3	2
	Sindirim	-	-	-	-	-	1	-	1	1	1
	Taşıma	-	-	-	1	-	2	2	2	1	3
	Boşaltım	-	1	-	-	-	1	1	2	1	1
	İskelet-Kas	-	1	-	-	-	1	1	1	1	1
	Endokrin ESl	-	-	-	-	-	1	2	-	1	1
	Sinir Sistemi / Duyu Org.	-	-	-	-	1	1	3	1	1	1
	TOPLAM	9	10	12	12	12	14	17	18	19	19

TÜRKÇE

KONU ADI	ÖSS					ÖYS				
	93	94	95	96	97	93	94	95	96	97
Sözcük Düzeyi	4	2	4	5	2	1	2	3	2	4
Cümle Düzeyi	6	6	9	11	11	9	8	8	11	9
Paragraf Düzeyi	13	15	15	15	17	24	24	23	25	22
Düşünceyi Geliştirme Yolları Anlatım Biçimleri	-	-	-	-	2	3	3	2	1	2
Ses Bilgisi	1	1	-	-	-	1	-	1	-	1
Yazım ve Noktalama	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Anlatım Bozukluğu	5	5	6	6	4	7	4	5	4	4
Sözcük Yapı	-	-	1	-	1	-	-	2	-	-
Sözcük Türleri	3	4	3	3	2	3	2	3	2	4
Sözdizimi	2	1	3	2	2	6	6	2	5	4
Türk Edebiyatı Dönemleri	-	-	-	-	-	5	3	5	6	6
Edebiyat Bilgileri	-	-	-	-	-	2	7	4	3	3
Söz Sanatları	-	-	-	-	-	1	-	2	1	1
Edebiyat Akımları	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-
Batı Edebiyatı	-	-	-	-	-	2	1	-	1	1
TOPLAM	36	36	44	45	44	67	63	64	64	64

TARİH

	KONU ADI	ÖSS					ÖYS				
		93	94	95	96	97	93	94	95	96	97
Tarih I İlk ve Ortaçağ	Tarihî Giriş Tar. Devri İlkçağ Medeniyetleri 1	1	2	1	2	1	2	2	2	1	1
	Genel Türk Tar.(1,2,3)	1	1	2	3	1	-	1	2	2	2
	Ortaçağda Avrupa	2	1	1	1	1	-	-	2	-	1
	İslâm Tarihi	2	1	2	1	1	2	2	1	1	2
Tarih II Osmanlı İmparator. Yeni ve Yakıncığ. Avrupa	Kuruluş ve Yık. Devri	1	1	1	-	-	-	2	-	1	1
	Duraklama ve Gerileme Dönemleri	-	-	-	-	-	1	1	1	-	2
	Ayaklanma ve İslahat Hareketleri	-	1	1	1	-	2	3	-	-	2
	Dağılım Dönemi	3	-	-	3	-	5	1	3	2	1
İnkılap Tarihi	20.yy. Başlarında Osmanlı İmparator.	1	-	2	-	-	-	4	2	5	2
	Kurtuluş Savaşı Hazırlık Dönemi	1	3	-	3	2	2	2	3	1	
	Muharebe. ve Sonuç.	1	1	1	1	5	3	5	3	2	3
	İnkılap	1	2	2	-	2	5	2	3	2	3
Millî Güvenlik	İlkeler	-	-	1	1	1	-	-	1	-	-
	Diğ. Politik	2	-	1	1	-	-	-	-	-	2
	II. Dünya Savaşı	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
TOPLAM	18	18	18	18	18	28	28	28	28	28	

COĞRAFYA

KONU ADI	ÖSS					ÖYS				
	93	94	95	96	97	93	94	95	96	97
İklim Bilgisi	7	5	6	2	3	6	6	3	5	5
Türkiye'nin Coğrafi Özellikleri ve Bölgeler	1	1	4	1	1	2	3	4	2	4
Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası	2	4	2	3	1	3	3	3	4	2
Toprak, İç ve Dış Kurvetler	1	-	-	2	3	3	5	6	7	5
Yer Yürüklüğü ve Erren										
Yerin Şekli ve Hareketleri	1	2	1	1	3	3	1	4	1	2
Coğrafi Konum										
Havza Bilgisi	1	1	-	-	-	1	2	2	1	1
Nüfus ve Yerleşme	2	2	1	2	3	2	2	-	1	2
Genel Ekonomik Coğrafya										
Ölkeler Coğrafyası	-	-	-	4	1	2	-	-	1	1
TOPLAM	15	15	14	11	15	20	22	22	22	22

FELSEFE GRUBU

	KONU ADI	ÖSS					ÖYS				
		93	94	95	96	97	93	94	95	96	97
Psikoloji	Psikolojide Yöntem ve Araç. Tek.	1	-	1	1	-	2	2	1	3	2
	Duyumlar ve Algı	1	1	1	-	2	2	2	1	1	1
	Öğrenme	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1
	Bir. Fenlikler-Düşün.	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1
Sosyoloji	Savunma Mek. ve Ruh Sağlığı	-	1	-	1	1	1	-	1	-	1
	Güdü, Güdülenme- Sosyal Psikoloji	-	1	1	1	-	-	1	1	1	-
	Sosyolojide Yöntem ve Araç. Teknikleri	-	-	-	1	-	1	1	-	-	-
	Sosyal Olay. Sos. İlişk.	2	1	1	2	-	2	-	1	1	1
Manik	Sosyal Tabakalaşma	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
	Sosyalleşme	1	1	1	-	-	1	-	1	2	1
	Kültürel Toplumlaşma	2	1	1	-	2	1	1	2	2	1
	Temel Kurumlar	-	-	-	1	-	1	3	1	2	2
Felsefe	Klasik Manik	-	-	-	-	-	4	3	3	3	1
	Sembolik Manik	-	-	-	-	-	1	1	1	1	3
Felsefe Tarihi	insan Bilgisi ve Düşünüş / Ana Dallar	-	-	-	2	4	5	3	4	2	7
	İlkçağ Felsefesi	-	1	-	-	-	1	-	1	1	-
Felsefe Tarihi	Ortaçağ Felsefesi	-	-	-	-	-	1	2	1	-	-
	Yeniçağ Felsefesi	-	-	-	-	-	1	1	3	3	-
TOPLAM	8	8	8	10	10	25	23	24	24	22	

Gönlümdeki SEVGİ

Bir güvercinin kanatlarında gördüm sevgiyi
uçmaktı, süzülmeğe sevmek...
Bir ihtiyarın bostonunda gördüm sevgiyi
Bir destektı, bir dayanaktı sevmek...
Bir garibin gözlerinde gördüm sevgiyi
Çaresizlikti, hayaldi sevmek...
Sende gördüm sevgiyi,
Ayrılmaktı, özlemektı sevmek,
Öldürmeğe sevmek,
Ölmektı sevmek...

FUNDA ÜNLÜ
5-H 7712

ŞEHİDİM

Vatan uğruna akittin al kanını,
Gözünü kırpmadan feda ettin canını
"Vatanım" dedin yemin ettin uğruna
Şehidim sen ölmedin yaşıyorsun bağrında.

Ana ağlar, feryat figân eyler,
Baba der: "vatan sağ olsun, elden ne gelir!"
Milletim haykırır: "Şehitler ölmez!"
Şehidim sen ölmedin, yaşıyorsun canında.

Yâr haykırır "kavuşamadım erime"
Evlad, gözü yaşlı "anne babam nerede?"
Ya da uğurluyor sicacık bir öpüşle,
Askerim sen ölmedin yaşıyorsun kanında.

Üstüne örtülmüş al kanıyla boyanmış
bayrak,
Gözler yaşlı, yürekler yaralı,
Her şeye rağmen kalpler inançlı.
Şehidim sen ölmedin, yaşıyorsun özümde,
İman dolu kalplerimizde, gönül gönüle...

BİRSEN KIZILKAYA
Yab.D. 1-B 343

BAŞ BELÂSİ SEVGİ

Doyulur mu sevgiye? Kim doymuş sevmeye? Kim doyasıya sevmekten bıkmış?

Kime sorsak dertli sevgiden. Çoğunlukla sevmemekten yakınıyorlar. Hiç kimse inanmıyor yeteri kadar sevildiğine. Herkes yalnız olduğunu, karşılıksız sevdiğini düşünüyor. Çoğu; "kalpsiz" diyor insanlar için...

Bazıları da var; sevmedim, sevmiyorum, sevmem ve asla sevmeyeceğim diyorlar. Onlar da insanları suçluyorlar. Kendi hatalarını başkalarına yüklüyorlar. Kendilerini bile bile yalnızlığa itiyorlar. Sanırım yalnız yaşamayı onlar marifet sanıyorlar.

Memnunlar da var. Onlar azla yetinmesini bilen, sevgi cömerdi insanlar. Kıskanç değil onlar. Kıskanmıyorlar sevgilerini. Azla yetinmesini biliyor, uğraşmıyorlar bütün insanlar sevsin diye. Onlar hayatın yalnızca sevgiden ibaret olmadığını anlamış insanlar.

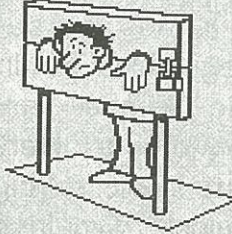
Kolay mı? Bakın lütfen kendinize. Sizi sevmek kolay mı? Kapatmışken bütün kapılarını kalbinizin. Sevmeden sevmek size de tuhaf gelmiyor mu? Sorun kendinize hak ettiniz mi sevmeyi? Sevmek için ne yaptınız? Nelerden vaz geçtiniz onun için? Eminim hiç bir şeyden.

Olmaz! Kabul etmiyorum. İnsanlar dediğiniz kadar kötü değiller. Bence siz sevmeyi bilmiyorsunuz ya da unutmuşsunuz. Hep aramış kendinize layık birini bulamamışsınız. Ve bulamayacaksınız da... Adım atmadan yürünmez bilirsiniz. Bence sevmeden sevinilmez de! Ya sizce?...

HALE CİVELEK
Yab.D. 1-C 388

Masumun ÖLÜMÜ

Küçük çocuk, masum gözleriyle bana bakıyordu. Adını bilmiyordum. Belki Ahmet, belki Mehmet, belki de Ali...

Kafasındaki kırmızı beyaz şapkasına bürünmüş alnı açtı, gözleri tertemiz ve karanlıksız, tıpkı dalgalı bir deniz gibi parlıyordu. Eli yüzü kararmış ama gözleri değil. Lastik çizmeleri kirlenmiş, çamur okşamış belli, ama yine de bozamamış süsünü. Uçuk renkli ve kısa bir pantolon o da nasibini almış çamurdan. Sonra kıyafetini tamamlayan incecik bir hırka. Acaba onunla ısınabiliyor muydu? Bilmem... Ama vücudu avcı eline düşmüş ceylan gibi tir tir titiyordu.

Sonra yanında bir kadın vardı, annesi olmalıydı, kavrayıp elini dayamış başını anasının dizine... Annesinin kömür karası saçları saklanmış mavi mavi boncuklu eşarbinin altına ve uzun yıpranmış bir etek ve çorapsız giyilen ayakkabılar. Çökük kara gözler etrafa ürkek bakıyordu, acaba bu insanlar kimdi, ne yapıyorlar, nereye gidiyorlardı? Kafasına takılan soruları kime sorsun? Acaba karınlarını ekmek çalmadan doyurabilecekler miydi? Düşünebilir miydi birkaç dakika sonrasını, hayır, hayır, hep hayır...

Dalmışım, oturduğum yerden bankın çevresinde kimse kalmamış, üstelik hava da kararmış, eve gitmeliyim, ya onlar? Onlar yine parkta gazetelerin arkadaşları olacaklar. Sonra ben ıslak yollara dönüp yavaş yavaş uzaklaştım oradan, bir kez daha bakmak istedim kulaklarımı delen acı fren sesiyle, hakim olamamışım kirpiklerimden damla damla akan yaşa...

HAFİZE DOĞAN
Yab.D. 2-F 241

güzelim

Geceme refakat eden hayalin
Her derdime derman, iksir güzelim.
Gülüştün, duruşun, bakışın, her halin
Bir türlü yazamam şiir güzelim.

Sensiz çoraktır; dağ, taş, vadi, çimen
Tersine gider işler, bozulur düzen,
Konuşman, neşen, yürümen ve cilven
Beni yüze bölen kesir güzelim.

Bedenime mekân tutmuş bu hasret
Haramzâde yollar, geçit vermez set,
Gözlerin, kirpiklerin afet üstü afet
Bakıp yıkıldığım şehir güzelim.

Bir düştün bir düşe girercesine
Bir an soğuk duşa girercesine
Baharlardan kışa girercesine
Sevda dedikleri sihir güzelim.

Bu bendeki sevda sığmaz zamana
Bir kere karıştı damara, kana
Eziyet ettiğin bu Müslümana
Saçların, kaşların kâfir güzelim.

Olmasaydın böyle göz kamaştırın
Dirilmeseydi sende arzulaman
Dertlerin dedirtmeseydi el-aman
Olur muydum ben şair güzelim...

RİDVAN AKŞAN
Yab.D. 2-C 265

Bir millet ordusunu
kaybedebilir, bağımsızlığını da
kaybedebilir; fakat dilini
sakladıkça o millet yaşıyor
demektir.

Dilimize Sahip Çıkıyoruz

YABANCI KELİMELERE TÜRKÇE KARŞILIKLAR

TDK

Dergimizin bir önceki sayısında başlattığımız ve Türk Dil Kurumu çalışmaları doğrultusunda yayınlamış olduğumuz "yabancı kelimelere Türkçe karşılıklar" bölümümüz ilgiyle karşılandı. Türk Dil Kurumu'nun bu konudaki çalışmalarını sizlere

aktarmaya devam ediyoruz. Bu sayımızda ele aldığımız kelimeler sporla ilgili. Gündelik hayatta oldukça sık kullandığımız bu kelimelerin Türkçe karşılıklarını ve teklif edilen karşılıkları ilginize sunuyoruz.

maç: İngilizce, match (akran, denk; uygun çift, karşılaşma, müabaka) Dilimizde spor terimi olarak sonuncu anlamıyla kullanılmaktadır. Bazı yazar ve anlatıcılarımızın kullandığı karşılaşma kelimesi, maç için güzel bir karşılıktır.

pres: Fransızca presse. Teklif edilen karşılık; baskı.

forvet: İngilizce forward. Takımın ileri hattında görevlendirilmiş olan oyuncu, anlamını karşılamaktadır. Teklif edilen karşılıklar; ileri uç oyuncusu, hücum oyuncusu.

santrafor: İngilizce, center (merkez)+fore (ön). İleri ucun ortasında yer alan oyuncu. Teklif edilen karşılık; orta uç.

stoper: İngilizce stopper. Futbolda, savunmanın önünde görev yapan ve topu kesip dağıtan oyuncu. Teklif edilen karşılık; durdurucu.

defans: Fransızca defense. Dilimizdeki savunma kelimesi en güzel karşılıktır.

santra: İngilizce centre, merkez anlamında. Sporda oyunun başladığı merkez. Teklif edilen karşılık; orta yuvarlak.

skorbord: İngilizce score+board. Takımların kazandığı sayıları gösteren tabela, levha, tahta. Teklif edilen karşılık; sayı göstergesi, sayı tahtası.

fikstür: İngilizce fixture, sabit şey anlamında. Yarışmaların zaman ve sırasını belirleyen çizelge. Teklif edilen karşılık; karşılaşma takvimi, takvim.

kondisyoner: Fransızca, condition'dan. Oyuncuların beden ve ruh bakımından durumunu, erkini koruyup geliştiren kimse. Teklif edilen karşılık; geliştirici.

sezon: Fransızca, saison (mevsim). Bu kelime için dilimizde zaten güzel bir kelime vardır: mevsim.

finiş: İngilizce finish (bitme, bitirme). Yarışın bitmesi, yarışın bittiği yer veya çizgi anlamında kullanılan bu söz için teklif edilen karşılık; varış.

play-off: İngilizce play (oyun)+off. Elemeli oyunlar sisteminde elenmeyen takımlar arasına (basketbolde ilk sekize) girmek. Teklif edilen

karşılık; üst küme.

Klâsman grubu: Fransızca classement (sınıflandırma)+group (küme). Teklif edilen karşılık; alt küme.

markaj: Fransızca marquage (işaretleme, damgalama). Karşı takım oyuncusunun rahat hareket etmesini önlemek amacıyla sürekli olarak izlenmesi, kontrol altında tutulması. Teklif edilen karşılık; (adam) tutma, gölgeleme.

ofsayt: İngilizce, off+side (yan; kıyı; yön) Teklif edilen karşılık; açığa düşme.

frikik: İngilizce, free (serbest)+kick (tekme). Teklif edilen karşılık; serbest vuruş.

taç: İngilizce touch (dokunma, değem). Topun, alanın yan çizgilerinden dışa çıkması. Teklif edilen karşılık; yan. Taca çıkmak; yana çıkmak. Taç atmak (atışı yapmak); yan atışı yapmak. Taç çizgisi; yan çizgisi.

faul: İngilizce fault (hata, kusur, kabahat). Sporda kurallara aykırı hareket. Teklif edilen karşılık; hata. Faul vuruşu; hata vuruşu.

ent: İngilizce hand (el). Futbolda, kaleci dışındaki oyuncuların topa el ve kol ile müdahale etmesi. Teklif edilen karşılık; el, elle oynama.

endirekt (atış): Fransızca indirect (dolaşık, dolaylı). Kasıtlı olmayan bir hata için verilen, ancak gol olabilmesi için ikinci bir oyuncuya daha dokunması gereken ceza (vuruşu). Teklif edilen karşılık; çift vuruş.

"Türk demek dil demektir. Milliyetin çok bariz varlarından birisi dildir. Türk milletindenim diyen insanlar her şeyden evvel ve mutlaka Türkçe konuşmalıdır. Türkçe konuşmayan bir insan Türk barına, zambanına mensubiyetini iddia ederse buna inanmak doğru olmaz."

Mustafa Kemal ATATÜRK

PSİKOLOJİ VE TOPLUMDAKİ YERİ

Psikolojinin sözlük anlamı, davranış bilimi demektir. Halk arasında psikoloji delilik, psikiyatr ise deli doktoru diye bilinmektedir.

Halbuki psikoloji ile günlük hayatımızı özdeşleştirmemiz gerekmektedir. Hayat boyunca karşılaştığımız zorluklar, hayat gerçekleri bizleri yıpratmaktadır. Nasıl ki iç hastalıklarını tıpta dahiliye çözümlüyorsa, olumlu ya da olumsuz beynimizi meşgul eden, aşamadığımız, çözüm getirmedığımız olayları da psiyatri çözümler.

Normal diye nitelendirdiğimiz insanlarda, zaman zaman bunalım yaşayabilirler. Birçok faktör, insan ruh sağlığını olumsuz yönde etkiler. Örneğin; caddeye çıkıyoruz, birkaç kenidin bilmeyen, ilkel, medeniyetsiz, insanlar tarafından rahatsız ediliyoruz. Karşılık verdiğimizde suçlu, toplum tarafından biz oluyoruz. Sadece bu bile bayanların birçoğunda sosyal fobi oluşmasına neden oluyor.

Şoklar, depresyonlar, ergenlik dönemi çatışmaları, sınavlar, iklim, savaş, ekonomi gibi şartlar insan psikolojisini olumsuz yönde geliştiriyor.

Eğitim sistemimizdeki çarpıklıklar, ta ilk okuldan başlayan tutarsızlıklar ve yanlışlıklarla dolu. Bu da öğrenci psikolojisini normalin üzerinde bir seviyede etkiliyor ve öğrencinin okuma hevesini yok etmeye ya da olumsuz yönde etkilimeye kafi geliyor.

Bunun için en başta çocukların zeka seviyelerine göre sınıflandırılması yapılmalıdır. Zekâ, doğuştan gelen bir özelliktir. Bundan daha yalın, daha net ne olabilir ki? Sonra yeteneklerine göre yönlendirilmelidir. Bununla ilgilibirçok çarpıcı örnek vardır. Bunlardan bir tanesi: Bir hayvanat bahçesindeki hayvanlara eğitim verilmek istenir. Ve tavşan, sincap, kuş ve köstebeği bir araya getirirler. Bunlara uçmayı öğretmek isterler. Bu şekilde hayvanların daha güzel eğitileceğine inanırlar ve tavşana "uç" derler, dener, uçamaz ve başarısız olur. Zavallı tavşan ayaklarını kırar ve en güzel yaptığı işi, tırmanmayı bile başaramaz hâle gelir.

Kuşa toprağı kaz derler, başaramaz ve gagasını kırıp, kanatlarını incitir.

Velhâsıl, bizim ve dünyanın birçok yerindeki okulları bakın Silberman nasıl tanımlıyor: "Okullar, çocuklarımızı geliştiremeyen, yaratıcılık ve sevinci yok eden, özesiz sıkıcı yerlerdir." Aslında okullarımız dünyanın en güzel ve sevinç veren yerleri olması gerekir. Çünkü öğrenmek en büyük mutluluk kaynağıdır. Öğrenmek olağan üstü bir mutluluktur. Çünkü her öğrendiğimiz şey kenidimizi yenilememizi sağlar.

Bunların yanı sıra ailelerimizin çocuk psikolojisinden anlamadan, yanlış bir tutum izleyerek çocuk yetiştirmeleri de bir diğer problemdir. Yani ailelerimiz çocuklarını topluma kazandırıyor derken, toplumdan soyutluyorlar ve şöyle düşünüyorlar: "Benim çocuğum karnı tok, üstü pek, cebinde parası var ne sorunu olabilir ki?" Ama var olmayan tek bir şey var ki o da "sevgi". İşte bu, çocuk psikolojisini yani ergenlik dönemindeki gençlerinin psikolojisini bozmaya yetiyor. Esas çatışmalar bundan sonra başlıyor ve bu olaylar sonucu ergen birey ya çok aksi, hırçın biri oluyor ya da içine kapanık biri hâline geliyor.

Mesela; son yıllarda yüzde oranı giderek artan intiharların sebebi bile bozuk psikolojiden yani hiçbir zaman kimse tarafından anlaşılamamaktan ileri geliyor. Bu da toplumumuzun psikoloji hakkında ne kadar cahil olduğunu göstermeye yeter.

Kısacası psikoloji kelimesi toplumumuza o kadar yabancı geliyor ki, bir toplulukta psikoloji kelimesini kullandığımız zaman, hemen kalıplaşmış olan "A sende mi delisin?" ya da "psikolojik tedavi görüyorum" dediğimizde "aman sen de deliymişsin" gibi cümleler sarf ediliyor. Halbuki bu durumdaki kişilerin ilgiye ve sevgiye daha çok ihtiyaçları vardır.

Uzun lafın kısası, günümüz toplumunda psikoloji layık olduğu yerde değil. Yeni yetişen nesillerin amaçlarından biri de psikolojiyi için var olan olumsuz, kalıplaşmış düşünceleri yok edip, psikolojiyi lâik olduğu yere çıkarmak ve psikolojiye toplumda iyi bir zemin hazırlamak olmalıdır.

AHSEN ÖZYER - Yab.D. 2-A 279

*Eğitim
sistemimizdeki
çarpıklıklar, ta ilk
okuldan başlayan
tutarsızlıklar ve
yanlışlıklarla dolu.
Bu da öğrenci
psikolojisini
normalin üzerinde
bir seviyede
etkiliyor ve
öğrencinin okuma
hevesini yok etmeye
ya da olumsuz
yönde etkilimeye
kafi geliyor.*

GÖNLÜMDEN KOPARDIĞIM ÇİÇEKLER

Sevgiler... Paylaşılması gereken uçsuz bucaksız sevgiler. Kalp.. Sevgilerin bulunduğu, bazen anlaşılmasız duyguların gizlendiği karanlık, ama aydınlık yerler. Kalp ve sevgi. Birbirinden ayrılamayan iki kavram. En kıymetli şeylere, en kıymetli dostluklara sevgi ve kalp ile sahip olunuyor.

Kıymetli dostluklar... Hiç bitmeyen uzun süren dostluklar. Bütün iyi ve kötü günleri birlikte yaşayan, birbirine destek olan dostlar.

Benim de bir dostum var, gönlüme hapsediğim. Kötü günlerimi, acılarımı paylaşan, mutlu günlerimde de bana katılan, benimle mutlu olan. Benim ona "cücüğüm", onun da bana "tatlı cadım" diye hitap ettiği dostum, arkadaşım, kardeşim, her şeyim. Hayatta tanıdığım ilk gerçek dost. Hiçbir zaman kendi çıkarlarını düşünmeyen, beni her zaman sevdiğine inandığım dost. Gerçek, bir ömür boyu unutamayacağım dost. Sana sesleniyorum!

Bugün, her şeyi bir kenara bırakıp, senden bir parça olan yüreğimle sana koşuyorum. Gözlerimi güneş gibi kamaştırıran yüzünü ellerimin arasına alıp, doya doya öpüyorum. Ve bu gün, seni kendime her zamankinden daha yakın hissediyorum.

Ne kadar da alışkınmışım sana, ne kadar da bağılıymışım. Ve seni ne kadar da çok sevmişim öyle...

Bu gün çoktan bildiğim fakat bir türlü anlatamadığım duygularım dile geldi. İnan, tam söyleyecekken, gözlerim dilimden önce davrandı. Her bir damlasında binlerce sevgi pırıltısı olan göz yaşlarım her şeyi bir bir anlattılar.

Öyle sevgi dolu, öyle sevgilisin ki; içimde sana karşı beslediğim sevgiyi ben anlatmasam da gök yüzü anlatır bütün yıldızlarıyla...

Beni bir tek anlayan, benim için ağlayan bir senmişsin. Ağlayan binbir sevgini eriyip de, göz yaşı olması demekmiş...

Her şeyi senden gördüm ben, senden öğrendim "cücüğüm"...

Bu gün her şey senin olsun ey şirin dost. Senin olsun tüm sevgiler, güzellikler, mutluluklar... Gönlümden kopardığım sevgi çiçeklerin taç yapayım o güzel başına. O çiçekler, seni ne kadar çok sevdiğimi söylesinler her kalp atışında...

Şu an, çok iyi duyup da, anlatamadığım engin duygulardayım...

Yoo, bu defa gözlerime ve göz yaşlarıma izin yok yüreğimden. Ben, bu duygumu dilimle, dağ-taş, uçan kuşa haykıracağım:

"Seni seviyorum Betül!..."

CEMİLE HASİLİK
Yab.D. 2-A 232

GÜLÜŞLER

Zannetmeyin yalnız mutlular güler. Yalnız gülme hakkı sevenlerindir. Yanılmayın, her gülmeni mutlu sanmayın... Gülmek mutluluk sembolü olsaydı, biz hep ağlamalıydık. Bizim hiç gülmeye hakkımız yoktu o zaman...

Gülmek bazen bir kaçış, bazen bir umuş, bazen bir saklayış... bazen bir mecburiyet, bazen bir kıızış, bazense bir yalandır. Bazen değil gerçi birçok zaman. Bizler gülmeseydik göz yaşlarımızı nasıl saklardık ki.

Ben sinirlendiğimde nasıl sakinleşirim sanıyorsunuz. Hani yine unutuldum, yine hatırlanmadığım, yine yalnız olduğumda nasıl kurtulurum ki bundan? Tabii ki gülerek. Ama, görünen gülücükler gerçek değil, inanın hep yalan, hep sahte, hep yapmacık...

Utanınca bazen kızarmamak için ne yaparız sanırsınız? Ya da rezil olduğumda kaçmamak için yalnızca gülerim ben. Başka çarem yok ki zaten.

Yazıyorum çünkü aldanmayın, sanmayın ki mutluluktan o gülücükler. Bir de gelin onu bana sorun. Bir de gelin geceleri görün. Bir de bakın gerçekçi gözlerle bana mutlu muyum acaba?

Ve bir gün gelecek, gerçekten güleceğim. O gün en çok sevdiğim, en çok sevildiğim gün olacak. O gün dünya batacak, sona erecek hayat. Ve biz biraz geç kalmış olacağız.

HALE CİVELEK
Yab.D.1-C 388

Dilde,

fikirde,

işte birlik.

İsmail Gaspıralı

SENİ SENSİZ YAŞIYORUM

Gözlerinde derin
uçurumlarkadar,
Erişilmez yollar
vardı,

Ona bakanlar
kayıbolurlardı.

Saadetin ışığında, savrula savrula.

Ya o simsiyah saçların,

Kayardı ellerime dalga dalga,

Avuçlarıma kayan su damlalarını

Tutamazdım saçlarınla beraber.

Ve gamzelerin vardı,

Derin derin çukurcuklar,

Yağmurda suyla dolardı

Sonra balıklarla taşardı.

Hani ara sıra gözlerimi kaçırdım,

Kızardın yüzüme bak diye,

Ne zaman sussam,

Sesin titrerdi ne oldu diye,

Konuşurduk ve saçmalardık,

Saçmalıklarımıza gülerdik,

Kahkahalarımız dağılırdı göğe,

Ama ayrılıktan hiç söz etmezdik.

Bazen utuncumdan kıpkırmızı olurum,

Bu sefer de gülerdin, halime bakıp,

Sen yanımda olmasan bile,

Seni andıkça hâlâ kızarır dururum.

Bir de sen vardın,

Yalnız seni sevdiğim,

Şimdi toprakları oksamaktaşın,

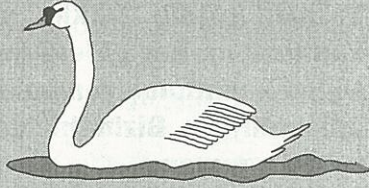
Gözlerinde kaybolduğum.

Seni sensiz yaşıyorum hâlâ,

Ama umudum sonsuzdur

Elbet bir gün, benim de bir yerim olacak,

Gamzelerinin yanında.

HAFİZE DOĞAN

Yab.D. 2-F 241

SOKAK ÇOCUĞU

Bir lokma ekmek için çalışıp durur
Ekmek yanında katığı sudur
O sokaktan bu sokağa sürünür durur
İçimi parçalar sokak çocuğu...

Bir tas sıcak çorbadır hasreti
Uzaktır onun bu küçük hayali
Hastadır biraz benzinden belli
İçimi parçalar sokak çocuğu...

Ne sevgiyi bilir, ne seilmeyi
Bilir horlanıp hakir görülmeyi
Niye esirgerler bilmez birazcık ilgiyi
İçimi parçalar sokak çocuğu...

Ne ana, ne baba, ne kardeş,
Sokaklardır ona en iyi arkadaş
Kim bilir hangi köşede ölecek yavaş yavaş
İçimi parçalar sokak çocuğu...

Sokak Çocuğu'dur onun adı
Duyulmayacak hiçbir zaman feryadı
Öldüğünde ağlayacak onun mezar taşı
İçimi parçalar sokak çocuğu...

ŞERİFE SARIHAN
6-H 8228

yalnızım

Yalnızım

Yoksun; bakışın, gülüşün

Dokununca tuttuğum ellerin yok

Aynı havayı solumuyoruz artık

Sevinemiyoruz, yenilmişiz ayrılığa

Gözlerimiz ayrılık ufkuna takılmış

Açız sevdaya, aşka

Ama yalnızız...

YILDIZ ÇELEBİ

6-K 9556

bir kitap**acımak**

Acımak romanının yazarı Reşat Nuri Güntekin, yaşadığı dönem kadar öldükten sonra da etkisini sürdüren yazarlarımızdandır.

Romanlarını genellikle hatıraya dayalı yazan yazarımızın üslubu, kişilerin fiziksel niteliklerini fazla ayrıntılara girmeden, en kalın çizgilerle göstermekle yetinen, bunun yanında onların iç yapılarını göstermeye çalışan bir şekildedir.

Okuru sıkmayan ruhsal çözümler yapmayı sever. İfadeleri yalın ve süsten uzaktır. Amacı üslubu süslemek değil konuya yararlı olacak şekilde verebilmektir.

Acımak romanında katı ahlâk kuralları içinde kalan Zehra'nın bazı durumlar karşısında acımayı öğrenmesidir. Yazar bunu bir evlat ve baba arasındaki ilişki içerisinde anlatır.

Olayın kahramanı ilkokul öğretmeni olan Zehra'dır. Kendisine katı ilkeler koyan, duygusuz, görevine bağlı bir insandır. Babası Mürşit Efendi hastalanınca, okula haber gönderilir. Zehra babası tarafından istenir. Zehra babası olmadığını iddia ederken, mecburen gitmek zorunda kalır. İstanbul'a izinli olarak gider. Fakat kendisi oraya ulaştığında babası ölmüştür. Babasını ölümüne bir damla göz yaşı dökmeyen Zehra'ya herkes şaşırır. Orada bulunanlar, babasının Zehra'ya bir sandık bıraktığını söylerler. Zehra, sandığın içinde çamaşırlar ve küçük bir kutunun içinde bir anı defteri bulur. Okuduğu defterde babasının ne denli bedbaht bir hayat yaşadığını, annesini aile içerisindeki tutumu yüzünden bir yuvanın nasıl yıkıldığını, babasının nasıl içkiye alıştığını, ilkelerine düşkün bir insanı ne hale getirdiğini, her şeyi ama her şeyi okur, anlar. Kendisini yatılı okula vermesinin nedenini bulur: Zehra'yı kurtarmak. Babanın tek amacı kızını kurtarmak olmuştur.

Zehra bütün bunları okuyup anladığında, gerçeklerin hep tek boyutlu olmadığını öğrenir. Tabii buna bağlı olarak acımayı, bağışlamayı da öğrenmiştir.

Demek ki; hiç bir zaman insanlar hiç bir işin için bilmeden düşünmemeli, konuşmamalı ve ön yargılı olmalıdır.

Reşat Nuri Güntekin'in bu eserini bütün arkadaşlarıma tavsiye ediyorum.

CENNET TÜRK
Yab.D. 1-B 342

Geceye Dair

Yine dertliyim
Donmuş göz yaşlarım kirpiklerimde
Nedenini bilmiyorum
Sadece geceler gözlerini açmış
Kuşmalar iyice anlamsızlaşmış bana
Yine yalnızım
Durmadan lanet ediyorum anlayamadığım bu
dünyaya
Düşünüyorum sır dolu gecelerde
Belki ıssız, belki karamsar
Ama sınırsız
Bir türlü yaşamadığım o sevgiler kadar sıcak
En azından hiç değişmedi onlar
Hiç ihanet etmediler bana
Ağladığım zamanlarda sadece onlar vardı yanımda
Güldüğüm zamanlarda ise dost bildiklerim.
Ah geceler, biricik dostlarım.
Az mı dertleştik sizinle?
Az mı teselli ettiniz beni?
Keşke konuşabilseydiniz, haykırabilseydiniz gizlice
Keşke siz gülseydiniz, ben gülmesem de...
Keşke güneş doğmasa bir daha
Keşke hep böyle baş başa kalsak.
Ama bir de annem olsa yanımda!!!

GÜLSÜM ÇAĞŞAK

6-K 6887

Rubai

BİR ŞEY YAPABİLDİNSE ŞU DÜYADA EĞER,
BİR ŞEY Kİ; HATIRLANMAĞA BİR PARÇA DEĞER,
BİR SES, BİR ÇİZGİ, BİR ŞİİR, BİR BÜYÜK AŞK,
BUNLARMİŞ ÖLÜMSÜZLÜĞÜN ESRARİ MEĞER!

FUAT BAYRAMOĞLU

Umut Penceresi

Bir umut penceresi vardı. Bana yerini sordular, söyleyemedim. Biçimini sordular, gösteremedim. Mekanını sordular, bulamadım. Ama umut penceresi bu, ne zaman kimin kalbinde açılacağı belli olmaz. Bu pencere kocaman insanların küçücük dünyasıydı, sıcacıktı. İçim içime sığmaz olmuştu. Umut penceresi görülmezdi, sadece yaşanırdı. Duyulmazdı, sadece hissedilirdi. Bu umut penceresi belki bir sevgiliye, belki de bir amaca doğru açılırdı. Zevk alınırdı, sadece zevk. Ben bu pencereden seyrederken dünyayı, kırdılar camlarını. Sanmayın sakın camları taşlar kırdı diye. Hayır taş değildi. Sadace iki çift sözcüktü taştan sert olan. Dağıttılar benim görünmeyen evimi. Kırdılar kapılarını, hiç izin almadan. Yok ettiler dünyamı hiç acımadan. Ağladım görünmeyen göz yaşlarıyla. Bağırđım hiç duyulmayan bir sesle gök yüzüne. Herkes bir darbe vurdu bana.

Yaşadım acıyı damla damla. Sızladım içten içe. Ama ne çare beni anlayan olmadı. Benim pencerem vardı. Güzelliklere açılan, huzura açılan. Pamuktançerçeveleri, sudan camları vardı. Ama artık bu pencerenin sahibi büyümüştü. Bunu kendinden başka herkes kabul etmişti. Fakat ben direniyordum. Kabullenemiyordum büyüdüğümü. Ağlamak faydasızdı. Sonunda bana da büyüdüğümü kabul ettirdiler. Tüm dünyam bir buz kalıbı gibi erimeye mahkum olmuştu.

Sonunda pamuk çerçeveler taşa, sudan camlar buza dönüştü. Çok üzgündüm. Görünmeyen göz yaşlarım nehirleşmişti artık. Çünkü evimi elimden aldılar. Çok üzgünüm...

ÖZLEM AVCI 5796/HİLAL AŞKIN 5807 6-B

Demedim mi?

Demedim mi bu hasret bitirir seni
Ay dolanır gider, yalnız kalırsın.
Her gün yeni baştan dağılır, ufalırsın
Demedim mi yüreğim sevme!

İşte ne göz yaşı, ne yemin, ne söz...
Geri dönen hangi güvercinin var?
Senin hangi çiçeğini sakladı bahar?
Demedim mi aklım, inanma!

Bir gün naza çeker kendini demedim mi?
Görmesen, zindana döner bu şehir...
Görsen, umursamaz, aldırılmaz kâfir.
Demedim mi gözlerim bakma!

Demedim mi bu ürperten sıcaklık...
Bu taze güzellik kaybolur bir gün?
Sonra boşu-boşuna aranır, dövünürsün
Demedim mi ellerim dokunma!

Demedim mi bir gün susar şarkılar
Sesine ses veren rüzgârlar olur...
İstediğin kadar artık bekle dur...
Demedim mi kulağım duyma!

Bir gün çıkıp gideceği belliydi
Ayan-beyan belliydi anlayamadım.
Başka bir rüyâda şimdi o kadın
Demedim mi kollarım sarma!

Bütün çektiklerim senin yüzünden
Gölge bile geçirmezdin bir zaman üzerinden
Ah! Şimdi paramparça oldun binbir yerinden
Demedim mi gururum kırılma!

YAVUZ BÜLENT BAKİLER

YILLAR SONRA

hikâye

Tekrar aynı mekana gittim. Mis gibi gülsuyu kokan, dualarla coşan, sabaha kadar Allah'ın ismini diline pelesenk edenlerin evine. Hiçbirşey değişmemişti, şehir değişse bile. Aynı divan, aynı örtüler, aynı yüzler ve güzel gülümsemeler ...

Pek birşey yoktu göze çarpan. Bir televizyon, kırık bir kanepe ve bir divan. Küçük adeta kutu gibi bir oda. Yere oturduğun takdirde kapısı bile zor açılan minicik bir ceviz kabuğu.

Akşamları sohbeti özlemiştim onlarla. Birlikte çekirdek yemeyi, meyveleri şapırdakta şapırdakta zevkini çıkararak birbirinden kacırmayı... Aslında pek zevkli geçmemişti gençlik yıllarım o ortamda. ama zevk almadığım bazı şeylerin zaman geçtikçe ne denli zevkli olduğunu da yine onları görünce anlamıştım. Gençlik hevesi ve hoppalığıyla boğulurdum yanlarında. Yatarken başucumda durmadan tekrar eden tik tak seslerine sinirlenip saati kırmayı aklımdan geçirdikçe, onun sesi -"Kızım o sesleri Allah Allah olarak algıla. bak ne zevkli gelecek sana ve ne huzurlu uykuya dalacaksın." derdi.

Ben walkmeni kulağımdan çıkarmak istemedikçe gelir kulağıma ezanlar okurdu yine aynı ses. Aslında hep aynı sesle bütün bir çocukluğumu ve gençliğimi geçirdim ben. Ama o zamanlar bu sesler bana huzur değil asabiyet aşıları.

Sonra onların yanında bayram sabahları... Sabah erkenden kalkıp bayram namazına giderlerdi. Ben ise erken kalktığıma sinirlenir, namaza gitsin diye kaldırılıp zakkumun dibinde ayakta uyuyakalan amcama bakarak kahkahalar atardım.

Her gelen bir sevinçle yanında bir kitap dolu su nasihatname getirir, müdafaa edenim olmadığı için şunu yap, bunu yapma yap, yap, yapma, yapma, yapma ile biten pek çok cümle üretti. Bense kendi dünyama çekilip beynimin en ücra köşesinde bir gün beni bulacak ve şâd edecek huzuru arar dururdum. Benim bütün dünyamdı iki kardeşimle paylaştığım yatağım.

Gözümde büyüttüm bana her nasihat vereni. Ama zamanla hiçbir insanın ulaşılmaz olmadığını da anladım geç de olsa.

Bu küçük dünyamda hep farklı hayaller kurdum ben. Hiç pembe dizi okumadım veya sevgili anlatmadım geleceğe dair planlarla arkadaşlarıma. Öğrenmek hevesi vardı bende, aynı zamanda öğretmek...

Böylece büyük yolculuklar ve büyük kopukluklar yaşadım onarılmaz hayatımda en sevdiğim insanı bile bu uğurda kaybettim. Sonra ben o küçük dünyamdan birdenbire koskoca bir aleme düştüm çırılçıplak. Kimse yoktu yanımda. bir bebek kadar korumasızdım. Önce ellerim, sonra yüreğim nasırlandı bu yolda. Artık ben de insanların özlediği ve istediği gibi bir insan oldum ama beni de çoktan yitirdim.

Hiç bir düşmanı yok edemedi de onu, en değer verdiği, canını, malını, hatta kanını ortaya koyduğu evlatları bitirdi. Ama yine de andığımız zaman onları birlikte, bir çocuk gibi ağlayıp -"Ah evlatlarım" demeyi hiç ihmal etmedi gözündeki yaşlarla.

Onun mu? Güzel uzun bembeyaz sakalı vardı. Sanki güllerin açıldığı, sanki bütün kuşlara ilham veren bir gülüşü vardı. Uzun boyu, daima dilinden hiç düşürmediği Allah'ı vardı. Başka da kimsesi yoktu zaten. Beş evlat ve üç torun yetiştirmesine rağmen bir gün düşüp kaldığında da Allah'dan başka kimsesi olmadı yanında. Çocukla çocuk olurdu. Güldürürdü. Kıssalar anlatırdı dünyanın geçici olduğuna dair. - Yavrum namazda Allah'ın karşısına yönelmek ve elleri kulak hizasında açmak; Rabbin senin karşına tüm dünyevi arzuları bırakarak çıktım demektir." derdi. Kendisi de öyle yaptı. Herkes mal büyütürken o bizleri büyüttü hiç karşılık beklemeden. Kurbanın faydalarını bütün talebelerine anlattı da kendisi kurban kesemedi olmadığından. O mu? o benim tüm dünyamdı. Ve tek beklentisi de mutlu olmamdı.

Hiç bir düşmanı yok edemedi de onu, en değer verdiği, canını, malını, hatta kanını ortaya koyduğu evlatları bitirdi. Ama yine de andığımız zaman onları birlikte, bir çocuk gibi ağlayıp -"Ah evlatlarım" demeyi hiç ihmal etmedi gözündeki yaşlarla.

Biz aynı yatağı ve aynı acıları paylaşan üç kardeştik. Lapa lapa kar yağarken dışarda; dedemleri uyutup bir tabakla çıkardık kapıdan. Tabak ağzına kadar karla doldurur sonra üzerine pekmez döker uyuyanları uyandırmadan bir önce bitirmek endişesiyle kaşıklardır boyuna.

Uzun zaman sonra yine geldim buraya. Sanki hiçbirşey değişmemişti görünürde. Bir televizyon, kırık bir kanepe ve bir divan. Küçük adeta kutu gibi bir oda. Yere oturduğun takdirde kapısı bile zor açılan minicik bir ceviz kabuğu...

Fatma DELİCEOĞLU
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

MANKIRT

* Prof.Dr. Cihan OKUYUCU

Aytmatov, ey büyük usta! Ey destanların diliyle konuşan bilge kişi! İzin verirsen eğer, senin sembollerini kullanacağım bu yazımda. Çünkü senin de yıllarca kullandığın bu dilden daha iyi bir anlatım yolu bilmiyorum. Sen, o ölümsüz eserinde, kendi toplumunun talihsiz aydınlarını anasını vuran bir Mankirt'in efsanesiyle teşhir etmiştin. Ben de o efsaneyi kullanmak istiyorum burada. Zira bilirsin ki tarih boyunca ne Mankirt eksik olmuştur ne de Nayman Ana.

Efsanemiz asırlar önce Kazakistan'ın geniş Özek bozkırlarında geçiyor. Naymanların yurdunun komşu Juan Juanların (bilinen isimleriyle Cücenler) istilasına uğradığı zamanlarda. Bütün Nayman erkekleri toplanmış ve yurtlarını kurtarmak için bir ölüm kalım savaşına girişmiştir. Birçoğu bu savaşta hayatını yitirir. Nayman Ana'nın kocası soylu Dönenbay da bunlar arasındadır. Fakat daha büyük bir talihsizlik beklemektedir onu. Zira intikam için yapılan yeni bir savaşta zavallı ana bu sefer oğlunu kaybeder. Yaralanmış delikanlı Yolaman ayağı özengide yere yıkılmış ve atı tarafından sürüklenmiş; ne ölüsüne ne dirisine rastlanamamıştır.

MANKIRT OLMAKTANSA ÖLMEK, BAHTİYARLIKTIR

Savaşta ölenler bahtiyardır, zira esir düşenleri daha kötü bir son beklemektedir. Bu kader mankırt olmaktır. Yolaman da esir düşmüş ve mankırt haline getirilmiştir. Hafızasını yitirerek düşmanın kulu kölesi haline gelmenin adıdır mankırtlık. Bunu sağlamak için Cücenlerin özel bir metodları vardır. Esir gencin önce kafa derisi yüzülür ve yeni kesilmiş bir devenin taze derisinden bir parça başına dikilir. Sonra aynı durumdaki arkadaşlarıyla birlikte elleri bağlı, aç susuz kızgın güneşin altına bırakılır onu. Taze deri güneşte kuruyup çekildikçe dayanılmaz bir acı vermektedir. Birkaç gün sonra alttan gelen kolların kalın deve derisinden geçemeyerek geri dönmesiyle yeni bir işkence eklenir buna. Bu durumdakilerin birçoğu acıya dayanamayarak ölür ve kurtulur. Hayatta

kalabilen Yolaman'ın kaderi ise daha korkunçtur. İşkence karşısında çıldıran ve şuurunu kaybeden delikanlı için hayat derin bir boşluktur artık. Akılla birlikte her şeyini yitirmiş; sadece efendisinin emirlerini yerine getiren problemsiz bir köle, bir mankırt olmuştur. Bu özellikleriyle de her Cücen'in sahip olmak isteği çok pahalı, değerli bir köledir.

NAYMAN ANA YOLAMAN'I BULUR

Ah zavallı mankırt! Ne kadar bedbahtsın ki işlediğin cinayetin bile farkında değilsin. Bu yüzden kızamıyorum sana. Nayman Ana'dan çok sen acınmaya layıksın. Ve sen bu bedbahtlığında yalnız değilsin. Her devirde her yerde senin kader ortakların var. Her devrin bir Nayman Anası ve her Nayman Ana'nın da mankırt oğlu olacak. Tabii artık kimse senin gibi mankırtlaştırılmıyor. Dünya çok değişti ve bu kaba yöntemlerden çoktan vazgeçildi. Şimdinin Cücenleri öyle çekici ki insanlar onlara seve seve uzatıyorlar başlarını. Ve büyük bir efendinin kölesi olmaktan gurur duyuyorlar.

Uzaklarda yaşayan talihsiz Nayman Ana evine misafir olan bazı tüccarlardan oğlunun yaşadığını ve mankırt yapıldığını öğrenir. Bu bilgi bir od gibi düşer yüreğine. Cins devesi Akmar'a biner ve bozkırda günlerce evladını arar. Nihayet bulur onu; Yolaman kırdaki efendisinin develerini gütmektedir. Talihsiz genç bütün insanî hislerini kaybetmiştir ve hayvanlarla birlikte yatıp kalkmaktadır. Zaman zaman efendi ona karnını doyuracak azığı getir-

mektedir, o kadar. Bütün ihtiyacı bundan ibarettir. Nihayet, Nayman Ana oğlunu yalnız yakalar ve ona sokulur usulca. Ne yazık ki oğul bomboş gözlerle bakar annesine. Sadece annesi değil, kendi adını, babasını, boyunu, soyunu her şeyi unutmuştur mankırt. Ana kalbi parça parça oğlunu bağrına basar ve der ki; "Adını hatırla oğlum. Mankırt değilsin, Yolaman'sın sen. Babanın adı Dönenbay, babanı hatırla..." Hayır, mankırt hiçbir şey hatırlamıyor, zihni yıldızsız bir gece gibi kapkaranlık. Bu ölümden de öte bir zulüm... İçi Tanrı'ya karşı sitemle doluyor ananın ve ağıt yakıyor: "Ah, ben ne talihsiz dişi deveyim ki yitirdiğim yavrumu, öldürüp derisine saman doldurmuş buluyor ve onu yavrum diye kokluyorum."

Anne ona saatlerce dil döküyor, yalvarıyor. Emzirdiği büyüttüğü, beslediği, nice uykusuz gecelerinin, acı ve sevinçlerinin meyvesi olan bir varlığın posasıyla karşı karşıya gelmenin dayanılmaz hüznünü yaşıyor. Karşısındaki bakıyor; söndürülmüş bir ışık gibi, kaymış bir yıldız gibi. Kesilmiş bir dal parçası, ya da bir kara taş gibi anlamsız ve geçmişsiz. Geçmişe dair belleğinde hiçbir

eser yok, çevresini saran kendi yurdunun tepeleri çayırları ona yabancı. Yıldızlar gülümsemiyor ona, bahar rüzgarı kalbini kıpırdatmıyor. Sadece dilini unutmamış. Ama, histen, heyacandan, sevgiden uzak bir dil bu. Öyle ki bu dil aralarındaki mesafeyi kaldırmıyor, yeni uzaklıklar ekliyor ona. Bu ölüyü nasıl diriltmeli, onun sönmüş kalbine ve aklına hangi yolla ulaşmalı. Çaresiz ana, çocukluğundaki gibi ninniler söylüyor oğluna. İşte o zaman mankırt belli belirsiz etkileniyor, bir şeyler beliriyor belleğinde. Nayman Ana ümitlenir, heyecanlanır. Bu kıvılcımın tutuşmasını, bu tohumun yeşermesini bekler. Ne var ki artık buna vakit yoktur. Zira uzaktan azık getiren Efendi'yi görür ve kaçar. Gerçi cins devesi sayesinde Cücen'in elinden kurtulmuştur; ama düşmanı da uyandırmıştır.

'SORUNSUZ MANKIRT', NAYMAN ANA'YI VURUR

Ertesi gün yine aynı hadise cereyan edince Cücen tehlikeyi kavrar. Bir ok ve yay tutuşturur mankırtın eline ve der ki; "Anan olduğunu söyleye o kadın senin düşmanın. Başından şapkanı almak ve kafadaki deve derisini çıkarmak istiyor." Zavallı kölenin hayatta tek korkusu başının derisine dokunulmasıdır. Zira o, aklını elinden alan bu deri parçasına aklı gibi sarılmıştır. Şimdi bu kadın, annesi olduğunu söyleyen bu yabancı bunu elinden alacak öyle mi? Gelsin de alsın o halde!.. Cücenlerin uzaklaştığına inandıktan sonra üçüncü defa oğluna yaklaşan ana onun bir devenin gerisinde kendisine nişan aldığını görür. Mankırt'ın mahir bileği eskisi gibi yeteneklidir hâlâ; ok uçar ve Nayman Ana'nın sol böğrünü bulur. Devesinden devrilirken kocaman açılır gözleri.. Bu gözlerde kendi ölümüne değil oğlunun kadersizliğine yanan bir ifade vardır. Ananın son çığılığı bozkırın ufkunda son defa çınlar: "Adını hatırla oğlum. Babanın adı Dönenbay! Babanı hatırla.."

DEVİRİN 'MANKIRT'LARI

Ah zavallı mankırt! Ne kadar bedbahtsın ki işlediğin cinayetin bile farkında değilsin. Bu yüzden kızamıyorum sana. Nayman Ana'dan çok sen acınmaya layıksın. Ve sen bu bedbahtlığında yalnız değilsin. Her devirde her yerde senin kader ortakların var. Her devrin bir Nayman Anası ve her Nayman Ana'nın da mankırt oğlu olacak. Tabii artık kimse senin gibi mankırtlaştırılmıyor. Dünya çok değişti ve bu kaba yöntemlerden çoktan vazgeçildi. Şimdinin Cücenleri öyle çekici ki insanlar onlara seve seve uzatıyorlar başlarını. Ve büyük bir efendinin kölesi olmaktan gurur duyuyorlar. Sen zorlanmıştın bu işe, bunun için suçsuz sayılırsın. Ya bu gönüllü mankırtlara ne demeli! Kendi toprağını ve kendi sürüsünü bir Efendi'ye peşkeş çeken zavallılar da senin kadar masum

mu acaba?

Trajik hikayesini böyle bitirmiş romancımız. Ama benim gönlüm buna razı olmuyor. Onu kendi içimde büyütüyor ve şöyle bitmesini arzu ediyorum:

VE MANKIRT, ASLINI HATIRLAR

"Anasının ölümünden sonra da mankırt, efendisinin sürüsünü gütmeye devam etti. Onun düştüğü yerde bir toprak yığını vardı şimdi. Nedense bu yığın korkutuyor, ürkütüyordu zavallıyı. Yanından yöresinden geçmeye dikkat ediyordu. Yine de gözünü alamıyordu oradan. Bazan çekine çekine mezarın kenarına oturduğunda büyümüş otlar arasından bir ninni duyar gibi oluyor, gözünde havada uçuşan bir yaşmak canlanıyordu. Sonra bu yaşmak bir kuş oluyor ve ona bakıp bir şeyler söylüyordu. "Unutma" diyordu, "Sen mankırt değilsin." Daha başka şeyler de söylüyordu bu ses. Bir isme benziyordu bu. Ama ne, bir türlü çıkaramıyordu onu. Böylece yıllar geldi, geçti ve mankırt, efendinin sürüsünü gütmeye devam etti. Üzerinde her yıl yeniden otlar biten mezar mankırtın Bozkır'daki tek arkadaşı olmuştu. Ve onun yanından her geçtikçe kafasındaki o eksik cümleyi tamamlamaya çalıştı.

Bir gün, tepelerin yanında bir daha gördü o kuşu. Kuşun çığılığı karşı tepelerde yankılandı ve kendisine kadar geldi. İşte o zaman cümledeki eksik kısmı işitti mankırt. "Sen Dönenbay'ın oğlusun. Yolaman'sın sen." Bunu kulağıyla duymamış, aklıyla anlamamıştı aslında. Adeta gönlüydü, damarlarında dolaşan asil kandı bunu duyan. Delikanlı bu sözün içinden tekrar etti: "Evet ben Dönenbay'ın, Nayman Ana'nın oğluyum. Yolaman'ım ben." Kapalı kapının paslı kilidi bir kere açılmıştı artık. Ondan sonrası bunun peşinden geldi. Dilini, dinini, tarihini, adını unuttuğu yavuklusunu, dostunu ve düşmanını hep hatırladı Yolaman. Babasının vuruluşunu hatırladı, anasının deveden devrilmesini. İrkilerek baktı ellerine. Bunu nasıl yaptığına şaşıtı. Başındaki yıldızlar, çevresindeki tepeler, ayağının altındaki toprak canlanmış dile gelmişti. Bu yıldızlar altında, bu topraklar üstünde kimin sürüsünü yadığına kendisi de hayret etti bunca zaman. Sonra acısına aldırmadan kafasındaki o rezil deri parçasını söküp attı. Acısı hoşuna gitmişti; çünkü hür olduğunu şimdi anlayabiliyordu. Elbette düşmanını da hatırladı mankırt. Bir köpeğe atar gibi ekmek getiren o Efendi'yi... Eline tutuşturulan okla yayı sıkıca kavradı Yolaman ve Efendi'nin gelişini bekledi.."

Ey anasını oklayan bu günün talihsiz mankırtı! Ben de sana sesleniyorum. Artık adını hatırla ne olur! Sen asil bir babanın oğlusun, babanı hatırla!

* Erciyes Üniversitesi Fen-Edebiyat Fak.

Türk Dili ve Edebiyatı Öğretim Üyesi

HERŞEY ÖYLE MEVSİMSİZ Kİ...

Bugün .../.../...
Kimilerine göre sıradan bir tarih
Yıldızların göz kırpmayı unuttuğu,
Puslu ve soğuk bir akşam
Bardaktan boşanırcasına yağan yağmur
Önüne kattığı her şeyi silip süpürüyor;
mutluluğu, umudu, sevgiyi...
Yerine ayrılığı, hüznü, özlemi, kaygıyı bırakarak.
Avucumda sıkı sıkı tuttuğum sevgi tomurcuğu
birden kayıverdi...
Kurtarabilir miydim?
Stırsıklam, yorgun ve bitkindim.
Birden beliren dolunayla dans ederek
Yağmaya başladı karlar
Lapa lapa, bembeyaz
yağdı... yağdı...
Sardı sarmaladı tomurcuğu
bir yumak oldu,
maksadı saklamak mıydı?
Yoksa korumak mı?
Günler böyle geçti
doğasının gereğini yaşadı her şey
ama hiçbir kıpırtı yoktu kar yumağında
ne mayısta, ne temmuz sıcağında, ne ağustosta...

Son bharın serinliği içine dolup,
ağaçlar misafir yapraklarını yolcu ederken
erimeye başladı bir pınar coşkusuyla
içinde sakladığı sevgi tomurcuğu çiçeklenmişti.
Zavallı çiçek...
Öylesine ürkek, korkak, şaşkın, kırılğan
ve yalnız, yapayalnızdı ki
Ne kadar mevsimsiz açmıştı...
yine yağmur başladı
kırdı yapraklarını, dallarını çiçeğin
Oysa yağmur umudun, sevginin, berketin
kavuşmanın simgesi değil miydi?...
Bu hıncı neden?...

Ne olur yağsın... yağsın...
Sarsın sevda çiçeğinin kalan köklerini karlar
kim bilir belki bir başka son baharda
yeniden açar...

ÜLKÜ OĞUZ
Felsefe Öğretmeni

Mezunlerin Kaleminden

Bir sabah erkenden;
maviler değsin sözlerine.
Ayrılıkların burukluğunda
bir kavuşma yazanının
zerçek ve gelecek
bütün korkuların
ve de bütün aykırılıkların
hapsediği şebrende
bir ay, bir güneş doğsun.
Sen özgürlüğüne kavuş
küçük ay çiçeği
sen özgürlüğüne kavuş
zerreciklerin buğusu
sen özgürlüğüne kavuş... ki,
sözlerin sağolsun
ellerin dokunsun
değdiği her yerde
kalbin; tuzla buz olsun.

NESLİHAN GÖRKE

GÜZ ÇOCUĞU

Ben güz çocuğuyum
En iyi ben bilirim
Son baharları
Düsen yaprakları
Bülkin dalları
En iyi ben bilirim...
Daldan kopan yaprağın yakarışlarını
Canından eksilen dalın haykırışlarını
Yalnız ben duyurum...
Bir benim göz yaşım es olur
Son bahar yağmuruna
Her damlası candır ölü dallara...
Bir benim şarkımdır
Son bahar rüzgârı
En hazine bösesini söyler
Son baharda rüzgâr
Flep kettiği dallara
Savurduğu yapraklara
Yalnız ben dinlerim...
En çok ben ağlarım
Son bahar sevdalarına
Daldan ayrı yaprak
İnsafsızlığından pişman rüzgâr
Ve yağmurun göz yaşları...

FAHRETTİN AYDIN - Y.A.B.D. 3-A

büyükler için bir hikâye denemesi...**...aslında!...**

Oda kapısı çaldığında, orta yaşlı adam, son yarım saatir gözünü alamadığı ve bir kurtuluş ümidi bekler gibi baktığı saat dört buçuğu geçtiği için, masasını toplamakla meşguldü.

Kapı yavaşça açıldı. Karşısında, elinde kağıtla duran adam, elindekini saygıyla uzattı. Bu bir dilekçeydi. Kendisine havale edilmiş. Adamın yüzüne; "sanki gelecek başka vakit yokmuş gibi niye akşam üstü geliyorsun?" düşüncesini hissettirir şekilde baktı. Karşısındaki paltosu düğmeli, koşturmaktan ve birden sıcak bir odaya girmekten yüzü kızarmış adam, sanki bir suç işlemiş gibi daha da kızarak, bir şeyler diyecek oldu, öteki masanın diğer tarafından lafı ağzına tıkadı:

-Bu şimdi yetişmez. Sen şimdi git, pazartesi sabah gel al!

Yapması istenilen; ilgili dosyadan bakıp, verilen bilgilerin doğruluğunu tasdikti. Pek zaman almayacak bir şey, hatta bir-kaç dakikalık bir iş. Vicdanını rahatlatmak istercesine; "zaten şimdi bir işine yaramaz, hem bu vakte bırakmasaydı..." diye içinden geçirdi.

Saat beşi gösterirken, paltosunu giyip kapısını kapattı. İyi akşamlar ve iyi tatiller dilekleri âdeta iki günlük değil, sanki bir ömür boyu sürecek hürriyetin, daha doğrusu boşluğun, müjdecisi gibi koridorlarda yankılandı. Diğer mesai arkadaşları gibi binayı terk etti.

Sokakların kalabalığı içine karıştı.

"Bu haftaki maç önemli!" diye düşündü. "Hem Fenerbahçe'nin liderliğini de büyük ölçüde belirleyecek... şu Başkan da olur olmaz yerden çıkıyor... başkanlığı bırakacakmış, bıraksın bakalım..." Üşüyen ellerini paltosunun cebine doğru biraz daha itti. "Bence en kuvvetli aday futbol şubesi sorumlusu olan... Adı neydi? Hay aksi, şu beyaz saçlı, gözlüklü... Yaşlanıyor muyum?... Neyse.. Halk en çok onu tanıyor... aslında iyi bir yabancı şart..." Her akşam olduğu gibi, alış veriş yaptığı marketin kapısına yöneldi. Kalabalık... Kalabalık. Kalabalığı takip ederek, eline geçirdiği sepetle birlikte yürümeye, reyonlara doğru ilerlemeye başladı. "Hem para yok diyorlar hem de şu kalabalığa bak! Yok canım bu bizim milleti anlamak mümkün değil! Olan bize oldu... Şu yeni zam, hiçbir derde deva değil. Aslında yemeseler, daha fazla verebilirler. Ah bir ben olacaktım ki! Adamlar sokağı bilmiyorlar ki! Ordan

söylemesi kolay..."

Önünde bulunduğu reyondaki genç kızın sesiyle dikkat kesildi:

-Beyefendi, eğer bizim mamullerimizden alırsanız, siz de firmamızın çekilişine katılmış oluyorsunuz. Bu çekiliş sonucunda...

Güzelliğini geride bırakan ağır makyajıyla bunları anlatan genç kızın yüzüne, alık alık baktı. Hiç düşünmediği ve belki de ihtiyacı olmadığı halde, genç kızın uzattığı kutuyu alıp sepetine attı. "Güzel kız Allah var!... Sanki ürünü mü alıyoruz, kıızı mı?"

*Güzelliğini geride
bırakan ağır
makyajıyla
bunları anlatan
genç kızın
yüzüne, alık alık
baktı. Hiç
düşünmediği ve
belki de ihtiyacı
olmadığı halde,
genç kızın
uzattığı kutuyu
alıp sepetine attı.
"Güzel kız Allah
var!... Sanki
ürünü mü
alıyoruz, kıızı
mu?"*

Gözleri önünde gezinen ve her biri âdeta ben burdayım diyen ürünler ve hemen altlarındaki etiketlerin varlığı tezat oluşturuyordu. "Enflasyon, bu ülkenin ilk meselesi enflasyon canım... Adamlar, "benim meselem diyor" ama hiç de öyle olmuyor... Sonuçta yakası bir araya gelmeyen biziz. Ah ben biliyorum... aslında kapatacağın ithalatı, iç üretimi destekleyeceksin. Böylece hem döviz dışarı çıkmayacak hem de iç üretimi arttıracaksın... Acaba mark kaç lira oldu bugün?" diye geçirdi içinden, yumurtaları sepetine özenle koyarken.

Orta yaşlı adam, girişte takıldığı kalabalığı takip ederek, kasaya vardı. Hesabını kredi kartı ile bir başka ağır makyajlı güzel kıza ödeyip, dolu poşetiyle dışarı çıktı.

Durağa yürürken, önünde giden öğrencilerin bağırarak yürümesinden rahatsız oldu. Hele bir de avuçları içine aldıkları sigaraları, derin derin çekmelerine gözü takıldı. "Yok yok, bu nesil adam olmaz... Şunlara bak, ne terbiye kalmış, ne edep. Ellerinde defter kitap bile yok bunların... Ama suç bunlarda değil, asıl hocalarda, deftersiz kitapsız öğrenci... hıh..." diye düşünürken, yıllar öncesinde yüzüne yediğini hatırladığı tokadın acısını duydu yanağında. Kızardığını hissetti. "Hem aileler de suçlu. Adam bilmiyor ki çocuğu ne yapar, ne eder? Okulda mı, değil mi? Ne yiyor, ne içiyor, kiminle gidip geliyor? İyi ki bizinkileri servise yazdırmışım..."

Geldiği durakta sıraya girdi. Önündeki adamanın elindeki gazetede, Saddam'ın resmi ve büyük puntolarla yazılı manşet dikkatini çekti. Katlanmış gazete manşetinden ancak "Saddam" kelimesini okuyabildi.

Otobüsü gelmişti. Sırayla birlikte yürümeye başladı.

Otobüse girerken, cebinde eline takılan kullanılmış kağıt mendilini yuvarlayıp otobüsün tekerleklerine doğru fırlattı. "Şu Saddam'a da helâl olsun... Adam tek başına kafa tutuyor. Helâl olsun... Ama ötekilerde de son teknoloji... aslında iş yine bizde... bizim ordu girmeli... Rahmetli şimdi olmalıydı... ah, ah.."

Oturduğu yerde elindeki poşetini dizlerinin arasına sarkıtmış vaziyette uyuklarken, bulunduğu koltuğun demirlerinden tutan iki kişi, kadınların nasıl cenaze namazı kıldığını, daha doğrusu kılamadığını konuşuyordu.

-Yok abi, niye kadınlar da kılasınlar ki! Hem akşam tv'de tartışma programındaki kadının söylediği ayetleri dinlemedin mi?...

"Aslında şu her kanalda ikide bir çıkan kel hoca gibi birkaç hoca daha olsa... hem niye kılasınlar canım... ortada eşitlik var, ibadet özgürlüğü var..." Birden yıllardır cuma için gittiği camide, ayrılmış bölüm olduğu, ama hiç kimsenin de gelmediği aklına geldiye de, bu konuda kadınlara haksızlık edildiğini, ya da kadınların savunduklarının daha doğru olduğuna karar verdi. "Hem bir sürü televizyon da onca kelli felli adamlar konuşuyor. Demek ki bir şeyler var canım. Bir de sokaktaki kadınlar bile bu tartışmanın içinde. Aslında Diyanet'in başına getireceksin şu adamı..."

Şiddetli bir fren ve çarpma sesi ile irkildi. Kafası önündeki koltuğun demirine çarpacakken, demirden tutan ve demin tartışan adamlardan birinin eline çarptı. Sarsılmıştı. Özur dilercesine gözlerini kaldırdı. Öteki:

-Önemli değil, dedi.

"Bereket versin adamın eli vardı. Yoksa eve kanamış bir kafa ile gidecektik. Otobüsün önündeki taksit, bir önündekine çarpmış, dolayısı ile bindikleri otobüs de fren yapmak zorunda kalmıştı. "Bunlara ehliyet verenlerde kabahat... canım okumayazma belgesi dağıtır gibi ehliyet dağıtırlarsa olacağı budur... Aslında ehliyet almayı zorlaştırmak lâzım. Ondan sonra da kurslarda torpil-morpol olmayacak... Yok canım bu millet adam olmaz... Kimse işini doğru dürüst yapmıyor ki!"

Durağa yaklaşırken yerinden kalktı. Kapıya yöneldi. Duran otosüsün açılan kapısından dikkatle indi. Ne olur ne olmaz. Mevsim kış, buz olabilir diye söylendi.

Sokaktan eve doğru yürürken, çöp bidonlarından taşmış çöplere basmamak için kenardan yürümeyi tercih etti. "Adama bir de oy verdik. İnsan bu sokakları böyle bırakır mı? Ne o, temizlikçiler hem bir sürü para alıyorlar hem de işlerini yapmıyorlar. Bir dahaki seçimde de siz görürsünüz. Ne var yani, günde bir sefer geleceklere iki kez gelseler... Gelmezler. Efendilerin rahatı bozulur!"

Apartmana geldiğinde sokak kapısını iterek girdi. "Al işte sokaktaki pislik burda da devam ediyor. Böyle yönetici mi olur?" diye söylenerek devam etti; "adamı yönetici seçtik, aйдat

toplamaktan başka işe baktığı yok ki... yarısını da yiyor. Kapıcısı da efendisi gibi. Çıkıp şuraları bir paspas etse ya, süpürse elinde kalır sanki... aslında dokuz numaradaki emekli Kemal amca'yı seçmek lâzımdı..."

Nihayet geldiği evinin kapısını iki kez çaldı. Kapıyı mutfak önlüğü ile karısı açtı. Elindeki poşeti uzattı. Kadın aldı. Kadının yüz ifadesi olumsuz birşeyler olduğunu belirtiyordu. "Yine ne var? Almayı unuttuğum bir şey mi var acaba? Bakalım birazdan belli olur" diye düşündü yılların verdiği alışkanlıkla. Hem daha girer girmez onunla laf yarıştıramazdı.

Kız mutfakta annesine yardım ediyor, oğlan ise televizyon izliyordu. Babasının gelmesi ile diğer odaya sanki bir işi varmış gibi gitti.

-Çok yoruldum, dedi arkasından gelen karısına. Yemek daha uzun sürer mi?

-Yok birazdan hazır olur, diye iç geçirerek cevap verdi kadın.

-İyi o zaman şu haber özetlerine bir göz atayım, hem de biraz nefes alayım, diyerek televizyonun karşısındaki koltuğa kendini bıraktı.

"İyi akşamlar sevgili izleyiciler. Saatlerimiz on sekizi gösterirken, ana haber bülteninden önce, günün gelişen haberlerinden özetleri veriyoruz: Saddam'ın Amerika'ya resti... Başbakan enflasyonun düşürüleceğini söyledi... Çocuklarda karne telaşı. Ondört milyon öğrenci ve beşyüz bin öğretmen için yarıyıl tatili bu gün başladı. Uzmanlar uyardı... Balkanlardan yeni bir soğuk hava dalgası daha geliyor. El-Nino kasıp-kavuruyor... Futbolda ezeli rekabet..."

Yığın halinde oturduğu koltuğundan doğrularak:

-Yahu çocuklar, sahi bu gün karne günü mü? Nasıl da hızlı geçiyor zaman! Getirin bakalım şu karneleri, diye seslendi.

Yemek masasını hazırlamakla meşgul olan anne, odaya gelip dolabın rafındaki karneleri sinirle uzattı adama.

Orta yaşlı adam, karnelere bakarken, eski yığılmış haline döndü. Nefesini toplayıp olanca hiddetiyle bağırıldı:

-Ne lan bu!...

Diğer odadan gelen oğul ve mutfaktaki kızı korkuyla:

-Aslında baba... diye söze başladıklarında, susmaları anlamında elini kaldırdı... Gözünün önünden; dosya uzatan adam, adını bir türülü hatırlayamadığı futbol şubesi sorumlusu, marketteki kızın makyajı, maaşı, avuçlarının içindeki sigara ile çocuklar, Saddam, füzeler, her kanalda çıkan kel kafalı hoca, ezilmiş arabalar, çöp bidonları, kapıcı, yönetici ve daha tanıdığı tanımadığı birçok görüntü ve sima geçiyordu. Hiçbirisini yakalayamıyor, hiçbirine anlam veremiyordu.

-Kesin, kesin! diye hiddetle söylendi. Aslını ben biliyorum! aslında... derken yüzünün kızardığını hissediyordu...

s. aydın

Bitsin Artık Bu Sevda

Gözlerin kayan bir yıldız gibi kalbime düşüyor.
Sonsuz karanlıklarda açan susuz çiçekler gibi
Kalbim sevdana, gözlerine, ellerine muhtaç
Kıyıya çarpan dalgaların süriüklediği kum taneleri
Ve gözlerin kayan bir yıldız gibi kalbime düşüyor.
Yalan sevdalara aldanmış bu kalp
Küfleniyor gerçekler karşısında sana sevdalı
Hatıraların is kokan karanlık ellerine
Gecenin kara gözlerinden yaş damlıyor
Ve yalan sevdalara aldanmış bu kalp
Efsunlu bakışlar beklemiyor artık yolunu
Kırılan kalbimin parçaları ayaklarının altında
Ezme ellerinle sana açılan gülleri
Gözlerim seni beklerken loş ışıklı gecelerde
Efsunlu bakışlar beklemiyor artık yolunu
Mavi denizlerin yeşil hayalleri aldatmasın seni
Yeşil hayaller yalnız rüyalarda olur gülüm
Ellerine sıkıştırılan mavi boncukları saç gökyüzüne
Beyaz inciler süslesin kahverengi saçlarını
Ama mavi denizlerin yeşil hayalleri aldatmasın seni
Sil artık gözlerindeki siyah yaşları
Kıyma sevdana yabancı yüzler için
Gecelerin nazarı değmesin kalbine
Kalbin ki, benim, senin tek sığınağın
Ve sil artık gözlerindeki siyah yaşları
Martıların çığlıklarını duyarsın rüyalarında
Burukluğun verdiği hüznün gözlerinde
Karasevdalı bulutların gözyaşlarında ıslanma
Kaçsan da kurtaramazsın ellerini ondan
Ve martıların çığlıklarını duyarsın rüyalarında
Kapat artık gözlerini gündüze ve geceye
Son umut da battı dağın ardında
Ki artık hatırlanmıyorsun sevdalına
Son bir kez bak ona
Ve kapat artık gözlerini gündüze ve geceye...

Ocak 1998

Ülkü KARAKOÇ - Yabancı Dil 3-B

Bir Umut Kapısı Aç

Ağlayan gözlerime, Sensiz denizler susuz,
Mülicükler, güller saç. Sensiz yaylalar kırac,
Bir kez seviyorum de, Bir kez özliyorum de,
Bir umut kapısı aç... Bir gönül kapısı aç...

Açıl susam açıl de, Açıl susam açıl de,
Açılın papatyalar, Açılın menekseler,
Açılan kapılardan, Açılan kapılardan,
Aşka dalsın umutlar... Sevinç saçsın neşeler...

Flava gibi, su gibi, Dalmışım ummanlara,
Kalbim sevgine muhtaç, Yiğerim kulaç kulaç,
Bir kez olsun evet de, Bir kez geliyorum de,
Bir sevinç kapısı aç... Bir cennet kapısı aç...

Açıl susam açıl de, Açıl susam açıl de,
Açılın karanfeller, Açılın kardelenler,
Açılan kapılardan, Açılan kapılardan,
Kalbini döksün diller... Aşkın yüzü gülenler...

SEYİT REKİP
Müdür Yardımcısı
Fizik Öğretmeni

"Türk dili Türk milletinin
kalbidir, zihnidir."

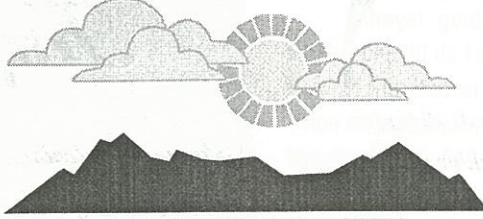
Mustafa Kemal Atatürk

Bakî kalan bu kubbede bir hoş seda imiş.

Bakî

GÖLGELERİ İSTEYELİM BULUTLARDAN

Işıklara bir kement taksak sevgiden, uzatırlar mı füsunlu ellerini bize? Ve takarlar mı pırlıtlı taşlarını saçlarımıza, bir gece, narince?

Bütün siyahlar bir saniye öncesinde kaldı bugün. İçimdeki sen kadar beyaz çamlar... İstemek var yüreğimde. Doyasıya istemek! Gökyüzünden, dağlardan, sudan... İstemek var bütün imkansızları Tanrıdan. Ben için istemek, biz

*Bütün siyahlar
bir saniye
öncesinde kaldı
bugün. İçimdeki
sen kadar beyaz
çamlar...*

çin istemek! Kıştan yazı, yazlardan kışı istemek! Aynaya bakıyorum da "meğer ne güzel gözlerim varmış" diye düşünüyorum. Kıskaç elleri aynaların, ilk defa dağıtmıyorlar saçlarımı. Sen! Sense muhteşemsin her zamankinden... Sen ve gözlerin! Muhteşem!

Saat gece yarısı olmuş, kime ne? Pısırdakikaların arkasında sürüklenmiyorum artık! Saatlerin kölem olduklarını hissediyorum. Melez zaman! Ne ufak, ne aciz, ne nankör-müşün sen.

Sevgilerimin acımadığını duyuyorum. Ya tesadüfi mutluluklar onlar neredeler? Yüreğime apansız akan bu ılık güzellikler nereden geliyor? Ölgün isteklerin yerine geçen ümitler... Kervanlarda doğup, vahalarda yaşayan ümitler... kumlara birer şebnem misali düşen ümitler... soluk gibi içimdesiniz bu gece, yıldızlar gibi gözlerimde!

Yıllarca uyutulduk karanlıklarda, karanlıklar... ifrit siyahlar öylesine sarhoş etti ki sevgilerimizi, umutları kaybettik sevdasızlık yollarında. Sadece onlar mı ne adaklarımız kaldı ağaç dallarında, ne de dört yapraklı yoncalarımız kırlarda...

Ve çabaladık her konuda - umudun ufuklarını yakalamak dışında- Gün geldi gözyaşlarına sığındık. Öylesine küçük şeyler

çin kullandık ki onları sonunda onları da yitirdik. Ne gülmeyi bilebildik şerbet tadında, ne de ağlamayı öğrendik. Ama artık yok bunlar! Olmayacak! Bu gece

giden karanlıklar bir daha içime dönmeyecek.

Haydi sevdalım! Haydi paylaşalım beyazları... umutları paylaşalım tek tek... Öyle ya; biz bunun için varız, yaşamak umut için, yalvarmak umut için, aşk umut için var.

Yürüyelim de uçarı isteklerin eteğinde... İsteyelim çırpınırcasına. Renkleri isteyelim gökkuşağından.

Ve gölgeleri isteyelim sevgili gölgeleri! Bulutlardan...

Şule CİVELEK
YD-3B - 406

Mezunlerin Kaleminden İMKANSIZ DEĞİL

Yapılması gereken çok şey var
şu dünyada

artık zamanı geldi
değiştirme zamanı...

insanların içindeki o saklanmış,
bir köşeye atılmış,

Sevgi yumağını dışarı çıkarma zamanı
Birçok şey yapma zamanı

Yaşadığımız şu dünyayı renklendirmek,
Yaşamış olmak için yaşamak yerine

Aldığımız her nefesin hakkını vererek
isteyerek

bilerek

yaşamak...

SEZA ŞEKERCİ

TOPLUMUN AYNASI TRAFİK

Televizyondaki o tiz ses yine beynimi tirmalyor: "E-5 Karayolu üzerinde aşırı sürat nedeniyle meydana gelen zincirleme kazada on kişi ölürken, yaralı on beş kişi de çevre hastanelerde tedavi görmektedir."

Toplumun kalbidir trafik kuralları ve trafik akışı. İnsanlar toplum içerisinde nasıl yaşanması gerektiğini ancak trafik kurallarından öğrenebilirler. Trafiğin gerçek anlamını kavrayabilmiş, bu olgunluğa erişmiş insan bencillikten de sıyrılmıştır. Hemen yanında bir başka varlığın, bir insanın bulunduğunun farkındadır.

Peki ya, bu olgunluğa erişememiş, hâlen cahil olan insanlar... Onlar da bencilliğin kalbidir. Ellerine geçti mi bir araba, ne insanı tanır, ne de yasaları. Tek gayeleri hız yapmaktır, daha çok hız... İnsanlara ve çevreye zarar vermek de cabası. Bu bencillerin sonu da aynıdır; acı bir fren sesi...

Nasıl ki trafik toplumun düzen çerçevesi ise, yetişen yeni nesil trafiği bu yönüyle tanımalıdır. Gençliğe trafik sorulduğunda kazalardan, ölümlerden bahsetmemeli aksine trafiğin insan hayatına dost olan kurallarından bahsetmelidir. Ancak gençlik böyle yetişirse, bencil trafik canavarına kırmızı ışık yakılabilir.

Rüyalarımı süsleyen bir Türkiye var. Bu Türkiye'de trafik artık sorun olmaktan çıkmış ve adı "tatlı kurallar" olmuş. Trafik polislerinin elinde tiz tiz haykıran düdükler de yok. Bütün insanlar bir birine saygılı ve bu insanlar, trafiğin toplumun aynası olduğunun farkındalar. Trafik akıp gidiyor bir hüzzam şarkı gibi sessiz, sakın ve zararsız. Çünkü toplum sıyrılmış cahillikten ve bencillikten. Toplumun bireyleri önce kendine sonra da yanındakine saygı duymayı öğrenmiş.

Belki de rüyalarım çok yakınımdadır. Belki de geleceğin Türkiye'sindedir.

SİNEM DEMİRCAN
Yab.D. 2-A

BAŞ SAĞLIĞI

Okulumuz memurlarından Yaşar Genç'in kızı, elim bir trafik kazası sonucu vefat etmiştir.

Merhumeye rahmet arkadaşımıza baş sağlığı diliyoruz.

KAYSERİ LİSESİ

GÜZELİ ARAMAK

Gözlerimi seviyorum, güzeli görebildikleri için... Kulaklarımı seviyorum doğanın tüm türkülerini dinleyebildikleri için... Dokunmak, duymak, tatmak ne güzel... Yalnızca beş duyumu değil, duyu ötesi diyebileceğim bu sevecen yüreği seviyorum, içine alıp da sığdıramadığı güzellikler için...

Beklemekten yakınırsın insanlar... Daha başlangıçta yorgundurlar... Neyi, niçin beklediğini bilmek güç verir, kuvvet kazandırır insana. Sevileni beklemek ayrı bir çarpıntı, bir dalgalanmadır. Mutlu bir yorgunluktur, belki... Tüm bedenimiz ağrıya da, duygularınız dipdiri bir gerilimdedir. Çözülme, savrulmayı beklersiniz, taptaze bir özlemle...

Ve insanlar vardır, sevgisiz, saygısız... "Hani, derler, hangi sevgi?... Hangi insanı saymalı? Böyle bir kavram kaldı mı ki?" Duygular, kanıtlamayla değiştirilemezler... Ne söyleyecek, neyi isbat edeceksiniz ki?...

"Aslolan, sevecenliğidir insanın

Nasıl anlattırırın bunu yaşamaksızın birine?" diyen ozan, haklı aslında... Bazı şeyler yaşanır, duyulur, hissedilir de anlatılmaz.

Hemen her gün, bin türlü sorun yaratıyoruz kendimize... Olayları kolay bir açıdan yorumlamak yerine, elimizden geldiğince zora koşuyoruz. Nasıl da sert, acımasız oluyoruz zaman zaman... Anne, baba, çocuk, dost, öğretmen... Ne olursak olalım, ille de inatçı olmayı yeğlediğimiz zamanlar var. Kolayca çözümlenecek sorunlar, içinden çıkılmaz hale geliyor... Neden sonra da suçu başkasına yükleyip, kendimizi rahat ettirmeye çalışıyoruz. Hatta, bunun için yardımcıları da arıyoruz.

İşte tüm zayıf yanlarıyla, tüm yanlışlarıyla da insanı sevmek öylesine güzel ki... Yaratıcı tabiatta erişilmez gücünü göstermiş. Baş döndürücü güzellikleri sermiş insanoğlunun gözleri önüne... Beş, altı, yedi duyuyu coşturacak mucizeler oluşturmuş... İnsan gözü, insan kulağı, insan yüreği görsün, duysun, sevsin diye... Yaratıcıyı böylesine seviyorsam, güzeli seven bir yürek vermiş olmanın şükranı, duası var bunda...

Evet, gönül gözüyle bakınız; insan, güzelden, duygudan, sevgiden bir parça olur... Arınır, yıkanır, güzelleşir sanki... Korku, pişmanlık, umutsuzluk değildir artık hissedilen... Tam tersine...

Şair dizelerinde de öyle diyor:

"Her zaman tam karanlık değil gece
Kendimde denemişim ben
Kulak ver dinle...

Her acının sonunda bir pencere vardır,
Aydınlık bir pencere.

Hayal edilecek bir şey vardır,
Doyurulacak açlık,

Temiz bir yürek,

Tatlı tatlı bir yürek,

Tatlı tatlı bakan gözler vardır...

Bir hayat vardır, hayat,

Bölüşülmeye hazır..."

Güzeli arayan, güzeli görebilen sevgi dolu yürekleri sevgilerimle...

BUKET KIP - Yab.D. 2-A

ŞARKILAR ve KLİPLER

Müzik, türlü seslerin kulağa hoş gelecek biçimde dizilmesi ve bu eserlerin okunması ya da çalınması. Peki ya klip daha doğrusu video klip ne demek?

Klip meydana getirilen şarkı, türkü gibi eserlerin insanlara tanıtılması amacıyla eserin konusunu anlattığı, ifade edilmeye çalışıldığı kısa film ya da ritme uyduurulmaya çalışılarak çekilmiş görüntülerdir. Kısacası sanatçının kendisi ve eserinin tanıtılması için kullandığı bir reklam çeşidi. Klip ile müzik arasındaki bağlantı nedir? Klipler eserlere ne kazandırıyor veya ne kaybettiriyorlar?

Bence müzik eserlerinin kendilerini sevdirmesi kliplere bağlı değildir. Yani video klipler olmadan da eserler, eğer güzel iseler, kolayca kendini dinletebilirler. Fakat klipler müzik olmadan bir hiçtir.

Açık söylemek gerekirse klipler müziklerin tanıtılmasından başka bir şey kazandırmıyor. Oysa kaybettirdiği çok şey var. Bir kere müzik ne kadar güzel olursa olsun klip birçok kanalda onlarca defa yayınlandığı için eserden bıktırıyor. İkinci ve daha da önemlisi klipler dinleyicinin hayal dünyasını ortaya koyduğu nesnel görüntülerle sınırlıyor. Zira his ve duygulara hitap eden müzik, her bir dinleyicisi için yeni ufuklar, hayal ortamları, kendi ruh hali ve gerçeği ile ilgili birçok çağrışımlar ve tasavvurlar oluşturur. Oysa kliplerin böyle bir işlevi olmadığı gibi ortaya koyduğu görüntü ile dinleyicisini, belki de dinleyici gerçeği ile hiç ilgisi olmayan bir seyir/görüntü/hayal âlemine gitmeye zorlamaktadır. En azından bu görüntü ile sınırlamaktadır.

Örnek vermek gerekirse, (ki bu konuda sayılamayacak kadar örnek var) Mustafa Sadal'ın "Unuturum Anla" adlı şarkısı ve bunu için çekilen klip arasında uzaktan yakından bir ilgi yok. Dolayısı ile müzik dinleyicisi, film izleyicisi pozisyonuna indirgeniyor. Bu sinema sanatı için olumlu bir yaklaşım olabilir ama çıkış noktası müzik eseri olduğu için kabul edilebilir bir durum değildir.

Sanatçı öncelikle kendisi ve sanatını ortaya koymalı, sanatını uzağındaki gayretler arkasına sığınmamalıdır. Aslında bu tesbit günümüzde sanatçı kimliğinin de ne kadar yoruma açık olduğunu göstermektedir. Zira ortaya çıkan ve biraz ses terbiyesi dersi alan herkesin sanatçı sayılması gerçek sanatçılar için bir zöl olsa gerekir.

Müzik eserleri ve seslendiricileri, dinleyicilerini bir ticari sektör haline getirdikleri müziği en kısa zamanda, içeriği, yorumları ve sunumları ile hak ettiği yere çıkartmak zorundadırlar. Yoksa ömrü üç haftayı aşmayan, popüler çalışmalarla bir yerlere varmak kimse için mümkün olmayacaktır.

NILAY AKGÜN
Yab.D. 2-D 87

bir portre

WOLFGANG AMEDEUS MOZART

Mozart'ın hayatı bir peri masalı gibi başlamış, çocukluğu bir efsane olarak devam etmiştir. Dört yaşında klavsen çalıyor, altısında besteler yapılabiliyordu. Kendisi de bir müzikçi olan babası, Mozart ile ilgilenmeye başlamıştır. Birkaç yıl içinde tam bir müzik adamı olan Mozart, klavsen, keman ve org çalarken, besteleriyle birlikte orkestralar da yönetmeye başlamıştır.

Babası Mozart'ın olağan üstü yeteneklerine dayanarak Avrupa'da bir dizi konser düzenlemeye karar verir. Ve genç Mozart böylece Fransa, Belçika, İngiltere, İtalya ve Orta Avrupa'yı dolaşır. Her yerde büyük ilgi ile karşılanır, el üstünde tutulur. Ama halkın en çok hayranlık duyduğu şeyin ne olduğunu kestirmek oldukça güçtür: Herkes bu harika çocuğa mı yoksa o tarihte belirmiş olan müzik dehasına mı hayrandı? Onaltı yaşında iken, doğduğu şehrin başpiskoposu tarafından koro şefliğine atandı. Ama çok kısa zamanda tekrar özgürlüğüne kavuştu. 1780'te Viyana'ya yerleşti.

İki yıl sonra evlendi ve Tuna kıyılarında, hem başarısızlıklarla hem de birkaç parlak başarı ile dolu çetin bir hayat sürdü. Art arda şöhreti de, gözden düşmeyi de, sefaleti de tattı.

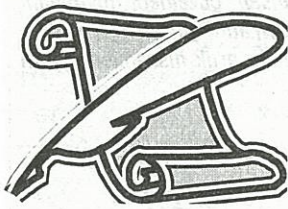
1788'de Viyana'da saray bestecisi oldu.

Mozart'ın son yılları sefalet ve hastalık ile kararmıştır. 35 yaşında öldü.

Mozart'ın sanatı sadeliği ve anlaşılabilirliği yönünden, büyük klâsiklerin varisidir. Derin kaygı ve sonsuz sevinç çelişkileri yönünden de romantiklerin habercisi sayılır.

1991 yılı bütün dünyada Mozart yılı olarak kabul edilmiştir.

DENİZ UTKU
6-K 9056

Kağıt her gittiği yerde medeniyetin temelini atıyordu. Düşünürler, şairler, yazarlar, bu büyük buluş sayesinde ulaştırdılar ölmez eserlerin bizlere. Bulunanlar, tecrübe edilmiş olanlar unutulmadı. Bilim, ezbere dayanmaktan kurtuldu. Kitaplar yazıldı. Elle çoğaltıldı ve tüm dünyaya yayıldı.

Kağıdın icat edildiği çağlarda, gerek halk, gerekse yöneticiler büyük bir cahillik içindeydiler. Onlar, kitaplar sayesinde doğruyu-yanlışı, iyiyi-kötüyü, faydalıyı-zararlıyı öğrendiler. Özellikle matbaanın icadından sonra, kağıdın önemi daha da arttı. Avrupa'da rahiplerin, Papa'nın sonsuz nüfuzu sarsıldı. Bilim ve din alanında önemli değişiklikler oldu. Rönesans ve Reform hareketlerinin oluş tarihi, matbaanın icadından sonradır. İnsanlar kitaplar sayesinde dünyayı tanıdılar, bilim ve teknolojinin son gelişmelerini öğrendiler. Kısacası, insanlık, insanlığın değerini kağıt sayesinde öğrendi.

O zamandan bu yana geçen sürede kağıt, daha bir hayatımıza girdi. Bizimle bütünleşti. Sabah okuduğumuz gazetemizde, yiyeceklerimizin ambalajında, mendilimizde, kitabımızda vb. pek çok yerde kağıt bizimle iç içedir. Medeniyet geliştikçe, kağıdın kullanılma alanı da giderek genişlemektedir.

Tarih çağları, yazının bulunmasıyla başlar. Kağıt bu gelişmeyi tamamlamış, medeniyetin yanında ilerleyen ve onu destekleyen bir taşıyıcı ödevi görmüştür. Yapılanların, tarihin, bilimsel düşüncelerin iletilmesinde, bunların hayatımızda yer almasında etkin rol oynamıştır. Gelecekte de kağıt, daima insanı yanında olacak, onun ilerlemesinde en önemli görevi yerine getirecektir.

TUĞBA ERKAN
4-A 7627

GÖRÜNMEYEN GERÇEKLER

• KARA DELİKLER •

"Gördüklerimiz gerçektir, görmediklerimiz ise daha da gerçektir."

Latin Ata sözü

Yıldızlar, gök yüzündeki inci taneleri... Tabii bu onların dıştan görünüşleri. Hepimizin bildiği gibi yıldızlar astronomi ve teorik fizik bilimlerinin ilgilendiği gök cisimlerine girerler. Hepimizin, en azından birçoğumuzun bildiği gibi yıldız yapılarındaki enerjisi ısı ve ışık olarak yayılır. Örneğin, küçük bir yıldız olan güneşimizi ele alırsak, güneş her saniyede 564 milyon ton hidrojeni 560 milyon ton helyuma dönüştürür. Böylece geriye kalan 4 milyon ton madde ısı ve ışık enerjisi haline dönüşerek uzaya yayılır. Galaksimizdeki diğer yıldızlar ise güneşimizden çok daha büyüklüdedir. Buna orantılı olarak da kütleleri ve yaydıkları enerji fazladır. Tabii ki her şeyin bir başlangıcı olduğu gibi bir de sonu vardır. Her şey yaratılanken, bir de yaratan vardır.

Yıldızların birinci kaderi bir süpernova olarak patlamaktır. Bu patlama o kadar büyük olur ki, aklımızın yüzde yüzün boşaltıp içini bu patlamanın şiddetiyle doldursak yine de bu patlamanın şiddetini tam algılayamayız.

23 Şubat 1987 günü, saat 07:35:41'de uzayda korkunç bir patlama oldu. Dünyamızdan 170000 ışık yılı ötede Samanyolu Galaksimize bağlı Büyük Magellan takım yıldızları içindeki bir süpernova, Güneşimizden tam bir milyon kat fazla ışık saçarak infilak etti. Bu patlama o kadar şiddetliydi ki; Dünyamızın güney yarım küresinden çıplak gözle bile farkedildi.

Bu patlama aslında bizim zamanımızdan 170000 yıl önce gerçekleşmişti. Ama saniyede 300.000 km. yol alan ışınlar Dünyamıza ancak şimdi ulaşabilmiştir. Yani biz, eğer 23 Şubat 1987 günü güney yarım kürede olsaydık ve bu patlamayı çıplak gözle fark etseydik, aslında geçmişte görmüş olacaktık.

Yıldızların ikinci kaderi ise bizi çok değişik boyutlara ulaştıracaktır. Yıldızların enerjileri çok büyük olabilir fakat her şeyin sonu olduğu gibi bu enerjinin de bir sonu vardır. Her yıldız yaklaşık 7-8 milyar yıl sonra enerjilerini tüketirler. Dolayısıyla yıldızın hacminde bir büzüşme başlar. Hepimizin bildiği gibi yüksek kütleli bir maddeyi çok küçük bir hacme sığdırmaya çalışırsak maddenin basıncı aşırı şekilde artar ve yüzeye çarpan tanecik sayısı artar. Bu da bize madde içi büyük bir hareketlenmenin sinyalini verir. Tabii hepimiz bunu kendi algılayabildiğimiz fizik yasaları içerisinde düşünebilmekteyiz. Ama bu olay yıldızlar bazında o kadar yoğun gerçekleşti ki, madde içi, made ve anti madde olayı sonsuza ulaşır. Düşünün ki bizim güneşimizden üç ila dört kat yüksek kütleli ve

hacimli başka bir yıldız enerjisini tüketiyor ve hacmi büzüşmeye başlıyor. Bu yıldız çöküşünü yani bu evrenden silinip paralel bir evrene geçişi saniyenin 67 milyonda biri kadar bir zamanda gerçekleştirir.

Kütle arttıkça çöküş süresi de artar. İşte işin heyecanlı kısmı bundan sonra başlıyor. Çöküşünü tamamlayan bu yıldız aklın alamayacağı kadar bir çekim kuvvetine ulaşır. Bunun sebebi ise saniyedeki devir hızının on bine kadar ulaşmasıdır. Tabii ki bu hesaplama Karadelik'in merkezi değil dış sınırı göz önünde bulundurularak yapılan hesaplamadır. Bu çöküşünü tamamlayıp da evrenimizden bilinerek bir Karadelik olan yıldızlar etrafındaki her şeyi bir hortum gib emip yutarlar. Bu çekim alanından ışık dahi kurtulamaz. Dolayısıyla bu Karadeliklere niçin Karadelik dendiğinin cevabı verilmiş olur. Çünkü, bunlar kendi ışıklarını bile yutarlar. Bunun sonucunda diğer yıldızlar gibi kendilerini belli edemezler. Kendisinden yayılan ışınları bile çekip emen bu kozmik anafollara Karadelik demeyelim de ne diyelim? Bu Karadelikler, bu akıl almaz çekim kuvveti ile her şeyi çekerler. Çektikleri her ne olursa olsun (ışık dahil) kendi kütlelerine eklenir. Böylece kütle artımı söz konusu olur. Kütle artınca çekim kuvveti de artar. Bu böyle devam eder mi? Tabii ki bir yere kadar.

Bu kütle artımı sonucu yüksek kütleli bir Karadelik uzay-zaman ağına atılmış bir gülle gibi adeta uzayı çukurlaştırır ve artık uzay-zaman ağı bir çarşaf gibi yırtılmış ve delinmiştir. İşte "delik" adı da buradan gelmiştir.

Karadeliklerin yakın çevresinde Olay Ufku denilen öyle bir yer vardır ki, bu alan adüşen her hangi bir gök taşı, gezegen ve hatta galaksi, elektrik süpürgesi misali çekilip silinir. Kütleli çok büyük olan bu Karadeliklerin Olay Ufukları da o denli geniştir. Fakat, bu Karadeliklerin bir merkezi olmalıdır. Bu merkez ise geçtiğimiz beş yıl içinde sonsuz çekim kuvvetine sahip olan "tekillik" adı verilen bir yer olarak bulunmuştur. Buradaki yoğunluğa ve çekime "sonsuz" denmiştir. Aslında buradaki, yani "tekillik"teki yoğunluğun sayısal bir değeri vardır; 1094 gr/cm³. Eğer bu değere suyun ya da başka bir maddenin yoğunluğuyla kıyaslayacak olursanız buraya sonsuz yoğunluğa sahip diyenlere de biraz daha şefkatli davranırsınız.

Bu noktaya gelen her cisim artık ışık hızına ulaşacaktır. "Tekillik" noktasını bu özelliğini bir de zaman boyutunda incelersek, bu noktada zamanın sonsuz yavaşladığını anlarsınız. Çok kuvvetli çekim alanlarının bulunduğu yerlerde zaman daha yavaş olacaktır. Daha doğrusu ZAMAN DURACAK'tır.

A. SERDAR ŞAHİN

Yab.D. 3-A 13

bir kitap

GÜNDELİK BİLMECELER

Hep şikayet ederiz, okuyacak kitap bulamamaktan ve kitapların çok pahalı olduğundan. Aslında bu biraz da bizim telbelliğimize mazeret bulma çabasından kaynaklanır. Amaç okumak ve öğrenmek olduktan sonra inanıyoruz ki bütün imkanlar mevcut.

Siz hiç TÜBİTAK kitaplarını okudunuz mu? Okumadıysanız önemle tavsiye ediyorum. Zira ülkemizdeki yayınevlerinin aksine kitap fiyatlarını neredeyse bir günlük gazete fiyatında tutan TÜBİTAK, aynı zamanda oldukça nitelikli eserler de basıyor. Bilimi insanımıza sevdirmek için olsa gerek, birçok sahada birçok konuyu zevkli anlatım metodları ile okuyucusuna aktarıyor.

Gündelik Bilmeceler de bu kitaplardan biri. Bir yılda sekiz baskı yapmış. Az şey değil doğrusu.

Kitapta gündelik hayatta karşılaştığımız, farkında olmadığımız ya da daima yaşadığımız için nedenini, niçinini pek hatta hiç düşünmediğimiz birçok olayı herkesin anlayacağı dille ve zevkli bir üslûpla, soru-cevap metoduyla okuyucusuna açıklıyor. Bunlardan birkaçını buraya aktarıyoruz.

TÜBİTAK'a bu çalışmalarından dolayı teşekkür ediyor ve devmanının artarak gelmesini bekliyoruz. Tabii eğer siz de hâlâ TÜBİTAK yayınları ile tanışmadınızsa bir an önce tanışmanızı tavsiye ediyorum.

ÇAYDANLIĞIN ŞARKISI

Çaydanlığı su kaynatmak üzere ocağın üzerine koymamızdan hemen sonra çıkmaya başlayan tıslama sesi hepimiz için bildiktir. Bu ses zamanla artar ve su kaynamaya başladığında da aniden kesilir. Suyun hazır olduğunu, yani kaynadığını bu sesin kesilmesinden anlarız. Çaydanlığın böyle ses çıkarmasına yol açan nedir?

Çaydanlığın içindeki suyun önce alt tabakası ısınır. Sıcaklık yükseldikçe dipte buhar kabarcıkları (hava kabarcıkları değil) oluşur. Sudan daha hafif olduklarından yukarı doğru yükselen bu kabarcıklar üst kısımlarda daha soğuk olan su tabakalarıyla karşılaştıklarında sönerler. Çok sayıda kabarcığın sönüşünü biz tıslama sesi olarak duyarız. Yani bu ses oluşup sönen kabarcık sayısı arttıkça artar. Çaydanlıktaki suyun tamamı kaynama noktasına kadar ısıtıldığında, buhar kabarcıkları sönmeyiz. Çünkü üst kısımlarda karşılaşılabilecekleri soğuk bir tabaka kalmamıştır. Bu durumda artık tıslama sesi duyulmaz; çaydanlıktaki suyun tamamı kaynamaktadır.

TÜPLER NİÇİN ALEV ALMIYOR?

Ocağı yaktığımızda neden tüpün içindeki gaz da alev almıyor?

Ocağın deliklerinden çıkmakta olan gaz, havayla dolayısıyla oksijenle çevrilidir ancak kendi kendine alev almaz. Gazın yanması için sıcaklığının tutuşması derecesine (bu değer bildiğimiz tüpgaz -LPG- için 360C'tır) kadar çıkarılması gerekir ki bu iş için genellikle çakmak kullanırız. Gazın belli bir miktarı bu sıcaklığa eriştiğinde, yanma süreci havadaki oksijenin de varlığıyla gazın yanmaya devam etmesi için gerekli enerjiyi ortaya çıkarır. Ancak alev tüpe kadar ilerleyemez çünkü gaz, tüpün içinde yüksek basınç altında sıvı olarak depolanmıştır. BU basınç hava basıncından daha yüksek olduğundan, havadaki oksijenin borunun içinden geçip tüpün içine girmesini engeller. Üstelik doymuş buhar ilkesi gereğince, tüpün içindeki gazın tamamı kullanılana kadar basınç aynı seviyede kalır. Ayrıca önlem olarak bazı tüplerin ağzında ısıyı hızlı iletebilen ve içerideki gazın tutuşma derecesine kadar ısınmasını engelleyen metal bir halka bulunur.

SABUN ve KİR

Nasıl oluyor da sabun ile vücudumuzdaki ve giysilerimizdeki kirleri temizleyebiliyoruz?

İki tür kir zerreciği vardır: Yağlı ve gizli olanlar. Sadece su ile yıkayarak onlardan kurtulamayız çünkü vücudumuza ve giysilerimize tutunma eğilimindedirler. Tabii işleri daha da zorlaştıran bir şey vardır ki yağ su ile karışmaz. Sabun moleküllerinin (moleküler yapılarından gelen) kendilerine has bir özelliği vardır. BU moleküller yağlı veya gizli kir parçacıklarına yapışırlar. Giysiler bu aşamada su ile durulandıklarında sabun ve beraberindeki kir çıkmış olur.

TRAKTÖRLER ve ÇİFTÇİLER

Yumuşak, çamurlu tarlada koca traktör rahatça gezinirken yere basan çiftçi dizine kadar çamura batar. Neden?

Cevap ağırlık ile basınç arasındaki farkta yatar. Traktör çiftçiden daha ağırdır; ancak traktörün ağırlığı daha büyük bir taban alanına yayılmaktadır. Sonuçta, taban alanının her bir santimetrekaresi tarafından taşınan yük (yani "basınç") oldukça düşüktür. Diğer taraftan çiftçinin ağırlığı, çok daha küçük bir alan üzerinde (ayakta) yoğunlaşmıştır; bu da "basıncın" çok

daha büyük olmasına yol açmaktadır. Bir nesne, daha ağır olduğu için değil birim alana daha yüksek basınç uygulandığı için dibe batar.

V UÇUŞU

Göçmen kuşların gök yüzünde V şeklinde uçarak, akşam karanlığında uzaklaşmaları görülmeye değer manzaralardan

birdir. Göçmen kuşlar neden V biçiminde diziler oluşturarak uçarlar?

Bir kuş

kanatlarını aşağıya doğru çırpıtığında, kanatları arkasında kalan hava yukarı doğru yükselir. Onu izleyen kuşun bu hava yükselişlerinden yararlanması mümkündür. Ancak aynı zamanda birbirlerinin yoluna çıkmamaları için de öndeki kuşun kanatlarının birinin ucu hizasında uçması gerekir. Bu bakımdan göçmen kuşlar için en avantajlı uçuş biçimi V şeklinde olmalıdır. Böylece harcadıkları enerji miktarını en aza indirirler. Bu da hayatlarını sürdürmek için çok uzun mesafeler katetmek zorunda olan göçmen kuşlar için oldukça yararlıdır.

NİÇİN TAŞMIYOR?

Ağızına kadar su dolu olan bardağın içine bir parça buz atın. Buz tamamen eridiğinde suyun taşmadığını göreceksiniz. Niye? Bu problem ilk olarak, bu soruyu birçok ünlü fizikçiye sorduğunu ve onlardan birbirleriyle çelişen cevaplar aldığını iddia eden George Gamow tarafından ortaya atılmıştır.

Bu sorunun cevabı şaşırtıcı derecede basittir. Yüzen bir buz parçası, kendi ağırlığına eşit ağırlıkta suyun yer değiştirmesine neden olur. Buz parçası eridiğinde oluşan suyun kütlesi, buz parçasının kütlesine eşittir (kütle korunumu ilkesi) ve hacmi yüzen buz tarafından yeri değiştirilen suyun hacmiyle aynıdır. Dolayısıyla bardağın içindeki suyun miktarı, buz eridikten sonra da aynı kalır.

(GÜNDELİK BILMECELER, P.Ghose-D.Home, Çev.Ö.Özbal, TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları, 8. bas. Ankara 1997)
BORA ÇELİKER Yab.D. 3-A 56

Tebrik

Okulumuz tarih öğretmenlerinden Meltem Akkan'ın, "SILA" adını verdiği bir kızı oldu.

Değerli arkadaşımıza geçmiş olsun diyor, SILA'ya hayırlı bir ömür diliyoruz.

KAYSERİ LİSESİ

Doğmak Ya da Ölmek Zamanı

Korkunç bir müzikti, desem... Hani, "korkunç güzel..." dediklerinden... Anlatmaya, tanımlamaya hiç yeterli değil... Büyük, muhteşem, görkemli... Hiç biri değil... Gümbür gümbür bir şeyler büyüyor içinizde... Taşıyor, coşuyor, götürüyor sizi de birlikte... Çağıl çağıl akan bir su ya da sel oluyorsunuz... Büyüyor, evrenlere sığmıyorsunuz...

Ve derinlerden gelen bir fısıltı, bir su damlası. Sarnacın serinliği, güneşin damlada kırılan tüm renkleri... Nefesiniz kesiliyor, eriyor, yok oluyorsunuz... Bir su damlası belki, gözlerinizden içine akan... Duyulur duyulmaz bir ezgi... Sıcaklık, serinlik, ürperti ve tekrar sıcaklık... Damarlarınızda dolaşan kan değil, duygularınızdır; onlar sizi alıp götürür. Doğmak ya da ölmek gibi bir şey... Belki de bunun için "korkunç güzel!" Ama inanın, yeterli değil bu deyimlerin, tanımlamaların hiç biri... Dinlemek gerek... Müzikle yaşamak, o müzikle ölürcesine yaşadığımızın bilincinde olmak gerek...

Bilinçsiz bir bilinç bu, duygulardan oluşan... Akıl değerli bir bilinç düzeyidir, duygu, ondan da yüce... Öyle çok, öyle büyük, öylesine dolu hissedersiniz ki, artık hissedemez olursunuz... Duygularınız vardır, çeker sizi kendisine. Gözünüzden gönlünüze dolar... Ve vardır içinizde. Boyanın suya damlaması gibi hare hare yayılır, büyür. Karışır bir birine. Anlatamazsınız, gösteremezsiniz, boyayamazsınız.

İç dünyanın renkleri gök kuşağı gibidir... Ama, "kırmızı, sarı, turuncu, mavi..." değil... Kesinlikle değil... Duygu renklerinin kuralı olamaz. Siyah, yeşil, belki portakal... Belki de menekşe moru. Şu anda, demin, şimdilerde. Ya sonra?... Renkler bilir... Nasıl kaynaşır, nasıl oluşurlarsa...

Hiç gözünüzü kapayıp resimler, tablolar, hatta tablolardan taşan güzellikler gördünüz mü?... İnsan, özellikle bazı insanlar, gözünü kapayınca daha güzel görür... "Hayal" derler, "düş" derler buna belki... Ne farkeder ki?... İç güzellikleri görebilenler ve görmeyenler var... Dıştakilere bile görmeden bakanlar olduktan sonra...

Duyguları anlatmak çok zor... Renkleri yansıtamazsınız ki... Ama bir müzik dinlerseniz ve sizi kôparıp götürürse uzaklara ve fırlatırsa sonsuza... Çağıl çağıl akan bir su, bir sel olursunuz... Ve, evrenlere sığamazsınız artık... Belki de derinlerden gelen bir su damlası... Gök kuşağının tüm renklerini görürsünüz de onda, anlatamazsınız... Susar ve dinlerseniz yalnızca... Doğmak ya da ölmek zamanıdır...

BUKET KİP - Yab.D. 2-A

Söz Ola !!!

- ◆ Tüy döşekler üzerinde dünya kaybedilir ama cennetlere ulaşılmaz...
- ◆ Çocuklar arasında dünya kadar yaşlı, yaşlılar arasında da bir hayli çocuk vardır.
- ◆ Çınar öyle birkaç darbe ile devrilmez, bir kere de devrildi mi bir daha doğrulmaz.
- ◆ Hastalık anında ilaç ne ise, ihtiyaç anında da dost odur.
- ◆ Yutmadan evvel çiğnemek ne ise, konuşmadan evvel düşünüp taşınmak da odur.
- ◆ Kılıç ve süngü bedende yaralar açar, dil ve kalem ise ruhta.
- ◆ Her hata bir sonraki hatanın virüsüdür.
- ◆ Bir insanın davranışları, onun karakter ve aldığı terbiyenin aynasıdır.
- ◆ Kristalin bedelini göze almayan onunla oynamasın.
- ◆ Her gülde diken olur ama, katiyyen dikende gül bitmez.
- ◆ Eline geçen her fırsatta tohum saç, varsın daha sonra onu başkası hasat etsin!
- ◆ Kurtlardan korkan ormanda ava çıkmaz.
- ◆ Kalbin gül gibi olmalıdır ki, söz ve davranışların da itir gibi olsun.
- ◆ Sevgi, muhataplarına cihansümül bir dil kullanır ve onu hemen herkes anlar.
- ◆ Her yanda pâr pâr yansa da kandiller, uyuşana ne fayda!
- ◆ Nice kimseler vardır ki, daha çok davula benzerler; içleri boştur ama sesleri tiz'den gelir.
- ◆ Uygunsuz söz söyleyen arzu etmediği şeylere maruz kalabilir.
- ◆ Sürç-i lisân, ayak kaymasından daha vahim neticeler doğurabilir.
- ◆ Gençliği delikanlılar değil yaşlılar hisseder.
- ◆ Bolluğu, bereketi zenginler değil yoksullar anlar.
- ◆ Meşveret ve tecrübeye bağlı hükümler, bağlayıcı ve uzun ömürlü olurlar.
- ◆ Herkesi kuyunun dibinde gören kimse, asıl kendisi kuyunun dibindedir.
- ◆ Birinin ayıbını örtmek ona atlastan elbise giydirmekten daha hayırlıdır.
- ◆ Öfkeyi aşır kını, nefreti yutabilmek, yutulması gerekli olan şeylerin en hayırlısıdır.
- ◆ Yaşlılık bilgisiz için kış, bilgili için de hasat mevsimidir.
- ◆ Hoşuna giden her şeyi söyleyen kimse, hoşuna gitmeyecek şeyler işitir.
- ◆ Yerinde sayanlar, yürüyenlerden daha çok gürültü çıkarırlar.
- ◆ Anıta lâıyk olanların, ona ihtiyacı yoktur.
- ◆ Gözler yaşarmadıkça gönülde gök kuşağı oluşmaz.
- ◆ Yalnız kendini düşünen insan, yumurtasını pişirmek için komşusunun evini yakar.
- ◆ Alim ile sohbet et alırsın mertebe / Cahil ile sohbet et, dönersin merkebe.
- ◆ Kişiyi fazla yerme bir gün övecek olursun / Kişiyi fazla övme bir gün yerecek olursun. (M.Akif ERSOY)
- ◆ Dert daima tek başına çekilir, mutluluk ise paylaşılır.
- ◆ Ana rahminden geldik pazara, kefen aldık döndük mezara.
- ◆ Ağaca balta vurmuşlar; (sapı bendendir, ne diyeyim) demiş.
- ◆ Atı nallarken kaplumbağa görmüş, hoşuna gitmiş, ayağını kaldırarak "beni de nallayın" demiş.
- ◆ Dilenciye salatalık vermişler, o da eğri diye beğenmemiş.
- ◆ Fare, deliğine sığmamış, kuyruğuna bir de kabak bağlamış.
- ◆ Fakir, zengin malını hesap ederken, bir kütük çıra yakmış.
- ◆ Karga, keklikten sekmeyi öğrenirken, kendi yürüyüşünü de kaybetmiş.

ÇEVRE KİRLİLİĞİ

Çevre kirliliği, günümüzün önemli sorunlarından birisidir. Çevre kirliliği bizim sağlığımız açısından çok tehlikelidir. Çünkü, kirli bir çevrede her türlü mikrop kolayca dolaşır. Bu da, büyük küçük hepimizin sağlığıyla oynamaktadır.

Dünyaya her gün pekçok çiçek gözlerini açmakta fakat, bu çiçeklerin çoğu çeşitli mikroplardan ya ölmekte ya da sakat kalmaktadır. Ama bu güzelim, rengarenk çiçekleri kurtarmak da bizim ellerimizdedir.

Gök yüzünde ciğerlerimize çekecek temiz hava kalmamıştır. Şimdi ciğerimize oksijen yerine bacalardan çıkan dumanları, egzoz gazlarını, fabrika bacalarından çıkan isleri hava diye ciğerlerimize çekiyoruz. Ama bunu da kendi elimizle yapıyoruz.

Çevremiz daha çok betonlaşsın diye ağaçları kesiyoruz, yeşil alanları yok ediyoruz. Çevreyi kirlitmek, yeşili korumak, havayı kirletmek sizde uyulması gereken bir kural haline gelmiş! Biz de bunları çok iyi, çok güzel şeylermiş gibi yapıyoruz. Fakat bir yandan da bize verilen nimetleri elimizin tersi ile geri itiyoruz.

Ağaç, bize verilen en büyük nimetlerdendir. Ağaç bizim, doğduğumuzda beşiğimiz, öldüğümüzde tabutumuz olacaktır. Ama doğduktan sonra ölene dek pek çok işimizde kullanıyoruz. Ders yaptığımız sıralar, yazı yazdığımız defterler, kalemler vs.vs...

Biz çevremizi kirleterek, tabiatı kalmış üç-beş ağacı da keserek kendi kuyumuzu kendimiz kazıyoruz. Yani, sonumuzun bir an önce gelmesi için elimizden geleni ardımıza koymuyoruz.

Oysa ki, çöplerimizi çöp kutusuna aksak, çevremizi ağaçlandırsak, bacara ve egzoslara filtre taktırsak dünyamız adeta bir cennet olurdu.

Gelin hep birlikte tabiatı koruyalım ve ona sahip çıkalım.

NURTEN TUNA
Yab.D. 2-C 190

AYDINLIĞA DOĞRU

Karanlık bir yerdeyim;

*Düşüyor avucuma ansızın bir kor
Sonra gözlerim yanıyor acıyla
Başım... Başım mermer gibi çatlıyor
Birisini yavaşça vuruyor cama
Bir kor ansızın düşüyor avucuma.*

Karanlık bir yerdeyim;

*Önümde sıra sıra şekilsizler
Ve boğazıma düğümlemler duman.
Okşuyor çaresizliğimi öfke
Bir film oynuyor beyaz perdemde
Şekilsizler sırasına içimde.*

Karanlık bir yerdeyim;

*Çıtlık fısıltıdan farksızdır şimdi
Görmüyorum artık göremiyorum.
Tutmuyor bir yanım, bir yanım sakat
Maviler silinmiş, yeşilde yoğun
Görmüyorum artık göremiyorum.*

Karanlık bir yerdeyim;

*Güvercinlerim vardı lekesez, saf
Baktım ki kırmışlar kanatlarını
Gözümdeki acı, avucumdaki kor
Işığım bir gün nazara uğradı
Lekesez, saf güvercinlerim vardı...*

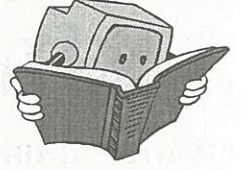
TUBA URAT - Yab.D. 2-D 194

✿ ✿ RUBAİ ✿ ✿

Mevsim sonu bir rüzgâr eser, yapraklar,
Kuşlar dağılır, bahçeyi bir gölge sarar;
Bir hüznü dalar gönül, tesellîsizdir,
Mevsim değişir, oysa, gelir başka bahar.

FUAT BAYRAMOĞLU

KAYSERİ'DE SON BİR AYDA EN ÇOK SATAN KİTAPLAR

Genel kanaatin aksine Kayseri'de kültür hayatı hele hele okuma kültürü tahmin edilenin üstünde. Bunu görmek için kitapçılara gitmeniz yeterli.

Bu sayımızda yine değerli kitabevlerimizin katkıları ile ilimizde en çok satılan kitapları yayınlıyoruz. Kitabevlerimize teşekkür ederken okuyucularımıza da bol kitaplı ve okumalarla dolu günler diliyoruz.

KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ

(Kitabevleri alfabetik sırayla verilmiştir)

AKABE KİTABEVİ

- 1- Türkistan Türkistan, Yavuz Bülent BAKİLER, Diyanet Vakfı Yayınları.
- 2- Altıncı Şehir, A. Turan ALKAN, Ötüken Yayınları.
- 3- Şeker Portakalı, J. Mauro de VANCONCELOS, Can Yayınları.
- 4- Var Olmanın Boyutları, William CHITTICK, İnsan Yayınları.
- 5- Paradigmanın İflası, Fikret BAŞKAYA, Doz Yayınları.

BİLGE KİTABEVİ

- 1- Simyacı, Paulo COELHO, Can Yayınları.
- 2- Adı: Aylın, Ayşe KULİN, Remzi Yayınevi.
- 3- Mavi Saçlı Kız, Burçak ÇEREZCİOĞLU, Yapı Kredi Yayınları.
- 4- Aynada Aşk Vardı, Duygu ASENSA, Milliyet Yayınları.
- 5- Türkçe İbadet, Cumal KUTAY, Show Yayınları.

GEÇİT KİTABEVİ/YAYINEVİ

- 1- Susurluk Dosyası, Hakan TÜRK, Geçit Yayınları.
- 2- Özal'ın Misyonu, Osman ÖZSOY, Türdav Yayınları.
- 3- Köşebaşı Kan, Şerafettin YILMAZ, Geçit Yayınları.
- 4- Adı: Aylın, Ayşe KULİN, Remzi Yayınevi.
- 5- Bizim Çatlı, Lütfi YILDIZ, Geçit Yayınları.

KELEPİR KİTABEVİ

- 1- Gün Uzar Yüzyıl Olur, Cengiz AYTMATOV, Cem Yayınları.
- 2- Suç ve Ceza, DOSTOYEVSKİ, Cem Yayınları.
- 3- Ölü Canlar, GOGOL, Cem Yayınları.
- 4- Babalar ve Çocuklar, TURGENYEV, Cem Yayınları.
- 5- Modernliğin Sosyolojisi, Peter Wagner, Sarmal Yayınları.

KIVILCIM KİTABEVİ

- 1- Pırlanta Kitap Serisi, M. Fethullah GÜLEN, Nil Yayınları.
- 2- Türk Budun Bilimi, Dr. Harun GÜNGÖR, Kıvılcım Yayınları.
- 3- Devlet, Nevzat KÖSOĞLU, Ötüken Yayınları.
- 4- Tarikat Sermayesinin Yükselişi, Faik BULUT, Doruk Yayınları.
- 5- Hayat Yolunda, Taha AKYOL, Milliyet Yayınları.

NİL KİTABEVİ/YAYINLARI

- 1- M. Fethullah Gülen Hocaefendiyle New York Sohbeti, Neval SEVİNDİ, Sabah Yayınları.
- 2- Ramazan Ufku, Ahmet KURUCAN, Işık Yayınları.
- 3- Kültürde Dirilmek, İbrahim REFİK, Töv Yayınları.
- 4- Fasıldan Fasıla, M. Fethullah GÜLEN, Nil Yayınları.
- 5- Simyacı, Paulo COELHO, Can Yayınları.

KADIR ÖZDOĞAN YAB.D. 3-A 4
ORAL AYHAN YAB.D. 3-A 283

ENGLISH PROVERBS

1- When a goat drinks wine, he goes to the mountain to look for the wolf.

2- He who falls today may rise tomorrow.

3- Where a man falls, he rises.

4- There is no wrestler that has not been defeated.

5- Many an ax strikes a fallen tree.

6- Stairs like those who fall more than those who climb.

7- Faith and falsehood do not remain together.

8- The spear does not fit into the sack.

9- Everyone's pot boils with its lid.

10- The apple does not fall far from its tree.

11- An apple tree does not give pears.

12- A rose and a thorn may grow on the same tree.

13- There is no forest without a crooked tree.

14- No man is without fault.

15- He who looks for a friend without fault, remains without a friend.

16- If the fault were a fine fur coat, still no one would wear it.

17- A man who is drenched does not fear rain.

18- He who is bitten by the serpent is afraid of a rope.

19- Fear of living is the cruelest death.

20- The stupid dog ages on the road.

21- Better to be a servant to a wise man than a master to a fool.

22- The fool dog hopes for a share of the pudding.

23- Better to cry with the wise than to laugh with the fool.

24- The fish that are in the sea do not know the sea.

25- The fool crosses the stream while the sage ponders.

26- A fool may throw a stone into a well which forty wise men cannot pull out.

27- The smartest of us grind yogurt in a windmill.

28- Forgives others, yourself never.

29- The small commits a crime; the big forgives.

30- The sword is not used against him who asks forgiveness.

İngilizceniz ne kadar iyi? Verilen atasözlerini tercüme ederek cevaplarla karşılaştırınız.

NOCTURNE

*Tell me all things false are true,
Bitter sweet, that fools are wise;
I will not doubt nor question you;
I am in a mood for lies.*

*Tell me all things ill turn good;
Thew and sinew will be stronger
Thriving on the deadly food
Life proffers for their hunger.*

*Paint love lovely, if you will;
Be crafty, sly, deceptive;
Here is fertile land to till,
Sun-seeking, rain-receptive.*

*Hold my hand and lie to me;
I will not ask you How nor Why;
I see death drawing nigh to me
Out of the corner of my eye.*

COUNTEE CULLEN (1902-1946)

CIGARETTE

If you ask me "what's the most harmful thing according to you" I answer that it's cigarette. Because really cigarette is very harmful for people and their health. Every year thirteen millions people die, millions people are ill and become unconcious in the world from cigarete.

DAMAGES OF CIGARETE

- 1- Cigarette causes the illness of croner heart.
- 2- Cigarette sauses the cancer of lungs.
- 3- There are 4000 substonces with posion in the smoke of cigarette.
- 4- Cigarette causes of the suffocation of vein.

In addition to cigarette has got a lot of damages from other these. We understand that cigarette is very dangerous, for people's health. People mustn't smoke cigarette. If they think their lifes if the people smoke cigarette, immediatly, they must give up smoking cigarette, for their healty.

HOW DO THE PEOPLE LEAVE CIGARETTE?

Firstly people must decide to leave cigarette. They must give up the cigarette suddenly or must give up slowly-slowly. They must live in a pallened discipline. They must be for away, from stress.

I CALL OUT OUR ELDERS FROM HERE
IF YOU THINK YOUR HEALTH PLEASE
GIVE UP THE CIGARETTE!!!

EBRU GÖKOĞUZ - Yab.D. 2-C 152

THINGS GO BETTER WITH COCA-COLA

Coca-Cola is enjoyed all over the world. 1.6 million gallons are sold every year. In over one hunderd and sixty countries. The drink was invented by Dr. John Pemberton in Atlanta, on 8 May 1886, but it was given the name Coca-Cola by his partner, Frank Robinson. In the first year, only nine drinks a day were sold.

The business was bought by a man called Asa Candler in 1888, and the first factory was opened in Dallas, Texas, in 1895. Coca-Cola is still made there. Billions of bottles and cans have been produced since 1895.

Diet Coke has been made since 1982, and over the years many clever advertisements have been used to sell the product. It is certain that Coca-Cola will be drunk for in to the twenty-first century.

HALİME AYDOĞAN
6-K 9234

THE CRY

Now I remember that it was a very hot summer evening, and I was sitting in the terrace while I was reading the evening newspaper. After a few minutes it became very dark for me to read easily, so I had to put my book down and get up to switch on the lights. Then I went on reading my newspaper. I was shocked when I read that a bloodthirsty criminal escaped from te prison in our town. And suddenly I heard a loud cry of "Help! Help!" It seemed to come from the trees in the garden. It was very dark, so I couldn't see anything. I heard the cry again. I thought that it could be a child. Perhaps he climbed a tree and was not able to get down.

I decided to go out and look around the garden. I took the torch because there was no electric light outside. I went into the garden. The again, I heard the cry. There was no doubt that it came from the trees at the and of the garden. "Who's there?" I said as Iwalted down the path towards the trees. There was no answer. By the help of my troch, I examined that part of the garden and the branches of the trees. I thought that someone was playing a joke on me.

I was afraid. I went back to house, and put away the torch. I would take my gun, but I realized that it wasn't necessary. I sat down and began to read my book again.

The same cry of "Help! Help!" shocked me a lot. This time the voice coming from right behind my shoulder. I dropped my book and jumped up. There was a large, green and red bird on the top of the mantelpiece. It was a parrot! While Iwas out in the garden, the bird probably saw the light in my room and flew in through the open window.

PRAYER BEFORE BIRTH

I am not yet born; O hear me.

Let not the bloodsucking bat or the rat or the stoat or
the

club-footed ghouel come near me.

I am not yet born, console me.

I fear that the human race may with tall walls wall me,
with strong drugs dope me, with wise lies lure me, on
black racks rack me, in blood baths roll me.

I am not yet born; provide me

With water to dandle me, grass to grow for me, trees
to talk

to me, sky to me, birds and a white light
in the back of my mind to guide me.

I am not yet born; forgive me

For the sins that in me the world shall commit, my
words

when they speak me, my thoughts when they think me;
my treason engendered by traitors beyond me,
my life when they murder by means of my
hands, my death when they live me.

I am not yet born; rehearse me

In the parts I must play and the cues I must take when
old men lecture me, bureaucrats hector me, the white
waves call me to folly and the desert calls
me to doom and the beggar refuses
my gift and my children curse me.

I am not yet born; O hear me,

Let not the man who is beast or who thinks he is God
come near me.

I am not yet born; O fill me

With strenfth against those who would freeze my
humanity, would dragoon me in to a lethal automaton,
would make me a cog in a machine, a thing with
one face, a thing, and against all those
who would dissipate my entirety, would
blowe me like thistledown hither and
thither or hither and thither
like water held in the
hans would spill me.

Let khem not make me a stone and let them not spill
me.

Otherwise kill me.

LOUIS Mac NEICE (1907-1963)

NASREDDİN HOCA

Nasreddin Hoca is a smiling face out of the glum middle ages. it's wit and wisdom where those of a folk philosopher, poking fun at the elite and everyone's foibles Nasreddin Hoca stories are universal because they treat of human nature and weaknesses every where. That his why 1996 has been proclaiement as Nasreddin Hoca year by UNESCO.

Nasreddin Hoca was a cleric under the Selçuk's, born in the village of Hortu near Sivrihisar in Central Anadolu in in 1208. As a young bay be must have enjoyed a free conuntry childhood and lived in one of the cottages with adobe walls and flat baked earth roofs tyrcial of this region he received his early education from his father the village imam, and went on the sutdy at the town of Akşehir in 1237. There be is know to have studied under such notable scholars of the time as Seyid Hacı İbrahim and Mahmud Hayrani later be coming a professor at the medrese in Akşehir and serving as kadı.

Nasreddin Hoca died in 1284 at the age 1284 at the age of 76 and was buriea in Akşehir in a towo wich symbolises the absurdity be bad loved exposing while alive. A door with a great lack stands by the tombo, but there are no walls to require a door.

M. EDA KÖKÇÜ- Haz.B. 496

THE GIRL WITH GREEN EYES

"Of course" the man in the brown had said "there are good policemen" and there are bad policemen, you know.

"You're right" the young man said "Yes. That's very true. Isn't it, Julie?"

Julie didn't answer and looked bored. She closed her eyes. There were seven people in the carriage. There was the man in the brown hat; the young man and his wife, Julie; a mother and two children; and a tall dark man in the brown hat talked and talked. The tall dark man in an expensive suit. The young man's name was Bill. He had short brown hair and a happy smile. His wife, Julie, had long red hair and very green eyes -the colour of sea water- They were very beautiful eyes. Bill and the man in the brown hat talked and talked. The tall dark man look out his newspaper and began to read. Julie opened her eyes and looked at the back page of his newspaper she read about the weather in Budapest and about the football in Liverpool. She wasn't interested in the weather and she didn't like football, but she didn't want to listen to Bill and the man in the brown hat. "Talk, talk, talk" she thought "Bill never stops talking". Then suddenly she saw the tall man's eyes over the top of his newspaper. She could not see his mouth, but there was a smile in his eyes. Curdy, she looked down at the newspaper again. She read about the weather in Budapest for the third time. Then she looked at the tall man's hands. They were long, brown hands, very clean. "Nice hands" she thought. He wore a very expensive Japanese watch. "Japan" she thought "I'd like to go to Japan" She looked up and saw the man's eyes again over the top of his newspaper. This time she didn't look away. Green eyes looked in to dark brown eyes for a long, slow minute.

Bill and his new friend went to buy something to eat. The train was nearly at Plymouth. The tall dark man stood up, but the newspaper in his bag and left the carriage. The train stopped at the station. A lot of people got on the train, and two women and an old man came in to the carriage.

The train moved slowly a way from Plymouth

station and Bill come back to the carriage. "Where's Julie?" he said. She's not here.

The little girl looked at Bill. "She got off the train at Plymouth" she said. "With the tall dark man. I saw them."

Of course she didn't get off.

"Yes, she did" the children's mother said suddenly. I saw her too. The tall man waited for her on the platform.

"He waited for her?" Bill's mouth was wide open. "But... Julie and she never talked to him. They didn't say a word.

"People don't always need words, young man" the children's mother said. "Said, I don't understand" said Bill. "She's my wife why did she go? Why did she leave me? What am I going to do?"

ŞULE CİVELEK - Yab.D. 3-B 405

39. sayfada İngilizce olarak verilen atasözlerinin tercümesi

- 1-Keçi sarhoş olmuş, dağa kurt aramaya gitmiş.
- 2-Bugün deşen yarın kalkar.
- 3-Kişi düştüğü yerden kalkar.
- 4-Yenik düşmemiş pehlivan yoktur.
- 5-Yıkılan ağaca balta vuran çok olur.
- 6-Merdivenler yükselenden çok düşenden hoşlanır.
- 7-Yalan ile iman bir arada durmaz.
- 8-Mızrak çuvala sığmaz.
- 9-Herkesin tenceresi kapalı kaynar.
- 10-Elma, ağacından uzak düşmez.
- 11-Elma ağacı armut vermez.
- 12-Bir ağaçta gül de biter, diken de.
- 13-Eğri ağaçsız orman olmaz.
- 14-Ademoğlu kusursuz olmaz.
- 15-Ayıpsız (kusursuz) yâr arayan, yârsız (dostsuz) kalır.
- 16-Kabahat samur kürk de olsa kimse üstüne almaz.
- 17-İslanmışın yağmurdan korkusu olmaz.
- 18-Yılanın ısırığı adam ipten korkar.
- 19-Yaşamak korkusu en gaddar ölüm.
- 20-Akilsiz köpeği yol kocadır.
- 21-Ahmağa efendi olmaksana, akıllıya kul olmak yeğdir.
- 22-Köpeğin akılsız muhallebiden pay umar.
- 23-Ahmakla gülmektense, akıllı ile ağlamak yeğdir.
- 24-O mâhiler ki derya içredir, deryayı bilmezler.
- 25-Akıllı köprü arayınca kadar deli suyu geçer.
- 26-Bir deli (bir) kuyuya taş atmış, kırk akıllı çıkaramamış.
- 27-En akıllımız değirmende yoğurt öğütür.
- 28-Herkesi affet, kendini asla.
- 29-Küçük hata yapar (suç işler); büyük başışlar.
- 30-Aman diyene kılıç kalkmaz.

IS THAT A DUCK OR A GOOSE

Aman is carrying a duck on his hand. He goes in a cafe. Another man who sitting asks him.

- Why are you carrying this goose?

Man answers:

- This isn't a goose. This is a duck.

Man who was sitting answers:

- I didn't ask to you. I asked to duck.

PRIME MINISTER

Prime minister of USA come to Turkey. He wants to visit a hospital for mental diseases. When he was visiting he saw Temel. He was standing under a tree. Temel didn't agree with him. Prime minister asked to Temel:

- Do you know me? I am the prime minister of USA.

- Yes must be. I started like you too.

HE WANTS TO SLEEP

At midnight a kid rings the bell and says:

- My father wants your cassette player.

- Why, does he wants to listen any cassette?

-No, he only wants to sleep.

SIGNAL

Temel was bought a new car. He asked to his friend:

- Look at my signal, is it lighting.

- Is lighting, is lighting, is lighting, isn't lighting...

LET'S LAUGH

One day Temel wanted to commit suicide. Two men saw Temel and said; "what are you doing?" Temel said; "I want to commit suicide" Temel connected rope his waist. The two men "you can't commit suicide in that way connect the rope your throat" Temel said; "when I connect the rope my throat, I can't breath."

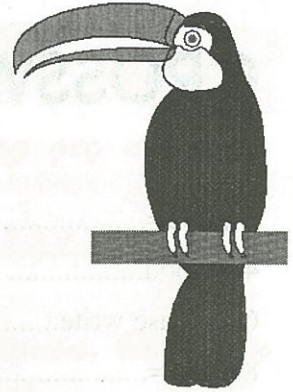
THE CAT AND THE LIVER

Nasreddin Hoca was very fond of liver. Once he bought some and gave it to his wife.

When he come in the evening his wife said; "Ah my sir that good fornothing cat of yours stole the liver and ate it up.

Hoca was very angryilde sprang up and fetched the steelyard. Then tied a hand kerchief arand the cat waist, weighed it carefully and said "I can't understand. The liver

was 3 okkas and this cat also weighs 3 okkas, well woman "if this is the liver where is my cat? If this is the cat, where is the liver?"

HOCA

One day a man approaches the Hoca in a street.

-Hoca, peace be upon you!

-Upon you be peace and God(s mercy!

-Hoca, just a few seconds ago a man passed by with a full tray of baklava.

-It is none of my business.

-But, Hoca, the man was heading for your house!

-then, it is none of your business!

HOCA

Once the Hoca was sitting on a donkey facing backward. Those who saw him laughed and shouted:

- Look at the Hoca, he's sitting on a donkey the wrong way.

The Hoca smiled and murmured:

- Glory be to God! Everyone says the Hoca is sitting on a donkey the wrong way. No one comes along and says the donkey is standing under the Hoca the wrong way!

HOCA

The Hoca was once sitting under a large walnut tree in a field of melons. He said in amazement:

- O God, you are not questioned for your wisdom, but I wonder.

Why you created in a huge free like this such little walnust while you make that trailing plant yield such big melons!

He had not finished his words when a walnut fell on his head.

The Hoca remarked in pain:

- O God, continve to do whatever you will! What would have happened had that been a melon which fell on my head?

KATKIDA BULUNANLAR: NEDİM GEZE Yab.D. 2-C 242/ EBRU GÖKOĞUZ Yab.D. 2-C 152 / MEHTAP KAYNAKÇI 5-B 8130

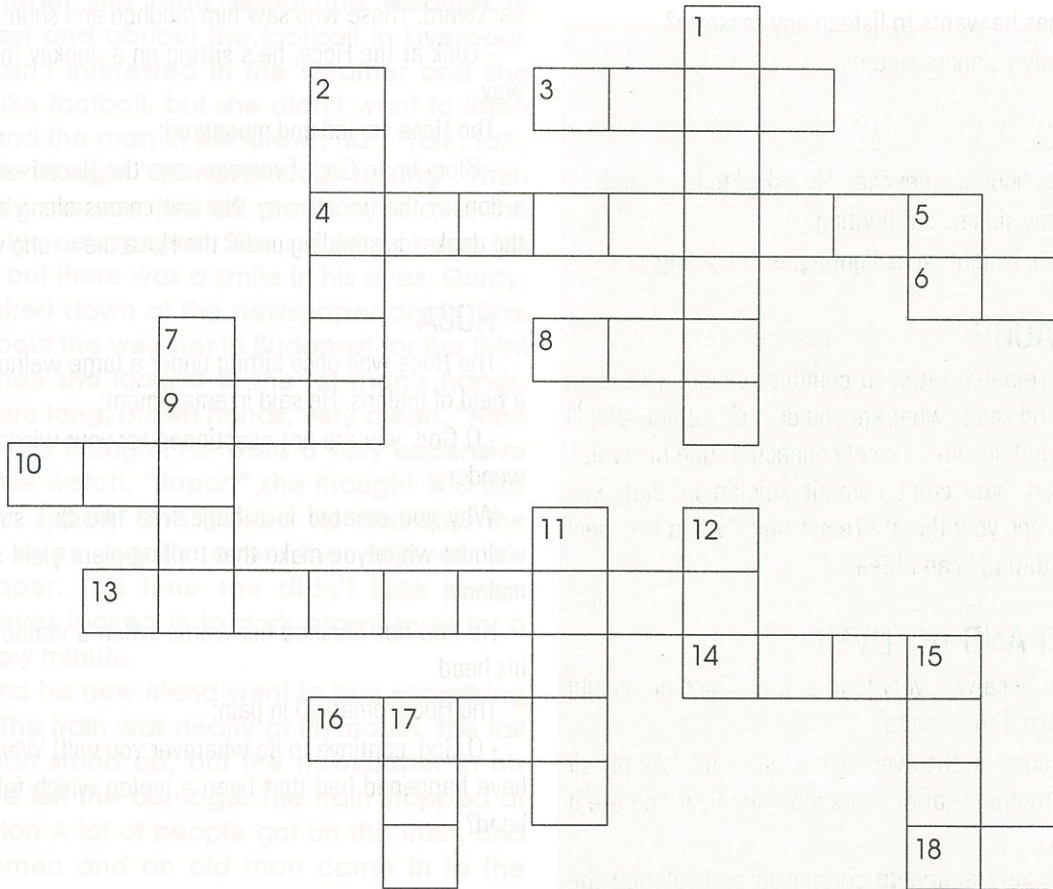
CROSSWORD

ACROSS

- 3-) $2+3=$
- 4-) Good.....
- 6-) Please write.....phone
- 8-) $5 \times 2=$
- 9-) What's name?
- 10-) Is.....name Ann?
- 13-) What's your.....number
- 14-) Is.....name paul?
- 16-) My 's Diana
- 18-) Good Meorning.....Roberts

DOWN

- 1-) Good.....
- 2-) A: Here's your key.
B:
- 5-) A: Are you Selly?
B: I'm not
- 7-) $7-4=$
- 11-) Diana and paul are at the to-
wer.....
- 12-) Your room number is 201 Here's your
.....
- 15-) My number 407
- 17-) Diana is in room 201 paul is
in room 202

Ülpet MERCAN 4-D 7528

Duvar Yazıları ...

- ✓ Ödevimi yapmazsam rahatsız oluyorum. Yaparsam evde rahatsız oluyorum.
- ✓ Düşünüyorum! O halde rahatsız etmeyin!
- ✓ Öğrenmenin yaşı yoktur, o hâlde acele etmeye gerek yok!
- ✓ Kitap eni iyi arkadaşdır! Çünkü içindekileri önce söyler!
- ✓ İnsan ancak susarak zengin olur; çünkü sükût altındır!
- ✓ Televizyon hiçbir zaman gazetenin yerini tutamaz; çünkü televizyonla sinek öldürülmez.
- ✓ En iyi arkadaş doğum gününde zili burnu ile çalander!
- ✓ Burcum geçen yıl oğlaktı, şimdi büyüyip keçi mi oldu?
- ✓ Ödevimi dün annem yaptı, bu gün babam. Yarın yine sıra annemde.
- ✓ Kimya bölümünü bitirdi, hurdacılık yapıyor. "FE" alıyor, "CU" satıyor!
- ✓ Çok romantiklerdi, saatlerce yağmurda dolastılar, artık romantizmalar...
- ✓ Ölüm kalıtsalder!
- ✓ İeki, sigara ölüm getirir. (Asker ölümden korkmaz!)
- ✓ Bizim dünyamız "Küre", onlarınki "Kare"!
- ✓ Son gülen, biraz geç uyanıyor demektir!
- ✓ Bilmemek ayıp değildir, yeter ki çaktırma!
- ✓ Sensiz yaşamaktansa, başkasını bulurum daha iyi!
- ✓ Besle kargayı hindi diye sat!
- ✓ O kadar seviliyordu ki, istek üzerine bir kez daha yaşadı...
- ✓ Sigarayı bırakamadı, fakat nefes almayı bıraktı.
- ✓ Gündüz dinlen ki, gece iyi uyuysun!
- ✓ Seni deli gibi seviyorum, istersen başhekime sor!
- ✓ Yasaklamak yasaktır!
- ✓ Arkadaşlarım! Dendimi paylaşın ama yazılı kağıtlarımı değil!
- ✓ Uç yanlış bir doğruyu, iç yanlış bir öğrenciyi götürür...
- ✓ Tutmayın beni! (Balık)
- ✓ Nedense kirli işleri hep bana yaptırıyorlar! (Mendil)
- ✓ Bozuk paranız varsa, tamirciye götürün...
- ✓ Kabadaylığa yer yok demişler, kabadaylık ayakta kalmış.
- ✓ Paranın ne önemi var, önemli olan miktarı!

Katkıda bulunanlar: Mehmet Taşkın, 6-B 7566/Hacer Çarkıt, 4-C 8259/

ZİPİR BİLMECELER

- 1- Lokantaya bir müşteri gelmiş masaya oturmuş. Garson ne demiş?
- 2- 3 elma, 4 portakal ve 3 mandalina ne eder?
- 3- Patik ne zaman kitap olur?
- 4- Domates ne zaman kızarır?
- 5- Kral ölünce oğlu ne olur?
- 6- Öğrenciler savaşı niçin sevmezler?
- 7- Atalarımız boş zamanlarında ne yaparlar?
- 8- Penguenler neden oturmazlar?
- 9- 5x5 ne zaman 8 eder?
- 10- Soba buz dolabına ne demiş?
- 11- Hiç dişi ağrımayan şey nedir?
- 12- Hangi kanun insanları yargılayamaz?
- 13- Niçin Can Boğaz'dan geliyor?

Katkıda bulunanlar: Derya Gelgi 5-D 8982/ Ahmet Duman 6-B 7079

Cevaplar: 1- Lütfen masadan iner misiniz? 2- C Vitamini 3- Ters çevirince. 4- Tokat atınca. 5- Yetim kalır. 6- Tarih kitabı kalınlığıdır diye. 7- Atasözü yazarlar. 8- Smokinleri kırışmasın diye. 9- Hiçbir zaman. 10- İçim yanıyor içim!. 11- Tarak. 12- Yer gekimi kanunu. 13- Çünkü Can Boğaz'da oturuyor.

ADAMIN BİRİ

- * Adamın biri kafadan atıyormuş ayakta atamıyormuş.
- * Adamın biri yok satıyormuş kimse almıyormuş.
- * Adamın biri kara kara düşünüyormuş, beyaz beyaz düşünemiyormuş.
- * Adamın biri gözden düşmüş, kolukırılmış.
- * Adamın biri güme gitmiş, güm evde yokmuş.
- * Adamın biri rekor kırmış ödetmişler.
- * Adamın biri saz çalıyormuş, polis yakalamış.

FIKRALAR

İLAC

Hastanın odasından garip sesler geliyordu. Doktor hemen kapıyı açıp içeri girdi ve kızgınlıkla bağırdı:
- Hemşire hanım hemşire hanım, size kaç kere söyledim. İlacı sallayacaksınız diye, hastayı değil.

KASAP

Bir kadın kasap dükkânına girer, fiyatları sorup kıyma ister. Siparişi hazırlamaya çalışan kasap çırağına sorar:
- Siz galiba bu meslekte yenisiniz?
- Evet hanımefendi. Fakat bunu nasıl anladınız?
- Gayet basit. Zira, fiyatları söylerken yüzünüz hâlâ kızarıyor da ondan.

MUŞ'UN YERİ

- Babacığım haritada bulamadım, Muş nerede?
- Annene so, evde her şeyin yerini o biliyor...

KARADENİZLİ

- Temel'in arabası Erzurum civarında bozulmuş. Yola yayan devam etmek zorunda kalmış. Uzakta bir çobanın koyun otlattığını görünce "şu çobana bir oyun yapayım" demiş ve çobanın yanına gitmiş:
- Çoban efendi, ben senin süründeki koyun sayısını bilirse bana bir koyun verir misin?
Çoban, Temel'i baştan aşağı süzmüş, bir de koyunlara bakmış:
- Peki bil bakalım, demiş.

Temel:

- Tam tamına dört yüz seksen sekiz koyun var, deyince çoban Temel'in zekâsı karşısında hayrete düşmüştü:

- Helal olsun bildin, ama nasıl bildin? demiş.

Temel, kendinden emin:

- Koyunların ayaklarını saydım, dörde böldüm, demiş.

Çoban:

- Hadi al birini götür demiş. Temel hayvanlardan birini omuzlamış yola koyulmuş. Çoban Temel'in arkasından seslenmiş:

- Baksana, ben de senin nereli olduğunu bilirse, aldığın hayvanı geri verir misin? demiş.

Temel de:

- Hadi bil bakalım.

- Sen Karadenizlisin, deyince şaşırma sırası Temel'e gelmiş:

- Nereden bildin? demiş çobana.

Çoban:

- O kadar koyun içinde uyuz köpeği sırtlayıp giden başkası olamaz da ondan...

GOOOL

Trabzonsporlu Hami'ye takım arkadaşı Ünal sormuş:

- Hami neden Trabzonspor'un bir basketbol takımı yok?

Hami de:

- Bilmiyorum, neden? demiş.

Ünal:

- Takım her basket attıktan sonra seyirciler goool! diye bağırıyordu oruluyor da ondan!

FIKRALAR

NEYZEN TEVFIK

Tanıdıklarından biri, yazdığı romanın müsveddelerini Neyzen Tevfik'e göstererek, fikrini sorar:

Neyzen:

- Beğenmedim.

Müsveddelerin yazarı:

- İyi ama, siz hiç roman yazmadınız ki! deyince, Neyzen Tevfik şu cevabı verir:

- Ben yumurtanın tazesini bayatını anlıyorum ama hiç yumurtlamadım ki!

YAHYA KEMAL

Yeni neslin şâir ve ressamlarından biri Yahya Kemâl'e sorar:

- Ne dersiniz üstâd? Resim mi yapayım, şiir mi yazayım?

Yahya Kemâl beklemeden cevap verir:

- Resim yap, resim!...

- Fakat siz benim tablolarımı görmediniz ki?...

- Tablolarını görmedim ama, şiirlerini gördüm...

ON YIL

Cumhuriyetimizin onuncu yılını kutlama törenlerinde bir konuşmacı meydan nutkunda:

- On yılda Avruya'yı on asır geride bıraktık! diyerek gürleyince, Yahya Kemâl esefle dizine vurur:

- Yahu, şu Avrupa ile bir türlü beraber olmadık... Ya geri kalıyoruz, ya geçiyoruz...

ŞİİR ve HEYECAN

Cep takvimi şâirlerinden biri Yahya Kemâl'e uzun, sıkıcı, manasız bir şiirini okur. Sonunda:

- Üstadım, ben bu şiiri müthiş bir heyecanın tesiri altında yazdım, der.

Yahya Kemâl bu görüşe hak verir:

- Mutlaka sizi ölümlle tehdit etmişlerdir! Yoksa yazmayabilirdiniz.

ARIF NİHAT

Arif Nihat Asya'ya:

- Ölümlerin çenesini niçin bağıyorlar hocam? diye sormuşlar.

O da:

- Burada gördüklerini orada söylemesinler diye bağıyorlar, demiş.

BEHÇET KEMAL ÇAĞLAR

Behçet Kemal Çağlar kendine -kontrol etmek için- şiir getiren bir gence sorar:

- Bu şiirleri siz mi yazdınız?

Genç çekinmeden cevap verir:

- Evet efendim, hepsini ben yazdım.

Behçet Kemal Çağlar:

- Ooo! Müşerref oldum, Tevfik Fikret Bey, ben sizi çoktan öldü sanıyordum!

SON SÖZLER

- * Bu nasıl patlıyor abi?
- * Neydi o içtiğim?
- * Yapma be abicim, daha fazla yaklaşmalım...
- * Bu arabanın frenlerinde bir şey var galiba !!!
- * Oynama be kardeşim şeydan doldurur...
- * Aşağısı ne güzel görünüyor...
- * Kontrol kalemi bozuk galiba...
- * Sende her paketi bomba zannediyorsun...
- * İnşallah sağlamdır...
- * Motosiklet ile sürat yapmaya bayılıyorum...
- * Bozuk bu paraşüt galiba...
- * Hadi vur da görelim...
- * Uçak gibisi yok..
- * Sese bakılırsa bence saat var paketin içinde...
- * Yayalara yeşil yandı, hadi geçelim...
- * Sıcakta da kask hiç çekilmiyor birader...
- * Bu kıyılarda köpek balığı olmazmış...
- * Düşük voltaj bir şey yapmaz...
- * Neden bu adam deli gibi korna çalarak üstümüze geliyor?
- * Yavaş yavaş bırak sen ipi...
- * Sirk denen şeyi hiç aklım almıyor Kamuran... Şu koca aslanı nasıl da eğitmişler.
- * Korkma hanım bu saatte kapımızı kim çalacak. Tanıdır biridir...
- * Ben sarı ışıkta geçerim.
- * Gelen şey köpek balığına ne kadar benziyor...
- * Heelp help, help! (hehe turiz kari bize el sallıyor)
- * Hanımım, bi kibrit yak da bakalım bu ne kokusuymuş...
- * Aya bak aya!! Kamyon fari gibi...
- * Bu araba kaç basıyo?
- * Korkma ben attığımı vururum.
- * Suyun derinliği önemli değil, asıl iş atlamasını bilmek.
- * Bakın çocuklar, bu deney seti, kapağı açılınca güvenlik önlemi olaraktan elektriği keser.
- * Hoha agam sonunda devlet babo koyumuza el attı...
- * Bah uçaklarla hediye atiyolla...

[Kahraman DİKİCİ - Mustafa ÖZBEK - Ramazan KARAKUŞ
Volkan AKYÜZ - İlker KARAKAYA (YD3-A)]

sessiz talebe

*Artık sıfır almak günü gelmişse matematikten,
Tahtaya giden bir talebe kalkar yerinden.
Hiç bilgisi yokmuş gibi sessizce alır yol,
Kalkmaz bu soruda ne parmak ne de bir kol.
Srada kalanlar, bu halkıstan neşeli,
Tahtaya kalkan hocaya bakar, gözleri nemli.
Bî-câre çocuk, alacağın ne son nollur bu,
Ne de öğrencilik günlerinde matematiktir bu...
Hocalar biz çalışalım diye nafîle beklerler,
Bilmezler ki bizim nollar düzelmeyecekler.
Alınan sıfırların hepsi memnun ki yerinden,
Münler geçiyor hiç düzelen yok içlerinden...*

Denya Sılgı, 6/E 8982

kim neyi sever?

*Tembel yatmayı, geveze atmayı, pazarcı
satmayı sever
Beyaz karayı, sinek yarayı, zengin parayı
sever
Ördek kazı, güzel nazı, âşık nazı sever
Ana çocuğu, çoban çocuğu, yumurta sucuğu
sever
Ocak kozu, kirpik gözü, ozan sözü sever sever
Garip sılayı, yiğit halayı, tencere kalayı sever
Davul zurnayı, avcı turnayı, deve hurmayı
sever
Alim kelinî, cömert elinî, cimri dilinî sever
Çöl yağmuru, çizme çamuru, oklava hamuru
sever
Ebe bebeği, kahve dibeği, çenği göbeği sever
Memur masayı, ermiş asayı, hakim yasayı
sever
Haylaz döveni, dalkavuk öveni, hergele söveni
sever
Hatip lafı, suçlu ağı, açık göz sağı sever
Orman çamı, kedi damı, işçi zammı sever*

ERKAN SENKİR - 6-B 7357

İLGİNÇ HABERLER

MOBY DICK

Herman Melville'in bütün dünya dillerine çevrilen ünlü romanı "Beyaz Balina Moby Dick" yazarın sağlığında sadece 50 adet satılmıştır.

AİLECE AYNI GÜNDE DOĞMAK !

İngiltere, Birmingham'da doğan Abbie Bullivant'ın doğum tarihi 4 Eylül 1994. Abbie'nin annesi Jane'in (1965) ve babası Gary'nin (1961) de doğum günleri aynı: 4 Eylül.

NEW YORK ÜZERİNDE UFO'lar GÖRÜLDÜ!

10 Eylül 1996'da İspanya'da, bir TV kanalında, programın yarıda kesilerek, "New York üzerinde uzay gemilerinin dolaştığı" haberinin girilmesi üzerine binlerce İspanyol paniğe kapıldı. Televizyon ve radyo istasyonlarının telefonları kilitlendi. Haberin hemen ardından bunun, yeni gösterime giren Independence Day filminin tanıtımı olduğu açıklanmasına karşın, uzun bir süre, paniğin önüne geçilemedi.

UFO GELMEYİNCE MEDYUM DAYAK YEDİ!

Eylül 1995'te bir Bulgar medyumun "Krisi adlı bir gezegenden 8 Ufo ile 120 uzaylı Bulgaristan'a gelecek" kehanetine inanan 3 bin kişi özel olarak düzenlenen karşılama törenine katılarak saatlerce uzaylı konukları bekledi. Rusçuk bölgesinde Ştrilevo köyünde akşama kadar bekleyen meraklılar sonunda boşu boşuna beklediklerini anlayınca medyumu linç etmeye kalktılar. Polis olayı son anda önledi. Bu arada Bulgaristan Hava Kuvvetleri'nin de medyumun sözüne inanması dikkat çekti. Uzaylıların gerçekten gelebileceğine inanan Hava Kuvvetleri Komutanlığı yakında bulunan bir askerî hava alanını bekleyiş süresince trafiğe kapattı ve bütün iniş kalkışları yasakladı.

* Haberler *

1997'DE TÜRKİYE'DE KİTAP DÜNYASI VE BİZ

Pandora Kitabevi'nin 392 yayınevi arasında yaptığı araştırmaya göre 1997 yılı içerisinde 3101 kitap yayınlandı. Yapı Kredi, İnkılap ve Milliyet Yayınevleri en çok kitap yayınlayan kuruluşlar arasında yer aldı.

Roman ve hikaye kitapları en çok yayınlanan kitap türü olurken, bu türde 502 eser yayınlandı. Roman-hikaye kitaplarının ardından 395 çocuk, 375 tarih kitabı okuyucunun beğenisine sunuldu. 1997 yılında yayınlanan kitap türleri ve miktarları şu şekilde oldu:

Roman-Hikaye	:502 adet
Çocuk Kitapları	:395 adet
Tarih	:375 adet
Şiir	:205 adet
Sanat	:188 adet
Psikoloji	:153 adet
Felsefe	:131 adet
İş Dünyası	:95 adet
Din	:89 adet
Edebiyat-İnceleme	:76 adet
Edebiyat-Deneme	:67 adet
Anı-Mektup	:53 adet
Bilim-Teknik	:49 adet
Mizah	:43 adet
Dil ve İstanbul	:37 adet
Etnik Gruplar ve Siyaset	:36 adet
Eğitim ve Şehir Tarihi	:15 adet
Mitoloji	:14 adet
Mimari	:11 adet
Arkeoloji	:6 adet

(Hürriyet, 2 Ocak 1998)

TÜRKÇE SÖZLÜK İNTERNET'E VERİLECEK

Türk Dil Kurumu, bilgisayar ortamında kullanılmak üzere, yaklaşık 75 bin kelime içeren yeni bir Türkçe Sözlük hazırlıyor. TDK Sözlük Kurulu Başkanı Prof.Dr. İsmail PARLATIR, Türkçe sözcüklerin doğru anlamlarda kullanılması için kurumun şimdiye kadar birçok sözlük bastırıldığını, teknolojik gelişmelere paralel olarak, bilgisayar

ortamında kullanılacak yeni bir sözlük hazırladıklarını bildirdi.

Sözcük bilimi kapsamında değerlendirmeler sonucu, Türkçe'ye yeni kelimelerin kazandırıldığını hatırlatan Parlatır, bazı kelimelerin gözden geçirilerek anlamlarının genişletildiğini, bu çalışmalarını da içerecek yeni sözlüğün yaklaşık 75 bin kelimedenden oluşacağını belirtti. Sözlüğün hazırlanması için TDK'nın bir bilgisayar şirketiyle anlaşacağını ifade eden Parlatır, sözlüğün kısa bir süre sonra CD'ler halinde yurt içi ve dışında satışa sunulacağını söyledi. (Akşam Gazetesi, 02.01.1998)

Büyük Şehirlerde Firmaların % 50'den Fazlası Yabancı İsim Kullanıyor

Türk Dil Kurumu, kebabçıdan, kunduracıya, hamamdan, saunaya, eczaneden, hazır giyimciliğe kadar cadde ve sokakları kaplayan yabancı isimli ve uydurukça tabelalara savaş açtı.

Sayısı giderek artan bu tabelaların dilimizi kirlettiği, haksız rekabeti körüklediği ve tüketiciyi kandırdığı belirtildi. TDK'nın yaptırdığı araştırmalarda yer alan görüşlerde, dili bozan tabelaların yasaklanması ve Türkçe isim kullanılması zorunluluğu getirilmesi istendi.

Dr. Sanem Alkibay ve Kerime Üstünova'nın araştırmaları üzerinde önemle duran ve bunlara yayın organlarında da yer veren TDK'nın incelemelerinde özellikle büyük şehirlerde sektör farkı gözetilmeksizin, her alanda faaliyet gösteren işletmelerin, işletme adı seçiminde yabancı kelimeleri tercih ettikleri ve bu durumun dilimiz için tehlike oluşturduğu belirtildi.

İncelemede büyük şehirlerde firmaların yüzde 45'inin yabancı isim kullandığı görüldü.

Yüzde altılık kesimin yabancı markaların işletme hakkını kullandığı, yabancı isim kullanan firmalar içinde giyim mağazalarının çoğunlukta olduğu bildirildi.

(Edebiyat Gazetesi)

ÜZÜCÜ AMA İLGİNÇ KAZALARI!!!!

aynı dağın yollarında

1982'de Monaco Prensesi Grace Kelly'nin otomobil kazası geçirerek öldüğü dağ yolunda, 1986'da Perenses Caroline'de bir otomobil kazası geçirmiş ve olayın şokunu uzun süre üzerinden atamamıştı. Geçen günlerde, bu kez Prens Albert, annesinin 15 yıl önce öldüğü yerin 3 km. ilerisinde geçirdiği ölümcül bir kazayı hafif sıyrıklarla atlattı.

kardeşinin kaza yaptığı yerde öldü...

3 yıl önce, kardeşinin Niğde'de kaza yapıpı öldüğü yerde bu kez Hasan Okumuş, otomobiliyle bir kamyonun altına girdi. Kazada Okumuş, iki kızı ve yeğeni de hayatlarını yitirdiler.

BABA-OĞUL

Antalya, Alanya'da bir otelde gece görevlisi olarak çalışan Hasan Aslan (42) motosikletiyle işe gitmek üzere evinden ayrıldı. Aynı saatlerde, aynı otelde garson olarak çalışan oğlu Ramazan Aslan da (15), otelden eve dönüyordu. Baba-oğul motosikletliler, Okurlar beldesinde karşılaştılar ve bir birlerine selam vermek isterken çarpıştılar. Ramazan Aslan olay yerinde, oğlu ise kaldırıldığı hastanede hayatını yitirdi.

hayat sigortalarının başladığı gün kaza...

Vakıfbank'ın Ordu Şubesi'nde çalışan Rukiye Sağlam ile İstanbul'da bir Vakıfbank şubesinde çalışan çalışan Ehem Aydoğdu, bankaları tarafından hayat sigortası yaptırıldılar. Sağlam ve Aydoğdu, sigortanın başladığı gün olan 1 Eylül'de, İzmit'te otomobilleriyle birbirlerine çarptılar. Birbirlerine hiç tanımayan Sağlam ve Aydoğdu kazada öldü. (1 Eylül 1995)

aynı anda, aynı biçimde kaza...

İtalya'da birbirlerinden yüzlerce kilometre uzakta bulunan iki kardeş aynı anda ve aynı biçimde kaza geçirerek öldü. 64 yaşındaki Guido Poli Piza'da, kız kardeşi Ada ise Milano'da direksiyon başındayken aynı anda fenalık geçirerek otomobil hâkimiyetini kaybettiler. Her iki araç da yol kenarındaki ağaçlara çarparak parçalandı. (14 Kasım 1981)

KATKIDA BULUNANLAR: ESRA KATIRCILAR YAB.D. 3-A 12/ ORAL AYHAN YAB.D.3-A 283/ DİLEK DOKLAR YAB.D.3-B 6/CUMA MARAŞLI YAB.D. 3-B 72

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1							■			
2						■		■		
3			■							
4						■				
5	■									
6		■								
7	■				■					■
8				■					■	
9							■			
10						■				
11	■							■		
12				■						

SAĞDAN SOLA:

1- Düşünüleni dolayısıyla anlatan söz. - Herhangi bir kas kümesinin irade dışı hareketi. 2- Kısa okunması gerekirken vezne uydurmak için bir heceyi uzun okuma. - Bir nota. 3- Uğur sayılır. - Resmi olarak. 4- Haber toplama ve yayma işiyle uğraşan kuruluş. - Bir ülkede kontenjan sisteminde ithal edilecek malların çeşitlerini ve çeşit oranlarını ya da miktarlarını gösteren liste. 5- Erişme, ulaşma (iki kelime) 6- Müzikte duraklama işareti. - Müsaade - Bir çeşit besin. 7- Aynı cinsten bütün varlıkların ya da nesnelere temel özelliklerini büyük ölçüde kendinde toplayan örnek. - Bir satış yerinde satışa hazır bulundurulmuş malların tümü, istif. 8- İki taraf arasında yapılan karşılaşma - Bir tür uzun omuz atkısı. 9- Tanrı tanımama - Bir nota.- 24 Saatlik bir zaman dilimi. 10 - Yapım ekiyle kurulmuş kelime. - Genellikle ailenin durduğu ev. 11- Tespih başlığı. Genişlik. 12 - Bir master eki - Koruma, esirgeme.

SOLDAN SAĞA: 1- Edebiyatta hem gerçek, hem de mecazî anlamda kullanılan söz.- Yas. 2- Hayal, imge - Toplum tüzüğü 3- Ağlayan, inleyen. - Muhteva 4- Bir renk - Tahtta hükümdar olmadığı zaman devleti yöneten kimse. - İlaç, çare, 5- Barınacak yeri olmayan - Ruhlar. 6- Alt alta yazılmış şeylerin bütünü - Bir nota 7- Satıcının alıcıya bir malın karşılığında yaptığı indirim - Hayvan yiyeceği 8- Kimyada bir birim. - Bir takım olayların dayandığı sebep ya da bu sebeplerin yol açtığı sonuç. 9- Götürmek, ulaştırmak - Öz olmayan 10- Elindeki yeterli bulma - Gelenek.

Hazırlayan :Meral GÜNEŞ - Edebiyat Öğretmeni

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1																	
2																	
3																	
4																	
5																	
6																	
7																	
8																	
9																	
10																	
11																	
12																	

1- Bir iç organımız. Değiş tokuş. Biyolojide canlıların gelişimini ve değişimini inceleyen bilim. 2- Bir tür şeker. Bir isim. Uzağı söyleme. Kur'an'da bir sure.

3- Yağmur suyunu biriktirmeye yarayan depo. İsimden isim yapan ek. Yünden yapılan kumaş. 4- Uzun sopa. Bir tür cetvel. Yayvan veya dolgun yüz. Saniyede bir jüllük iş yapan motor.

5- Araştırma. Osmanlılarda polis. Bir tür cetvel. 6- Uzağı söyleme. Isı, ışık biçiminde ortaya çıkan güç. Dikkat.

7- Kemik arasında kas ve yağdan oluşan tabaka. Türk alfabesinin 15. ve 14. harfleri. İsyân eden. O yer. 8- Kölelik. Karışık durum. 9- Doğum yaptıran kadın. Biyolojide aslanın özel tanıtıcı adı. Bir isim. Bir nota. 10- İçi yünle doldurulmuş döşek. Yemek çorba. Samaryumun kısaltılmışı. 11- Geri çevirme. Alfabemizde 12.,8., ve 15. harflerimiz. Mağnezyumun kısaltılmışı. Bir kız ismi. 12- Katmerli çörek. En yakın dost.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

- 1- Kabıyla tartılan bir nesnenin kabının ağırlığı. Tahtaya onunla yazarız.
- 2- Bir renk. Zaman gösterir. Bir sayı.
- 3- Dil. İnme, nüzul.
- 4- Dört tarafı sularla çevrili kara. Ağaçsız tepe. Bir işi hemen yapmak.
- 5- Bir sürüngen.
- 6- Tekin olmayan. Selenyumun kısaltılmışı. Köpek.
- 7- Eski dilde tüy. İki sesli harf. Germanyumun kısaltılmışı.
- 8- Babanın erkek kardeşi. İhbar etmek.
- 9- Bir bağlaç. 10- Binek hayvanı. Bir nota. Baba dede. Mağnezyumun kısaltılmışı.
- 11- Yol üzerinde meydana gelen çukur. Spor kulüpleri arasında şampiyonu seçmek için yapılan karşılaşma.
- 12- Tüketme işini yapan. Bir sesli harf.
- 13- İki sesli harf. Bir nota. Durma eylemi.
- 14- Bir renk. Yasalara uygun olma durumu.
- 15- Tanrı. Bir tür baharat.
- 16- Eklemek. Altının kısaltılmışı. İsim.
- 17- Fiilden fiil yapan ek. Birbirinin aynısı olan yazılı şeylere verilen ad. 18- Esnaf topluluğunu yöneten kişi. Bir ilimiz.

KELİME BULMACA

İ	S	A	N	İ	Ş	M	K	R	E	B	M	A	H	L	İ	O	R	H	M
E	K	N	H	A	T	A	S	İ	M	A	Y	E	K	A	L	R	A	A	E
M	H	A	B	İ	T	N	İ	R	A	B	H	C	E	C	E	A	V	Y	R
A	C	M	E	H	M	E	T	R	A	U	F	E	H	C	Y	L	İ	İ	K
N	E	İ	A	K	A	R	A	B	E	L	A	Z	A	E	L	Z	D	S	E
T	M	K	H	A	R	N	A	M	E	V	D	M	N	D	A	İ	A	E	T
A	E	K	E	S	R	E	F	U	Z	U	L	İ	D	A	İ	K	F	V	U
H	S	E	A	N	A	T	E	L	V	E	D	E	A	N	L	E	İ	İ	M
A	L	M	E	V	L	A	N	A	F	U	L	İ	N	E	E	D	D	A	H
Y	E	A	R	A	B	A	S	E	V	D	A	S	İ	M	M	Z	E	M	A
E	V	L	Y	İ	S	T	A	N	B	U	L	Ü	L	Y	E	Ö	E	Ş	M
S	İ	Ö	M	E	R	S	E	Y	F	E	T	T	İ	N	C	S	D	Ü	E
Ç	H	A	N	D	U	V	A	R	L	A	R	İ	C	A	N	G	İ	D	D
A	Y	R	İ	B	E	L	E	Ç	A	Y	İ	N	V	E	U	K	L	İ	A
L	E	K	E	M	A	L	T	A	H	İ	R	Ö	V	U	N	Ü	A	Y	Z
İ	Ş	İ	S	K	E	N	D	E	R	N	A	M	E	R	İ	L	H	E	İ
K	N	E	M	İ	D	E	K	E	L	M	Ö	G	N	E	T	Ş	E	T	A
U	L	E	B	İ	L	M	A	Ç	Z	İ	F	A	N	K	U	R	A	F	C
Ş	H	A	L	İ	T	Z	İ	Y	A	U	Ş	A	K	L	İ	G	İ	L	E
U	S	A	N	İ	K	E	T	N	Ü	G	İ	R	U	N	T	A	Ş	E	R

ŞİNASI - ŞAİR EVLENMESİ
 NAMIK KEMAL - İNTİBAH, KARA
 BELA, CEZMİ
 RECAİZADE MAHMUT EKREM -
 ARABA SEVDASI
 MEVLANA - MESNEVİ
 MEHMET RAUF - EYLÜL
 HALİT ZİYA UŞAKLIGİL - MAİ VE
 SİYAH, NEMİDE
 PEYAMİ SAFA - SÖZDE KIZLAR
 HALİDE EDİP ADIVAR - ATEŞ-
 TEN GÖMLEK, HANDAN
 REŞAT NURİ GÜNTEKİN - ÇALI
 KUŞU
 FARUK NAFİZ ÇAMLİBEL - HAN
 DUVARLARI
 FUZULİ - LEYLA İLE MECNUN
 ÖMER SEYFETTİN - DIYET
 ŞEYHİ - HARNAME
 EVLİYA ÇELEBİ - SEYAHATNA-
 ME
 AHMEDİ - İSKENDERNAME
 EŞREF - DECCAL
 İLHAN BERK - KÜL, İSTANBUL
 KEMAL TAHİR - DEVLET ANA

Hazırlayan: Meral GÜNEŞ
 Edebiyat Öğretmeni

SİGARA ALKOL ve UYUŞTURUCUYA HAYIR

Genç Arkadaşım;

Bugün kötü alışkanlıklarından şikayetçi olduğun büyüklerin gibi olmak istemiyorsan kendine dikkat et!

Gençlikte kazandığın ve temelinde "merak", "arkaşaları kıramamak", "büyüdüğünü hissetmek", "bir kereden bir şey olmaz" gibi düşüncelerin, ya da hislerin yattığı ve ileride hayatını karartacak birer kötü

alışkanlık olacak davranışlarına ve eylemlerine dikkat et!

"Alkol" ve "uyuşturucu" ülkemizin ve senin geleceğini karartma amacını güden iki büyük canavardır.

"Denemek" ya da "merakını gidermek" amacıyla da olsa kesinlikle alkol ve uyuşturucu ile tanışma. Unutma ki her şeyin bir ilki vardır, ve devamı da...

Eğer böyle bir problemin varsa yine sana ilk yardım edecek olan ailen, okulun ve emniyetimizdir. Yardım istemekten çekinme!

Unutma ki, erken teşhis çağın yenilmez öldürücü hastalıklarından olan kanseri yenmektedir. Sen de çok gecikmeden tedbirini al ve kanserini yen!!!

Unutma ki seni seviyoruz...

KAYSERİ LİSESİ DERGİSİ

Geçmiş zaman olur ki hayali cihan değer...

1957-1958 öğretim yılı 6 Ed-B Sınıfı öğrencileri Fransızca öğretmenleri Yıldız Önbilgin ve Edebiyat öğretmenleri Bedriye Adıgün ile birlikte... Bu resim Sümerbank Bölge Müdürü Sayın Ömer Altunay'ın albümünden alınmıştır. Kendilerine teşekkür ederiz.

*23 Nisan 1960 izci
hatıram notu
düşülmüş.*

Kayseri Lisesi izcilerini gösteren bu resim Sayın Mehmet Eroğlu'nun albümünden alınmış kendilerine teşekkür ederiz.

*Geçmiş zaman olur ki
hayali cihan değer...*

1979-1980 öğretim yılı 6 Fen-C sınıfı öğrencileri o zamanki Edebiyat öğretmenleri (şimdi Erciyes Üniversitesi öğretim üyesi Dr.) Mustafa Parlak ile Birlikte. Bu resim sayın Dr. Mustafa Parlak'ın albümünden alınmış. Kendilerine teşekkür ederiz.